

El conflicte entre Itàlia i Grècia

Els italians no ocuparan les illes de Samos i Creta

Els obusos de l'esquadra italiana causen 15 morts i destrueixen una escola i altres edificis a Corfú

EL BOMBARDEIG DE CORFÚ CAUSÀ QUINZE MORTS

Londres, 1. — Comuniquen d'Atenes al «Times» que el bombardeig de Corfú per la guarnició italiana ha causat, segons sembla, quinze morts.

D'aquesta població comuniquen als diaris d'aquesta capital que, segons rumors, els italians han ocupat l'illa de Samos. — Havas.

DETALLS DE L'ASSASSINAT DE LA MISSIÓ ITALIANA

Roma, 1. — L'Agència Stefani ha pogut recollir les següents importants dades sobre l'obra portada a cap per la missió encarregada de delimitar la frontera greco-albanesa i sobre l'assassinat de que fou víctima:

La dita comissió, que era un òrgan de la Conferència d'Ambaixadors, procedia en l'actualitat a assenyalar els confins de la frontera greco-albanesa. Abans de procedir a aquest assenyalament, la Comissió reconegué els límits fixats en 1913 i que foren previstos pel protocol de Florència. El general Tellini, qui, en qualitat de President de la comissió internacional, hauria pogut limitar-se a exercir un control superior, per deferència als seus condreres i a l'objecte d'expressar l'obra de la Comissió, s'havia brindat a delimitar el curs del traçat de la frontera greco-albanesa.

Des del passat mes de juliol, l'obra del general Tellini trobava una oposició encarnissada i metòdica per part del delegat grec, fins al punt que el general es veié obligat a recórrer davant de la Conferència d'Ambaixadors perquè aquesta invités al Govern grec — com en efecte es féu el 7 d'agost últim — a trametre instruccions al seu delegat perquè cessés en la seva actitud obstructorista, tenint en compte el protocol de Florència, que no podia ésser objecte d'una nova discussió.

Per la seva part, el Govern grec donà comunicació a la Conferència d'Ambaixadors, mitjançant la delegació hel·lènica a París, d'un protocol relatant l'obra del general Tellini, que qualificava de sistemàticament parcial a favor dels albanesos.

Mentre ocorrien aquests fets, el general Tellini continuava trobant una gran i sorda hostilitat contra el desenvolupament de la seva obra per part del coronel grec Botzaris. Dies abans d'ocórrer l'assassinat de la missió, el general Tellini s'havia vist obligat a insistir prop del coronel Botzaris perquè aquest es decidís a castigar un oficial grec que s'havia permès atzarar un dels pals de delimitació fixats per la delegació italiana.

Les delegacions italiana, albanesa i grega, que havien fixat provisionalment la seva residència a Janina, havien de trobar-se a les nou del matí del dia 27 d'agost últim als confins de Karavia, i per això marxaren separatament en automòbil cap al lloc indicat, entre sis i set del matí del dia 27. L'automòbil del general Tellini i dels seus col·laboradors sortí a gran velocitat de Janina a les set del matí, havent-lo precedit de mitja hora el que conduïa la delegació hel·lènica. El vehicle de la delegació italiana hauria recorregut ja uns 11 quilòmetres aproximadament quan es trobà amb l'automòbil de la delegació grega, que estava detingut en mig de la carretera. El general Tellini preguntà als ocupants d'aquell si es tractava d'una avaria i si necessitaven ajuda, contestant la delegació grega que, en efecte, sofrien una avaria, però que era de fàcil reparació.

Acte seguit, la delegació grega invità els italians a continuar llur camí, i aquests així ho feren. Entre els quilòmetres 54 i 55, la carretera de Janina a Sant Quaranta travessa un espès bosc, i abans d'arribar a aquest punt, l'auto de la delegació italiana es trobà amb un gros tronc que interceptava la car-

retera i que obligà a detenir la marxa del vehicle.

En aquell moment, un grup d'individus que estaven amagats en un dels costats de la carretera — i que sembla que vestien uniforme militar — feu un nodrit foc de fusell contra els ocupants de l'automòbil italià. El comandant Corti fou mort dintre del vehicle, i els altres ocupants ho foren en baixar, intentant la fugida, a excepció del general Tellini, el qual, ja fora del vehicle, avançà uns cinquanta metres, situant-se en actitud defensiva en una cuneta de la carretera, on trobà la mort.

Els últims disparats que dirigiren els assassins no foren ja contra cadàvers. Com a prova de l'ensenyament dels criminals, basta dir que totes les víctimes presenten el crani destrossat a trets.

La carretera és habitualment bastant freqüentada en aquell lloc. En el moment de l'assassinat estava deserta i no es donà cap socors per la guarnició immediata grega, la qual guarnició no pogué deixar d'oir els trets.

L'automòbil del coronel grec Botzaris no arribà fins prop de les nou de la nit al lloc del crim.

Sembla que el mateix dia s'observà a la ciutat de Janina l'absència d'alguns caps de partit molt coneguts que habitualment es troben allí, i que foren vistos poc després del crim en les immediacions del lloc, entre la guarnició grega del confí de la frontera.

Unicament després de cinc hores la notícia fou comunicada pel comandant dels gendarmes de Janina, al representant consolar italià, i els cadàvers no poderen ésser traslladats a Janina, i la informació començada fins el dia següent.

En els cadàvers es trobà tot el diàner, joies i documents portaven, el que demostra que el mòbil de l'assassinat no fou el robatori. — Havas.

MORTS I DESTROCES A CORFÚ
Atenes, 1. — Segons notícies rebudes de Corfú, els obusos de l'esquadra italiana han matat alguns refugiats i destruït alguns edificis, entre aquests una escola. — Havas.

NOTA OFICIAL DEL MINISTERI D'ESTAT FRANCES

París, 1. — El ministeri de Negocis Estrangers ha donat comunicació de la següent nota:

«El ministeri de Negocis Estrangers no ha donat a la premsa cap informació relativa al que passà ahir al secretariat de la Conferència d'ambaixadors, i són, per tant, producte de la fantasia totes les notícies que sobre això publiquen els periòdics del matí». — Havas.

EXPLICACIONS DE MUSSOLINI

Roma, 1. — El senyor Mussolini ha tramès als representants d'Itàlia a l'estranger un despatx detallant l'acció d'Itàlia contra Grècia, per haver-se aquesta negat a donar compliment a les satisfaccions imposades per Itàlia. El senyor Mussolini diu que, en vista d'això, ha tramès a Corfú un destacament de l'esquadra italiana. Afegí el document que aquesta mesura es de caràcter temporal, i que no constitueix un acte de guerra, sinó una demostració de la ferma voluntat d'Itàlia de fer respectar els seus interessos. — Havas.

A LA FRONTERA ALBANESE

Roma, 1. — Telegrafien de Bari a

«El Giornale d'Italia» que el Govern de Tirana ha tramès tropes a la frontera grega perquè estiguin disposades a tota eventualitat.

El periòdic «Italia» diu que, segons sembla, la legació albanesa a Roma havia rebut per telègraf la notícia, des de Tirana, que un grup de «comitadjs» ha intimat a la Comissió Interallada encarregada de la delimitació de la frontera albanò-iugoslava l'ordre de suspendre els seus treballs. — Havas.

LA NOTA DE LA CONFERENCIA D'AMBAIXADORS

Atenes, 1. — L'encarregat de Negocis de França en aquesta capital ha presentat al ministre grec senyor Alexandris una nota de la Conferència d'Ambaixadors en la qual es protesta en tònics energics contra l'atemptat de que foren víctimes els membres de la Comissió encarregada d'una missió pacífica.

La Conferència d'Ambaixadors reclama del Govern hel·lènic que s'obri immediatament una enquesta amb l'objecte de depurar responsabilitats, i fixa tota classe de reserves sobre les sancions i reparacions que eventualment sol·licités.

El senyor Alexandris contestà que prenien la dita nota en compte i que comunicaria a la Conferència els resultats de l'enquesta que activament es porta ja a cap per ordre de les autoritats gregues. — Havas.

L'OCCUPACIO DE CORFÚ

Roma, 1. — El comandant en cap de la flota italiana comunica que ahir, a les quatre de la tarda, s'efectuà el desembarcament a Corfú sense dificultat.

A les sis la bandera italiana onejava a la fortalesa, essent saludada per 21 canonades i entusiastes «hurras» de les tripulacions. Acte seguit la ciutat fou ocupada per les forces expedicionàries. — Havas.

L'AMISTAT FRANCO-ITALIANA

Roma, 1. — L'Agència Stefani ha publicat la següent nota:

L'amistosa actitud del Govern francès i l'afirmació feta per aquest de la solidaritat de França amb Itàlia en l'actual moment, ha commogut fonamentalment al país italià.

S'opina que aquesta actitud de França podrà tenir les més favorables conseqüències per a les bones relacions dels dos grans països aliats i amics. — Havas.

VAIXELLS I TROPEES CAP AL SUR

Roma, 1. — «El Messagero» diu que alguns vaixells de guerra italians que es trobaven a Spezia i Venècia han sortit dels dits ports amb direcció al sud de l'Adriàtic.

«El Corriere d'Italia» diu per se part que han embarcat ja cap a Tarento elements pertanyents a diversos regiments. — Havas.

VAPOR GREC AUTORIZAT PER SORTIR D'ITALIA

Roma, 1. — Notícies de Brindisi diuen que el vapor grec «Astronides» que fou detingut abans d'ahir en aquest port per les autoritats italianes, ha estat autoritzat ja per a sortir amb direcció a Pireu, portant a bord als periodistes grecs expulsats de Roma per ordre del senyor Mussolini. — Havas.

EL CONDOLO DELS SOVIETS

Roma, 1. — El senyor Jordaski, cap de la delegació de la república

dels soviets a Itàlia, ha tramès al president Mussolini la següent nota escrita:

«He tingut coneixement del tràgic assassinat de la missió italiana de limitació de fronteres a Albània, i m'apresso a expressar-vos calurosament el meu sentiment de condol per la desgràcia que ha ferit a Itàlia. Digneu-vos, senyor, acceptar, etc. — Havas.

COM EAS VA RENDIR CORFÚ

Roma, 1. — L'Agència Stefani dona la següent informació sobre l'entrada dels italians a Corfú.

L'esquadra italiana es dirigí a Corfú intimant la rendició de la plaça. Passat el temps concedit i no essent issada la bandera blanca, i després de disparades les salves corresponents per a confirmar l'ordre peremptori, hagué de seguir el tiroteig a bala contra el fort pels canons de petit calibre.

Tan aviat com el senyal issà la bandera blanca, cessà el foc i començà el desembarcament en perfecte ordre per als costats del Nord i Sud de la ciutat.

La gendarmeria grega sol·licità continuar prestant els seus serveis.

Els consols estrangers es refugiaren als vaixells ancorats al port.

Una vegada ocupada la ciutat es restablí la circulació pels carrers i el prefecte i l'alcalde adoptaren diverses mesures d'acord amb el nou governador. — Havas.

LA INTERVENCIO DE LA SOCIETAT DE LES NACIONS

Ginebra, 1. — La nota grega referent al conflicte italo-grec, ha estat remesa aquest matí a la Societat de les Nacions.

El Consell es reunirà aquesta tarda a les quatre i probablement se'n discutirà en l'esmenada reunió la referida nota grega sobre l'esmentat conflicte.

Es probable que siguin cridats els delegats d'ambdós països, per a declarar a l'efecte.

El delegat italià senyor Salandra, ha declarat que no creu que Itàlia s'oposi a que prengui part en les deliberacions del Consell. — Havas.

Ginebra, 1. — El Consell de la Societat de Nacions ha examinat la crida del Govern grec referent a les diferències italo-gregues.

Atenent informacions complementàries que ha rebut, el Consell adoptà, per unanimitat, una resolució admetent un ajornament de curta durada per a examinar aquesta qüestió, i ha expressat la seva ferma esperança de que els dos Estats no realitzaran acte de naturalesa dels quals sigui susceptible agravar la situació.

Els senyors Plitis, grec, i Salandra, italià, assistiren a la reunió.

El primer ementà la moderació de que està revestida la crida del seu país a la Societat de Nacions; el senyor Salandra va respondre definint el caràcter de l'acció italiana. — Havas.

DESMENTIMENT OFICIAL

Roma, 1. — (Oficial). «Han tramès a l'estranger notícies referents a l'ocupació imminent per les tropes italianes de l'illa de Samos i de l'illa de Creta.

Doncs bé, aquestes informacions estan en absolut desproveïdes de fonament. — Havas.

Cristalleria, Pisa i Porcellana

Despatx i Vendes
Rda. Universitat, 6 Carrer Cortis, 413
Teléf. 5510 A Teléf. 817 H

Aquesta casa rep continuament, de les més importants del país i de l'estranger, les últimes novetats en Vaixelles, Jocs de cafè, te, Serveis cristall, Bomboneres, Majòliques, etc., etc.

Vaixelles angleses
Mintons

Serveis cristall
Baccarat
Val Sant Lambert
Badalona

Decoració de Vaixelles: Pisa i Porcellana a gust del comprador, models novetats efectuats als seus

TALLERS DE DECORAT

Serveis per a Restaurants, Cafès, Balnearis i Comunitats Religioses.

Expedicions a Provincies

Vendes a l'engròs i detall

6 - Ronda de la Universitat - 6

FRANCESC FERRER ANGLADA

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4

BARCELONA

Direcció telegràfica:

MARSANBANK

Apartat de Correus núm. 1

Teléfono números... 4530 A, 4531 A, 4532 A

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

LA CARTUJA DE SEVILLA

FUNDADA EN 1822

J. FONTANILLAS GINABREDA

assabenta a sa distingida clientela i públic en general, que per desbarbar forçós de son antic local, Carrer de Fernando, 46, cantonada a Plaça de Sant Jaume, ha obert el seu nou establiment.

RAMBLA DE CATALUNYA, 13

on, com sempre, seran ateses amb la major promptitud i mirament, quantes ordres es serveixin confiar-li

CRISTALLERIA - ORFEBRERIA - PORCELLANES

Gimnàs Bricall

Professor amb títol de la Facultat de Madrid. CANUDA, 26. Gimnàs suec. Tractament especial per a desviacions de la columna vertebral, obesitat, trastorns nerviosos. Gabinet de bany, dutxes. De set matí a deu nit. Classes especials per a senyores.

El Doctor Dolcet

OCULISTA de retorn de l'estranger, ha reprès sa consulta, Pelai, 3. De 10 a 12 i de 4 a 6.

Banc de Catalunya

Domicili social:

Rambla dels Estudis, 10. - Barcelona

Teléfono 561 i 562 A. - Apartat de Correus 568

Direcció telegràfica i telefònica: CATALONIABANK

Negociem tots els cupons del Deute Interior, Exterior i Amortitzable, 4 per 100, venciment 1.º d'octubre vinent

AGENCIA núm. 1: Carrer Creu Coberta, 8 • Teléf. H. 667
AGENCIA núm. 2: • Sant Andreu, 148 • • S. M. 671
AGENCIA núm. 3: • Salmeron, 111 • • G. 184

SUCURSALS A GIRONA I LLEYDA

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona. — Dia 1 de setembre de 1923.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0º i al nivell de la mar: 763'6, 765'4, 766'4.

Termòmetre sec: 18'1, 21'0, 20'0.

Termòmetre humit: 14'0, 16'2, 16'4.

Humitat (centèsimes de saturació): 62, 59, 66.

Direcció del vent: N.O., S., E.S.E.

Velocitat del vent en metres per segon: 1, 4, 5.

Estat del cel: Quasi tapat.

Classe de núvols: K.C.St., Fr.K., Fr.K.C.C.St.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 22'1; mínima, 12'2; mínima prop del sol: 0'00.

Oscil·lació termomètrica: 9'9.

Temperatura mitja: 17'1.

Precipitació a quassa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 16'7 mm.

Recorregut del vent en igual període: 250 km.

Observacions particulars:

El director, E. Alcobé

L'altra nit, el porter de la casa, número 75 del Passeig de Gràcia va sentir que li obrien la porta. Acudí tot seguit, i en sortir al carrer va veure tres subjectes que corrien.

Tocà xifres d'alarma, acudiren policies i vigilants, però els individus ja havien desaparegut. Dèixaren a la porta algunes eines per a cometre robatoris.

Vanos Cardús Portaferrissa, 10.

— Fosto-Gilco-Kola-Lectinat, cura neurastènia. B. Domènech, Ronda de Sant Pau, 71.

L'Escola d'Administració fa públic que durant tot aquest mes de setembre queda oberta la matrícula per als dos cursos de què es componen els estudis que es donen a l'esmentada escola.

El primer compendrà cinc assignatures, i el segon sis.

El cost de les matrícules és de 50 pessetes per drets d'entrada, 10 per a les assignatures que tenen dues hores setmanals, i 15 per a les que en tenen tres.

La matrícula es podrà efectuar de deu a dotze del matí de cada dia de treball, a la Secretaria de l'esmentada escola, carrer del Bisbe, Palau de la Diputació.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

Tres damelles que habiten a les barraques de Magòria s'agafaren i es van pegar. Se'n donà part al jutge.

Al carrer de Sadurní, quatre estrangers que portaven massa vi, anant d'un cantó a l'altre del carrer, van trencar les vidrieres d'una botiga de comestibles.

Vaixelles PORCELLANA J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

Un home de 66 anys causà una ferida punxant a la regió temporal d'un jove de 26 anys, per qüestió del lloguer del pis que habiten al carrer de Giner Partagàs.

A l'estació del Nord es barallaren dos treballadors, causant-se erosions.

Un auto David, núm. 42, va atropellar el nen de sis anys Domènec Ballester, causant-li erosions a l'avant braç esquerre.

JOIES VILANOVA Unió, 6.

A bord del vapor «Cabo Tres Forcas», descarregant tires de ferro, un obrer es causà una ferida a la mà esquerra.

Al carrer de Sant Vicens, treballant en una màquina de pastar, l'engravació, agafà la mà d'un obrer flequer, causant-li una ferida al dit polzer de la mà esquerra.

Al carrer de Lull, davant del de Luchana, el cavall d'un carro trepitjà el peu del carreter, aixafant-li el dit polzer, amb calçada de l'ungla.

Descarregant sacrons de carbó a l'Hotel Continental, el carreter es causà una ferida al palmell de la mà

L'Ateneu Nacionalista Verdaguier, d'acord amb la Comissió de Colo-

nies Escolars, es ven obligat a ajornar la festa que havia organitzat al local de l'Orfeó Gracienc, per haver resultat insuficient el local per a donar cabuda a tots els nens de les colònies i llurs acompanyants.

Per tractar-se tan sols d'un ajornament, amb oportunitat s'avisarà el dia i lloc on se celebrerà.

— RUM BELLESA (a base de noguera). Treu la blancor al cabell, tornant-li el seu color primitiu amb extraordinària perfecció. És inofensiu. És l'ideal. Venda a les perfumeries.

Procedent de Mallorca, on ha passat les vacances, ha estat a Barcelona, marxant cap a la seva residència habitual, el secretari de redacció de «L'Independente», de Perpinyà, N'Horaci Chauvet.

— CECIL HOTEL-PARIS 7, Rue de Conservatoire, 7

Al centre de negocis i grans bulevards, aigua calenta i freda, calefacció i telèfon privat a totes les cambres, i quarto de bany, cuina acurada. Pensió des de 35 francs. (Cambres des de 13). Es parla català.

Demà, dilluns, a les sis en punt de la tarda tindrà lloc a l'estatge de la Unió Industrial Metal·lúrgica (corporació oficial). Plaça del Palau, número 16, principal, una reunió de fundadors per a organitzar la concurrència col·lectiva al Congrés i Exposició internacionals de Fundició que tindrà lloc a París del 9 al 16 del corrent setembre.

Els socis que no haguessin rebut l'oportunitat a desitgin formar part de l'exposició, poden donar-se per invitats a l'acte.

— Ahir va sortir cap a diferents capitals el conegut industrial en sastre don Josep Farré, al qual desitgem bons negocis i un felici viatge.

— Sucre Sastre i Marqués, específic contra els cucs i purga als nens.

— La Moral i la Dona

Per a evitar el mal efecte i algun perboc a les senyores decents per causa del lliure moviment de llurs cànecs.

LA ESCOCESA

regala, presentant aquest anunci, una elegant cotilla o faixa per a anar còmoda, només per 350 pessetes i un elegant sostenidor per una pesseta.

No us equivoqueu. 133, Hospital, 133.

La comissió de festes del Lawn-Tennis Club d'Horta ha emès dictamen favorable al projecte presentat a concurs pel mestre jardiner senyor Simó, a qual efecte, en la propera festa major que celebra aquella barriada els dies 8, 9 i 10 del corrent setembre donada per aquell Club una nota d'embelliment artístic en el seu envellat-jardí, que es prepara construir dintre del clos social de la Rambla Cortada.

HÈRNIA

Aparell giratori graduable NOTTON (patentat). De gran precisió per a la contenció perfecta, comodíssima i permanent de totes les hèrnies i curació radical en nens i casos recents en adults. Sense accés ni ressorts molestosos i perjudicials. De pilotes multiformes de goma, suaus, impermeables i rentables. Invisibles i lleugers. Per la seva flexibilitat permet tota eia exercici, esport i els treballs més pesats. Les més altes recomptes a les Exposicions de París 1913 i Barcelona 1921. Institut de Herniologia i Ortopèdia, Ronda de la Universitat, n.º 7, Barcelona.

— Ha sortit de la clínica del doctor Corachán, representen les seves hàbituals ocupacions, el conegut industrial don Leopold Planell, gairebé restablert de les ferides que va rebre en un recent atemptat.

Respecte a la necessitat que els nostres infants siguin ensenyats en la seva pròpia llengua, i al desig de la barriada de Gràcia de tenir una escola catalana, s'acaba de constituir una comissió, integrada per representants de les entitats polítiques, culturals i artístiques del districte vuitè, que comença els treballs preparatoris de la futura Escola Catalana de Gràcia, amb gran activitat i amb el major entusiasme, i que està rebent adhesions i felicitacions en abundància.

— Puré Permannyer El millor aliment vegetal per a nens i malalts. Premiat amb medalla d'or i creu de mèrit en l'Exposició d'Higiene de Milà de l'any 1901. Passeig de Colon, 2.

Vida religiosa

Avui: Nostra Dona de la Cinta a Tortosa, Sant Antolí, màrtir. — Demà: Sant Nonet, bisbe, i Santes Seràpia i Eufèmia, verges i màrtirs.

Quaranta hores: Avui, a l'església de Sant Antoni Abat, de Pares Esclopis. Hores d'exposició: De les nou del matí a les set de la tarda. — Demà, a l'església de la provincial Casa de Caritat.

La missa d'avui: Dominica XV després de Pentecostès, color morat. — La de demà: Del dia, color morat.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona dels Àngels, a la seva església. — Demà, Nostra Dona de la Providència, al Pi, privilegiada.

Adoració nocturna: Avui, Torn de Sant Francesc d'Assís. — Demà, Torn de Nostra Dona de la Mercè.

Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn de la Comemoració dels Fideles Difunts, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). — Demà, Torn del Sagrat Cor de Jesús, a la mateixa capella.

Bisbat

— El darrer número del Butlletí Oficial Eclesiàstic d'aquest bisbat publica el següent sumari:

— I. Onomàstic de Sa Ercia Rda. — II. S. C. de Ritus: Missa del Sagrat Cor de Jesús el primer divendres de l'any. — III. Casos de moral, dogmàtica i litúrgia per a l'últim trimestre del present any. — IV. Edicte del Tribunal eclesiàstic. — V. Capítol de l'Estat de la premsa catòlica i abolicció de l'esclavitud. — VI. Bibliografia.

— Demà predicarà en aquesta Catedral Basílica el canonge doctor Ribó.

— Han sortit de Tarragona catorze joves, acompanyats del germà Bernardo, carmelita, en direcció a Palafrugell, on els Pares Carmelites descalços tenen el Col·legi Teresà, per a formar als que més tard han d'ingressar al noviciat i pertanyer a l'Orde carmelita.

— Passa uns dies a Montserrat el secretari de Cambra i Govern d'aquest Bisbat, doctor Borda.

— S'ha incorporat a la Congregació de Religioses Filipenses de Barcelona, la que amb igual títol i finalitat existia a Alcalá de Henares. Així, seguint els seus convents filials, s'ha arribat a la fusió d'elles cases religioses d'Espanya, sota l'advocació del Sant Fundador que des de fa 50 anys tingué lloc a Mataró, traslladant-se després a Barcelona i propagant-se a Catalunya i a la resta d'Espanya i illa de Cuba.

— Ha marxat a París, on passarà tot el present setembre el nostre bon amic mossèn Frederic Muset.

El reverend Muset aprofitarà aquesta breu estada a la capital francesa per a fer un curs superior d'orgue a la Schola Cantorum i tot seguit marxarà a l'Abadia de Solmes per a fer alts estudis de cant gregorià.

Antiguetat de la devoció dels vigatants a la Imatge de la Mare de Déu de la Gleva.

L'afecte i veneració que envers la imatge i Santuari de Nostra Senyora de la Gleva han mantingut els vigatants i altres pobles de la rodalia ens venen transmesos d'una manera autèntica i incontestable, sabent que els consellers de Vich, en representació de la Ciutat i Gremi, acostumaven cada any, almenys des del segle XV, organitzar una processó religiosa al sudit Santuari marí.

L'any 1498 trobem establert el dit costum manifestant-se d'aquesta manera: «...deuen los honorables consellers trametre al honorable Capitoli (de la Seu) un parell de promens e preguarlos que alguna jornada vullen anar ab professó a sancta Maria la gleva comes acostumat per preguar la verge Maria ens recapte nostre Senyor deu quens do lo que menester hauem, e deuen e anar dos dels consellers, e fer uns dies auans a la trona sia manifestada la jornada och encara lo dissapte ans de dita jornada se deu cridar (fer una crida pública) perquè hi va molta gent dels foresters, e acostuman portar y los beneyts martire si dita professó se pot fer lo dimarts de Cincoesme ve millor que altre dia...»

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrams i conferències de LA VEU)

Quatre pistolers entren a la sucursal del Banc d'Espanya a Gijón, robant 675.000 pessetes i matant el director. = Crisi total

LA CRISI LATENT

Madrid, 1, 2 tarda.
El cap del Govern ha dedicat les primeres hores del matí d'avui a realitzar gestions prop dels ministres de Finances, Foment i Treball, per a reduir llur actitud resolta en contra l'informe de l'Estat Major Central. Amb el senyor Villanueva la conferència ha estat molt extensa. El president ha tractat endebades de convèncer els tres ministres, no sols de la necessitat d'acceptar l'informe de l'alt organisme militar, sino de la impossibilitat que pogués establir-se un sol soldat, ni una pesseta en els actuals moments, mitjançant un replegament pla de perills davant l'enemic hostil.

En vista que no ha aconseguit el seu propòsit conciliador, el president els ha citat per al Consell d'aquesta tarda, amb l'objecte que les dades sollicitades del ministeri de la Guerra portessin major convenciment a l'ànim dels ministres discrepans.

MANIFESTACIONS DEL PRESIDENT

Des de dos quarts de dotze del matí fins a tres quarts d'una de la tarda ha romàs el president al Palau, conferenciant amb el Rei sobre el problema del Marroc i les seves derivacions polítiques.

—He acabat— ha dit el marquès d'Alhucemas— la conversa que ahir vespre vaig començar amb el Rei, i he somnès a la signatura de decrets de Finances i Guerra.

Aquesta tarda tindrem el nostre Consell a les cinc, i suposo que serà el definitiu.

I res més.

—Ha estat extensa la seva conferència amb el Rei?— li han dit.

—Està clar—ha contestat—; hi ha via moltes coses que tractar.

—Vindrà algun ministre al Palau?

—No; no vindrà cap ministre. Aquesta tarda, Consell.

Des del Palau el cap del Govern s'ha traslladat a la Presidència.

Allí ha rebut els periodistes, a un quart de dues, dient-los:

—He anat al Palau, com ja saben, a acabar de donar compte al Rei dels assumptes pendents.

Aquesta tarda, a les cinc, tindrem Consell.

Se celebrarà avui mitja hora abans, perquè ha d'acabar també abans perquè el ministre d'Instrucció pública pugui marxar aquesta nit a Sant Sebastià, amb l'objecte d'assistir al Congrés de Pedagogia.

La sessió inaugural serà presidida per la Reina, i en nom del Govern, pel senyor Salvatella.

—No he amagat al Rei— ha seguit dient el president, al·ludint a la qüestió política i al Consell d'aquesta tarda— la importància dels assumptes pendents i les dificultats amb que es luita dintre del Govern.

Veurem si en el Consell d'aquesta tarda es redueixen aquelles, en vista de les dades i documents demanats al ministeri de la Guerra.

—Doncs el senyor Alba no és el que ha plantejat la dificultat.

—No, són els senyors Villanueva, Gasset i Chapaprieta, els quals sustenten un criteri especial, que jo no crec encertat.

Veurem si aquests senyors mantenen els mateixos punts d'obrir o el pel contrari s'avenen a arribar a una solució armònica.

AOLARIMENT

Encara que la gent ha sospitat maliciosament que les dades demanades al ministeri de la Guerra eren un pretext de dilació, és exacta l'existència de tals dades.

Es refereixen a propostes fetes, fa algun temps, al ministeri de la Guerra, per determinades seccions de l'Estat Major Central, sobre un sistema de concentració de forces a la zona costera del Marroc, que facilitaria bastant la reducció dels contingents.

CASES BARATES

El ministre del Treball ha manifestat avui que havia signat la dis-

tribució del crèdit de 50.000.000 de pessetes destinat a la construcció de cases barates.

IMPORTANT ROBATORI A LA SUCURSAL DEL BANC D'ESpanya A GIJÓN

El ministre de la Governació, en rebre avui els periodistes, ha manifestat que anava a donar-los compte d'un altre fet escandalós semblant als últimament realitzats a Barcelona.

El d'avui té més importància, perquè els autors han aconseguit apoderar-se d'una creixent quantitat en bitllets.

El duc d'Almodovar del Valle ha donat compte del fet en la següent forma:

Segons em comunica el governador d'Oviedo, aquest matí s'han presentat a la Sucursal del Banc d'Espanya, a Gijón, quatre individus, pistola en mà, que s'han dirigit cap a les finestretes i taula del director, dient-li que donés el diner que allí hi havia.

Per aplanar llur requeriment, els pistolers han engegat alguns trets, un dels quals ha tocat el director, produint en aquelles oficines el consegüent pànic i confusió.

Aprofitant-se de l'estupor i de l'escàndol causats entre el públic i els empleats, els pistolers s'han apoderat d'uns quants feixos de bitllets i han abandonat el Banc, fugint en un automòbil que els esperava a la porta.

No es coneixia exactament la quantitat a que pujava el robatori, però els caps del Banc creien que els assaltants s'emportaren uns 600.000 pessetes.

Segons el governador d'Oviedo, la guàrdia civil i la policia seguien de prop la pista dels atracadors.

El ministre esperava celebrar una conferència amb les autoritats d'Astúries perquè li comuniquessin més detalls.

Es mostrava el duc d'Almodovar del Valle molt indignat per la repetició d'aquests fets, sobre els quals ha parlat amb el director general d'Ordre públic.

El ministre ha anunciat que es proposava trametre una circular als governadors, excitant-los que dictin tota classe de mesures per a evitar la repetició d'aquests fets, que no dubta a qualificar de vergonyosos.

SIGNATURA DE MARINA

Madrid, 1, 1'15 tarda.

Disposant que els armadors d'un o més vaixells puguin efectuar ells mateixos l'asseguració de llurs dotacions, si la Comissaria d'Assegurances els hi reconeix solvència i garantia per això.

Proposta d'ascens de diversos alferes de fragata.

DETENCIÓ DEL «GATO»

Melilla. — Ha estat detingut el «Gato». La detenció s'efectuà ahir vespre, trobant-se a casa seva.

Es mostrà molt sorprès del que es feia amb ell, assegurant que no havia donat cap motiu.

A la fortalesa de Rostrogordo, on fou conduït, ocupa el «Gato» el mateix calabós on la mort sorprendé a l'ex-kaid de Bent-Said Kaddur Hamar.

Les autoritats diuen que la detenció del «Gato» és una mesura política.

Es recorda que el «Gato» estigué empresonat alguns mesos amb sa família, a Chafarines, per ordre del general Berenguer, i en arribar el seu successor, general Burguete, l'alliberà, el mateix que a Muley Mustafà.

La detenció és comentadíssima.

Últimament el «Gato» no sortia de la plaça, veient-se'l passejar amb els moros de les diverses cabiles que venen a Melilla molt sovint.

LA SITUACIÓ A LA ZONA

DE MELILLA

Melilla. — Les observacions dels aviadors anuncien que segueixen augmentant les concentracions enemigues.

Es confirma que els rebels, ultra llurs treballs de fortificació a que es dediquen afanyosament, durant la nit, en especial al front de Tizzi Azza, estan emplaçant canons, probablement procedents del camp d'Alhucemas, fora d'ésser cert el rumor que més d'una vegada ha circulat que disposen d'algunes peces noves.

Amb un dels canons ara emplaçats, i sens dubte per a medir l'abast, han fet avui alguns disparos contra la posició de Tafersit, on tenim emplaçada la bateria de 15, per fortuna sense conseqüències.

També al davant de la dita posició s'ha observat que des d'ahir han augmentat les concentracions enemigues.

Avui ha anat el general Marzo a Tafersit i es proposa anar fins a Tizzi Azza.

En tornar d'Alhucemas i a 15 milles d'Afran ha anat a fons l'embarcació amb motor «Faraon», tripulada per un caporal i sis mariners de la Companyia de Mar.

La tripulació ha pogut salvar-se.

DETALLS DE L'ATACAMENT DE GIJÓN

Madrid, 1, 5'15 tarda.

Gijón. — L'atracament a la Sucursal del Banc d'Espanya ocorregué en la següent forma:

A les 9'5 del matí es presentaren a la Sucursal del Banc diversos subjectes demanant canvi d'un bitllet de 50 pessetes.

Després de fet el canvi sortiren de l'establiment, entrant al cap de poca estona acompanyats d'altres individus.

Tots portaven un revòlver a cada mà i es dirigiren als empleats amenaçant-los i obligant-los a aixecar els braços en l'aire i a fer silenci, dient-los que en cas contrari els matarien.

Els lladres entraren a les oficines demanant als empleats que els diguessin on guardaven el diner. Els empleats s'hi van negar.

Allavors alguns dels pistolers rodjaren els empleats apuntant-los les pistoles, mentre altres registraven tots els armaris i caixes de cabells.

El primer que trobaren foren quatre sacs petits plens de monedes d'argent però com que pesaven els abandonaren.

Després s'apoderaren d'algunes carteres i de diversos feixos de bitllets.

Per a esportar els empleats tiraren alguns trets en l'aire.

En sentir els trets el director, que es trobava al seu despatx, va sortir i un dels pistolers li digué: — Si avenge un pas més és home mort.

El director senyor Zarate, no féu cas d'aquesta intimidació, i treient-se una pistola avançà envers el descomegut. Tots dos lluitaren durant llarga estona, caient abraçats a terra.

En això sonà un tret, i es veié que el senyor Zarate quedava estès a terra, en mig d'un basol de sang.

Els pistolers, sempre amenaçant amb els revòlvers als empleats, sortiren del Banc i fent disparos pel carrer es dirigiren al de Begona, on hi havia un automòbil parat, a l'interior del qual hi havia tres individus i sense deixar d'apuntar, ocuparen el cotxe.

El xofer, en veure que es tractava d'uns lladres, es negà a conduir l'automòbil, i aleshores dos dels pistolers, pujant-hi, li apuntaren llurs pistoles al pit, amenaçant-lo amb disparar si no conduïa l'automòbil.

Un guàrdia que presencià l'escena volgué disparar contra els atracadors, però no pogué perquè li fallà el revòlver.

El xofer, per fi conduí l'automòbil per la carretera d'Oviedo a tota velocitat.

El senyor Zarate fou conduït a la casa de socors, on li apreciaren una ferida de bala a la galla esquerra amb sortida pel coll i diverses contusions greus al tronc.

El senyor Zarate demanà a la casa de socors que acudís immediatament un metge, i allí mateix féu testament. Amb tota classe de precaucions fou conduït al seu domicili on es troba en greu estat.

Se sap que els lladres havien sortit d'Oviedo.

Després de començar el robatori lligaren el xofer un arbre en un solar. El xofer es pogué deslligar i es presentà a la caserna de la guàrdia civil de Panteles denunciant el que havia passat.

Es robà per valor de 875.000 pessetes.

L'automòbil ha estat trobat al lloc conegut per Venta Puga.

Fins ara no s'ha fet cap detenció.

UN ATACAMENT A MARID

Al migdia i a la carretera d'Extremadura, un automòbil que conduïa diner per a pagar els obrers d'unes obres properes al poble de Villaverde, fou atacat per uns individus que ocupaven un altre automòbil.

Els lladres fugiren, després d'aconseguir apoderar-se del diner.

Han sortit en llur persecució forces de la guàrdia civil del lloc de Carabanchel.

EL QUE HAN DIT ELS MINISTRES A L'ENTRADA DEL CONSELL

Madrid, 1, 8'30 nit.

A un quart de set de la tarda s'han reunit els ministres a la Presidència.

Com de costum el senyor Salvatella ha estat el primer en arribar, i els periodistes li han preguntat:

—Ha aconegut vostè el Consell?

—Per què?— ha replicat.

—Perquè el Consell es reuneix mitja hora abans perquè vostè pugui marxar cap a Sant Sebastià.

—Ja veurem si puc.

—Serà aquest el darrer Consell?

—No ho sé.

—I com és que se'n va cap a Sant Sebastià essent ministre dimissat?

—Això no ho sabem; fins després.

Després ha arribat el ministre de Gràcia i Justícia.

—Però porta expedients?— Li ha preguntat un periodista en veure que el senyor López Muñoz portava un sobre gran a la mà.

—Sí; per si aquest és el darrer Consell, porto aquests indults.

—I no indultaran al Govern?

—Es que ha començat algun delictes?

—Ha preguntat al mateix temps el ministre.

—No ho sabem; a dalt es veurà— han dit els reporters.

—Això, això; a dalt ho veurem.

El tercer en arribar ha estat el ministre de Finances.

—Mal temps—, li han dit els periodistes— però porta bona cara.

—Ja coneixen el refrà.

En acomiadar-se li ha dit un periodista:

—Fins després i adeus!

El senyor Villanueva ha replicat:

—Totes dues coses.

—Totes dues coses?

—Sí; fins després a vostès perquè després ens tornarem a veure en sortir, i adeus als altres. No sé, no sé.

—Ah! no ho sé; no sóc jo el qui la conduïx— ha replicat el ministre.

Ha arribat després el de la Governació, i pariant amb els periodistes sobre l'assalt de la Sucursal del Banc d'Espanya a Gijón, ha dit:

—Sembla que es presentà a la Sucursal del Banc d'Espanya un individu per a cobrar un xec, i com que li han rebutjat, ha estat cridat el director, i discutint tots dos sobre el xec, el director l'ha volgut agafar per la solapa de l'americana.

Aleshores l'individu i tres més que l'acompanyaven han començat a disparar, i el director ha rebut una bala al coll.

Un periodista ha donat al ministre la notícia que el director havia mort, i el ministre ha dit que no tenia confirmació de tal extrem.

La policia d'Oviedo i Gijón segueix una pista.

Són molts els automòbils emprats per a efectuar roquerques.

Com que els lladres han abandonat l'automòbil que utilitzaren en la fugida a la carretera, per aquest mitjà es podrà obtenir un resultat favorable en les recerques.

Confirma que a la carretera de Villaverde a Madrid s'havia efectuat un altre atracament contra un automòbil que portava diners.

Reitera el seu propòsit de no cessar en esforços fins a impedir la repetició d'aquests fets.

Arriba després el ministre de Guerra.

—Ja porta les dades completes?

—Sí, les dades completes. Ja ens sabem l'assassinat.

—L'aprovà?

—Jo dic que ens sabem la papereia. El pitjor són els problemes pràctics i els contratemps.

—N'hi haurà moltes?

—No ho sé, perquè existeixen factors desconeguts que en uns problemes importen més i en altres menys. En fi, ja veurem si en sortim bé d'això, i si no perdrem l'any perquè en setembre no hi ha exàmens.

El ministre de Foment, que ha arribat després, ha estat voltat amb certa curiositat.

—Ja beuen— ha dit saludant als periodistes— que vinc a cos descobert, completament lliure, i espero sortir més lliure encara.

—I no portarà males intencions?...

—Jo no les he tingudes mai.

—Està decidit a parlar?

—Ja crec que és un dia el d'avui que ja ho tenim parlat quasi bé tot.

—El convencen?

—Jo crec que jo que vam tractar en els Consells anteriors, té molt de pes.

—Aleshores vostè bé belic.

—Tot el contrari, vinc pacifista.

—Sense hostilitat al Govern?

—Tampoc. Passi el que passi, al Govern caldrà ajudar-lo amb tot l'interès.

—Des de fora també?

—Quin dubte hi ha? Des de fora se'l pot ajudar molt, i cal fer-ho perquè els problemes nacionals són de gran transcendència.

Ha arribat després el president del Consell.

—No els puc dir res després de tot el que els he dit al migdia.

—Es que hi ha expectació.

—Sí, i està justificada en aquesta ocasió. És un moment culminant de la política. Si no ens posam d'acord, i fins ara no ens hi hem posat; caldrà plantejar la qüestió, la crisi.

El ministre d'Estat, que ha arribat després, ha dit:

—Avui sí que els vaig a parlar.

He llegit en alguns diaris l'espècie que jo havia modificat al meu criteri sobre la proposta de l'Estat Major Central després de la meua conversa amb el president, i sigui el que sigui el resultat del Consell de Ministres d'avui, i per això tinc intenció en dir-ho ara, m'importa aclarir-los que aquests problemes són massa grans i massa transcendents

perquè en vint-i-quatre hores, com digué el poeta, es pugui canviar d'opinió.

Des del moment que vaig conèixer la proposta de l'Estat Major Central i les raons en què es fonamenta i aduec més, per una referència que em va fer l'Alt Comissari, vaig entendre que no hi cabia dubte, i que assenyalats els perills de què es parlava en l'Intervenció General, el dictamen de l'Estat Major Central, no podia, en la part que m'incumbia, com a ministre d'Estat, assumir la responsabilitat d'orientar la retirada de posicions que podia amagar els perills assenyalats.

Des del primer moment fou aquesta la meua opinió, i quan arribà el meu torn en Consell, està clar que vostès no se'n van donar assabentar perquè no se'n va donar referència, però els meus companys poden confirmar l'especie, ben clarament la vaig exposar.

Després ha dit que ha demanat al nostre agent diplomàtic a Tànger notícies sobre aquest incident de què han parlat alguns telegrames, però creu que ha d'ésser una equivocació dels diaris, perquè precisament avui — ha dit — he rebut un despach del senyor Serrat, en el qual em dona compte de l'arribada del canoner italià «Audace», i no em parla d'aquest incident.

Això que diuen els telegrames es referirà a un incident esdevingut a Tànger fa més d'un mes i mig. — Acabarà aviat el Consell? — Qui pot predir el que duraran els Còncaves?

L'ACTITUD D'EN CASSET

Madrid, 1, 9'15 nit

Interrogat el senyor Casset sobre el que publica la premsa referent a la proposta de l'Estat Major Central i de la seva actitud, ha dit:

— Es convingué en el darrer Consell, pels ministres, no comunicar a la premsa altres informes que els facilitats pel president.

Jo m'ha atès a l'acord.

Però veig veure abans d'ahir, a títol de mètode de deducció, que es diu que un ministre va creure qüestió de poca importància la proposta de la variant de línia al Marroc; i avui recullen tots els diaris una versió, segons la qual es tracta només d'establir una cortina militar la qual permeti el desplegament de certes posicions.

Si fos així, amb tenir importància aquesta proposta, el Monarca hauria greus determinacions, seria quelcom insòlit i com és de suposar, infamant i capriciós; però no és així.

Espectant totes les interpretacions que de la línia es facin, jo hi vaig apreciar actuacions i despeses de consideració; veia aporxada «sine die» la reducció de contingents; veia una impossibilitat de condicionar la guerra amb arranjament de xifres restables; advertia que seria indispensable despeses i rèdits sense limitació, i per consegüent no hi ha manera seriosa de què es facilitin per al pla de desenvolupament de les obres públiques que heu ultimats, quantitats relativament modestes. I si jo heu vin-

gut al ministeri amb el compromís de condicionar la guerra, delimitar les seves despeses i impulsar vigorosament la reconstrucció patrià, i si ni la una ni l'altra cosa que avui per avui realitzat, què suposa la meua presència en el Govern?

La malicia donaria a entendre que les ganes de comandament em retenia; i com que no és així, com que solament desitjo el ministeri per a donar vida sobre la terra als projectes per l'èxit dels quals combatexo un any darrera l'altre, l'èxit dels quals anheia el país, està clar que quan trobo una variant en el Govern que ajorna o que nega la restricció de despeses al Marroc i difereix els freballs reconstructors, procedixo en conseqüència.

Hi ha pel que es veu, qui té desig en publicar que l'assumpte és insignificant, que ningú ha d'arxivar programes; és a dir, que la crisi és capriciosa.

Respecto tots els criteris, però jo en tinc un altre de diferent, pel que acabo d'indicar. No formulo ara una demostració concluent del meu en-cert, perquè no em tractin de divulgar perillsos. Jo no vull incórrer en el defecte dels qui parlen de cortines militars, d'evacuació de posicions rera aquesta orina, del desarmament de les cables, de les dificultats que puguin suposar el trasllat d'efectes, municions i material; però si s'insisteix en presentar i oferir com a reemplaçament altres actuacions, jo també parlaré i si es persisteix en sostenir que hi ha crisi per senzill caprici, estic disposat a contestar.

Reconec que en rebutjar certes condicions, tinc, com a home de Govern, el deure d'oferir mitjans de substituir-los, i ho faig davan del Consell de ministres en forma clara i terminant, solucions que en moment adequat, portarà al coneixement públic perquè el país jutgi l'error o l'encert amb que dadescu procedeixi.

NOTA DEL CONSELL. — ORIISI TOL

Madrid, 1, 10'30 nit

El Consell ha acabat un xic més tard de dos quarts de deu de la nit, facilitant-se del seu resultat la següent nota:

«En el curs de l'estudi que el Govern n'ha realitzat de la proposta que pel seu encàrrec li va sotmetre l'Estat Major Central de l'Exèrcit, han sorgit entre els ministres discrepàncies en l'apreciació de l'abast i conseqüències de la dita proposta, i no havent estat possible reduir-les, el senyor president del Consell ha resolt presentar a S. M. el Rei la dimissió de tot el Govern.»

UN ATRACAMENT

Aquest matí, a les set, en automòbil, s'encaminaven envers Villaverde de Baño, on, com a Jefe, hi ha tallers de la Companyia de M. S. i A., dos empleats i el xofer de la casa constructora de Bilbao Euskalduna, que es dirigien als esmentats tallers per a pagar com a dissabte, els jornals als operaris.

La dita casa bilbaína te contractats

amb l'esmentada companyia ferroviària, tots aquells treballs de fabricació i compostura de ferros.

Guilava el cotxe el xofer Juli Bobadilla, i hi anaven l'empleat de la casa constructora Félix Bilbao Jacon, portador de 15 mil pessetes, i el mecànograf també de la dita casa Josep Riano.

Marxaven a bona velocitat, i els senyors Bilbao i Riano conversaven alegrement.

Ja prop de Villaverde Bajo van veure de sobte un individu que trobant-se a la cuneta de la carretera, s'havia aixecat ràpidament i portant la cara tapada amb un mocador avançà fins a col·locar-se al mig de la carretera posant-se al davant de l'automòbil i amb una pistola a la mà obligà al xofer a parar la marxa del cotxe.

La sorpresa fou gran, però els senyors Bilbao i Riano es reposaren de seguida, i encara que no portaven armes, pensaren que entre tots tres podrien reduir l'assaltant, però en aixecar-se drets al cotxe, de sobte sorgiren quatre individus més que amb la cara mig tapada i amb una pistola cada un a la mà voltaren el cotxe, cridant mentre apuntaven al xofer i als empleats: «mans en l'aire».

En aquesta posició els obligaren a baixar i continuar amb els braços en alt.

Mentre el primer dels individus que els va sortir al pas aturava la marxa de l'automòbil, els altres registraven els senyors Bilbao i Bilbao, trobant-li al darrer 12.850 pessetes, de les quals s'apoderaren.

Tranquil·lament les dipositaren al

presant del cotxe, pujaren tots mentre el que ja l'ocupava tenia la mà al volant.

Els altres tres emmascarats obligaren als senyors Bilbao, Bilbao i al xofer, sempre apuntant-los les pistoles, a què s'ajugessin a la cuneta de la carretera, i retirant-se, d'esquena, sense deixar d'apuntar, pujaren al cotxe.

El nou conductor féu girar el vehicle, i a tota marxa es feren escapoll amb direcció a Madrid.

Els atracats aleshores s'aixecaren i es dirigiren als tallers on referiren al cap tot el que els acabava de passar.

Immediatament en donaren compte per telèfon als llocs de la guàrdia civil de Jetafe i Villaverde, i a la Direcció d'Ordre públic.

Diverses parelles de la guàrdia civil sortiren a practicar un reconeixement per la carretera.

De la Direcció de Seguretat va sortir en una motocicleta el comissari Lluís Fenol amb dos agents, personalment a les oficines dels tallers de la Companyia, on interrogà detalladament els senyors Bilbao i Bilbao i el mecànic Bobadilla els quals donaren els detalls precisos sobre la indumentària dels atracadors, i algunes dades amb les senyes personals.

El senyor Fenol muntà en un automòbil especial amb agents a les seves ordres, i segons es deia aquesta tarda, sembla que està sobre la pista

dels atracadors, encara que sense cap dada concreta.

Se suposa que els malfactors han fugit de Madrid deixant el cotxe en un lloc no molt lluny d'aquesta població.

Segons les senyes personals que va donar el senyor Bilbao a la policia, figura entre els saltants un que havia estat obrer dels tallers de la Companyia, anomenat Felícia Benito Anaya.

El senyor Fenol començà de seguida les investigacions.

El Felícia ha estat detingut al seu domicili, carrer Espartina, per la policia.

Conduït a la Direcció de Seguretat, negà tota participació en el fet.

L'individu, que estava amb bigoti, ara va afaitat.

Jocs Florals de Vilassar de Mar

VEREDICTE

Premis ordinari

Flor Natural: Número 247. — Glosses de l'amor rural; Lema: De l'anar a la font. — Englatina: Núm. 175. — Poema de guerra; L.: El retorn. — Viola: Núm. 50. — Elegia pagana; L.: Divendres Sant a Tarragona.

Premis extraordinari

I: Número 16. — El meu amor; L.: Goig i recança. II: Número 8. — Sardana; L.: Ret i barretines. III: Número 112. — La costa de Llevant; L.: A un amic de muntanya. IV: Número 3. — Marxa; L.: Cerimoniós i cortisana. V: Número 13. — De la vida humil; L.: «Cercis qui vuol la pompa egli alti homeri...» VI: Número 30. — Himne a la guerra; L.: Vent de Llevant. VII: No s'adjudica íntegrament. — Premi al número 238: Comentari sobre l'obra de Mossèn Baldric Rexach; L.: L'estudi dels bons llibres fa que hom entri en coneixement dels homes savis. VIII: No s'adjudica. IX: Número 56. — La balada dels grills; L.: Conte; i 145: L'obra cultural dels orfons; L.: Déu ens el servi i augmenti. X: Número 118. — Salm de la pluja. XI: No s'adjudica íntegrament. — Premi al número 170: Novel·la amarga; L.: Dels

CAMISERIA SANS
Boqueria, 32
Especialitat en camises a mida

camins de la dolor. XII: Número 66. — La blasfèmia; mitjàs per a combatre-la; L.: «Dies blasfemes haec». XIII: Número 59. — La vida de la galera; L.: Cançó. XIV: Número 266. — Present de núvia; ge; L.: egle XVIII; i 138: Reparades de l'amor perdurable. XV: No s'adjudica. XVI: Número 117. — L'ocell tot sol; i 124: Hores d'amor; L.: Teresa. XVII: Número 154. — Poema de les garces. XVIII: No s'adjudica. XIX: Número 52. — Mollorça; L.: Illa de fades i follets; i 122: L'ombra. XX: Número 245. — Elogi d'una nota lleuana; L.: Devia se una filla de la costa — perquè tenia els ulls molt blaus... (Maragall). XXI: Número 178. — Cançó de l'amor a plena muntanya; L.: Hores de claror. XXII: Número 180. — Paisatges; L.: Paisatge de Catalunya. XXIII: Número 80. — Les delícies de l'estiu; L.: No hi vull tornar... XXIV: Número 2. — Escat; L.: Quan als ulls de l'amor es posa... XXV: Número 199. — A una vella acarada; L.: Sàtira; i 155: Poema lleuger. XXVI: Número 262. — Dels marges del meu hort i del jardí de l'amor; L.: Epigrames. XXVII: Número 20. — Brindis; L.: Al cem les copes, alcem els cors. El Jurat Qualificador: Joan Llimona, president; Pere Julià, Carles Soldevila, J. Rius Porta, Joan Salvat i Joan Carras, vocals; Miquel S. Trias, secretari. Els autors de les composicions musicals premiades hauran de remetre tot seguit el nom i adreça juntament amb la còpia dels sis primers compassos de l'obra. Els autors premiats que el dia de la festa no es presentin o no deleguin per recollir el premi s'entendrà que hi renuncien. La festa es celebrarà el dia 8 de setembre a dos quarts de tres de la tarda, a l'entel.

Jocs Florals de Tiana organitzats per l'Orfeó Tienenc

CARTELL

I. — Flor Natural. Premi de l'Orfeó, a la millor poesia de caràcter amorós. El poeta guanyador haurà de fer-ne afora a la dama de sa elecció, la qual serà proclamada Reina de la festa, lliurant els altres premis als qui en siguin guanyadors. II. — Viola. — Premi de l'ajuntament. A una poesia patriòtica. III. — Englatina. — Premi del Orfeó de Botiguers. A la millor poesia religiosa o moral. IV. — Del reverent senyor Edoard de Tiana. Al que millor cantí l'amor a Déu i al pròxim. V. — De la S. A. Tramvia de Montgat-Tiana. A la millor poesia dedicada a dit Tramvia. VI. — Del senyor Joan Patjó. Tema lliure. VII. — Del senyor Apotecari. Al millor sonet. VIII. — Del senyor A. Rbars. A la millor poesia dedicada a la Mare. IX. — Del doctor senyor A. Grassa. A la millor poesia dedicada a les belleses de Tiana. X. — Del senyor Rosend Peix. Tema lliure. XI. — Dels senyors contractistes d'obres. Tema lliure. XII. — Dels germans Palau. Un any de superstitió a «La Mafinada». Al millor conte original. (Sols podran optar-hi nens o nenes menors de 15 anys). Els treballs inèdits i escrits en català s'hauran de trametre al secretari del Jurat Qualificador, fins al 10 de setembre en les condicions de presentació que són de consuetud i naquesis certamen. El veredicté es publicarà el dia 14, a més trigar. La festa i repartiment de premis es celebrarà el dia 13 del corrent, a la tarda, al Casal de l'Orfeó. Els guanyadors hauran de presentar-se a recollir els corresponents premis.

Fulletó de LA VEU DE CATALUNYA

28 2 SETEMBRE 1932

LA FAMILIA DELS GARRIGUES

PER

J. Pin i Soler

bé, puix vendran lo vi més car que l'any passat, però el qui com vós...

— No n'hi ha pas més a casa que al veïnat.

— Doble!

— Doble què?

— Que les vostres vinyes són les més perjudicades.

— Faltaria! Enveja!

— De seguida us arboleu com un lluat... Què em fa a mi? Per anistat ho dic, per a llevar-vos mals de cap... Amb la vostra verema... I no sent-hi vós, no fareu res de bo... Però, bahl! Són ric! Hauréu perdut una collita i en paus!

Canviaran de conversa; i ja se n'anava l'oficiós visitant, quan lo Garriga li digué de prompte.

— Si trobés comprador!

— Comprador! — féu l'altre fent-se l'ensa.

— De la verema...

— Voleu callar... sant home! En primer lloc, ne teniu massa; cap masover tindrà prou «puesto» per a guardar-la... I després, que mai us podreu entendre.

— Per què?

— Vull dir que... res... Me sembla que ningú vos en oferirà un preu que us «apiachi».

— Tan poc val?

— Jo no vull comprar... ni la vostra, ni la de ningú, però si hagüés de donar dita no passaria de...

— De...?

— Un duro la portadora. — I després d'haver-se assegurat de l'efecte de ses paraules, se n'anà desitjant al Ramon salut i pessetes.

Lo Garriga no sabia què fer! Tot aniria en orris! No veremà? La collita es pudria. Essent necessari pendre un partit, i prompte, decidí vendre la verema per parades. Un ne pagà la portadora a duro, altres a sis pessetes, qui a quatre, fins n'hi hagué que no volgueren donar-ne més de mig duro! Mig duro! Quan n'hi havia que venien a nou i a deu pessetes!

Lo Narcís no reposava ahant d'una parada a l'altra amb la romana al coll i la libreta sota el braç... pesant portadores i més portadores.

Per fi los rals s'acabaren, i, quan lo jove donà a Garriga la llista exacta de les pesades i que el vell féu lo compte dels diners que li devien, creient errar-se, car treia els comptes de cap, los féu repassar al Narcís, qui amb tinta i ploma tragué el mateix resultat poc més o menys.

— Ben poc és! — digué amb tristesa.

— Pobres de nosaltres! Pobres Garrigues!

Lo senyor canonge muntà a la Masia per veure lo Garriga i recordar al Narcís que el dia de l'obertura dels cursos havia passat; però que ateses les desgràcies de sa família adoptiva, conegudes al Seminari, encara hi fóra a temps si volia guanyar curs. Lo jove respongué que mentre l'amo no anés bé, li semblava imprudent deixar-lo.

L'heren Garriga autoritzà el Narcís perquè baixés a l'aula si en tenia ganes... No obstant, en la manera de dir-ho es veia que més se l'estimava a prop seu.

En resum que el senyor canonge se n'anà dient-se: — Per ells faran... — I el pobre malalt agrat a l'estudiant son determini, sentint cert consol al pensar que, la casa abandonada per los qui portaven lo nom, sa germana i sa filla tindrien prop d'elles un company, un protector.

Magna Tarraco!

Venint a Tarragona, sia per mar, sia per terra, lo primer que de la ciutat es veu són dues masses imposants que prevenen i anuncien la gran ciutat... la dels Scipions, la Júlia i Victrix del gran Cèsar, la Cort d'Augustus i d'Adrianus.

Del camí que rastrejant sa torta esquena ve de llevant, del mig de les vinyes, de la daurada sorra de les platges, de l'horitzó marítim, de la carretera de Reus, de Vilaseca, de Constantí, del llit torrentós i tan aviat massa ple com massa buit del Francolí... de tot arreu es veuen!

L'una, la més alta, diu sense embuts lo seu ofici: los rals del sol la penetren, la penombra ennegreix al-

guns de sos caires, llistes clares i fosques marquen sa forma... Fins s'hi veuen altes obertures amb objectes foscos... que són campanes, i, essent campanar lo que es veu, la construcció d'on ell surgeix n'és per força igitosa.

Ho és en efecte, i no una igitosa qualsevol, sinó la Catedral de l'Arquebisbat, amb son campanar tan alt, i aturat encara en sa creixença pels mestres i prelats que l'aixecaren, faltant diners o essent temps de guerra... per lo qual s'ha quedat sense finir, no trobant-se fins ara cap més Bernat Olivella, successor dels Berenguers de Vich i els Oleguers, arquebisbe que fou, com ells mateixos (1200), prou entusiasta i generós per a retirar-se al monestir d'Escornalbou, estalviant rendes i gastant-les d'un cop en l'erecció del temple.

Lo gran embalum d'on arrenca la torre del campanar lo formen l'absis i lo creuer, munt de pedres arreglades amb majestat i suprema i d'un aspecte entre guerrier i religiós.

Les cúpules, campanerets, llanternes, que més de prop es veuen, cobren capelles laterals, diferents d'estil, de bellesa, d'edat.

Lo conjunt de l'edifici n'és sorprenent i únic.

En cap ciutat cristiana, inclús Roma, hi ha una catedral plantada amb més majestat. Altres de més mèrit en certs detalls li són inferiors com a conjunt; la de Toledo, joia d'Espanya, mal situada i de poc efecte vista de fora; la de Barcelona esplendent de típics detalls enloc sobrepujats, sublim, pura de línies, redolada de carrerons i amb la fatxada sense fer; la Seu de Saragossa, la més ideal

de totes les igitles hagudes i per haver, amb aquelles llantes del transparent de l'altar major que fan pensar en l'eternitat, plantada en sili pla i privat de llum; la de Burgos, un conjunt de meravelles, sense unitat i donant a carrers que l'ofeguen; la de València, tan elegant, amb son Miquelet que la domina, començant per una portalada indigna d'aquell temple, en un carrer ple de botigues i acabant per la darrera d'una manera confosa; la de Sevilla, més vistosa i alegre que poètica i espiritual; la de Còrdova, musulmana...

I fora d'Espanya tampoc n'hi ha gaires que li sien superiors.

La de Colònia, nua, crua, sense més notable que les agulles altíssimes i que fóra, a Espanya, església de dotzenes; la de Bruges, tota de rajola i pintrolada; la de Brusselles, ben airosa i situada, però pobre d'inventió, de dimensions esquergues; la de Milà, un joc d'hermosures i afiligranades bitles, més aviat joguina d'homes rics que obra d'artistes seriosos; la de Palerm, digna de ser espanyola, i que quasi ho és, però baixa i sense perspectiva; la d'Antuerpia, pobre d'interior (sense els Rubens) i amb casotes i botigues per fora, com berrugues...

I si el conjunt de la Catedral de Tarragona n'és grandios, los detalls encanten.

Lo portal gran del frontis gòtic muntat d'aquella rosa tan bella, per no dir més, com el célebre «transparente» de Toledo, les dues entrades que donen pas a les naus laterals, amb llurs circulars roses de claror, trossos d'arquitectura romano-bizantina més formals, més regaladors que el gòtic

L'Assemblea de la Mancomunitat

Proposicions presentades

Beneficència i Sanitat

L'infraescript diputat té l'honor de proposar a l'Assemblea que sobre el ram de sanitat i beneficència s'acordi inspirar-se en els següents extrems:

Primer. L'acció de la Mancomunitat sobre sanitat i beneficència ha de tendir a la conservació i augment de la població de Catalunya, evitant-li el major nombre de sofriments possible.

Segon. En conseqüència es farà, per qui correspongui, un profund estudi de les causes de l'escassa natalitat i de la morbiditat i mortalitat de Catalunya per aplicar amb la màxima urgència els remeis escalents.

Tercer. Interinament aquest estudi no s'hagi fet (si és que en part, al menys, no està ja començat) i mentre no es pugui desenrotllar una pla general, s'atendran amb preferència aquelles necessitats primordials del poble, bé evitant més malalties, bé més defuncions.

Quart. De tots els acords que segueixin, la Mancomunitat aplicarà amb urgència i per ordre d'importància sanitària tots els que els lleis i el seu estat econòmic li permetin, preparant i arbitrant tots els mitjans que siguin necessaris per tal de poder realitzar el conjunt i amb vista a tenir-lo organitzat per al dia que Catalunya pugui gaudir d'indpendència absoluta per a posar-ho en obra.

Cinquè. (Natalitat). Essent cosa provada que, quant a natalitat, Catalunya és, entre els pobles civilitzats, el que la té més feble després de França, cal fomentar la natalitat mitjançant les següents mesures:

A) La Mancomunitat farà tot allò que pugui per aconseguir l'establiment d'un impost de solteria sobre les bases següents:

1.—A tot home o dona solters, arribant a vint-i-cinc anys, se li imposarà un càrrec de 5 per 100 sobre tots els impostos que pagui a l'Estat, Mancomunitat, Diputació o Municipi.

2.—Aquest cinc per cent es convertirà en el deu, el quinze, el vint, en els anys successius, això és, augmentant en un cinc per cent anual, fins a un màxim de 50 per 100. (Els que no puguin casar-se per malaltia o impediment físic, els serà reduït el tribut a la meitat).

3.—Pel sol fet de contraure matrimoni, el càrrec esmentat en les bases anteriors, quedarà reduït a la meitat, rebasant-se en una cinquena part per cada fill que tingui el matrimoni.

4.—Les quantitats així recaptades, seran destinades a subvencionar les famílies modestes que siguin més prolífiques, començant des del sisè fill, i augmentant progressivament a mesura que augmenti el nombre.

5.—El sobrant de la recaptació, si n'hi ha, d'aquest tribut, es destinarà a l'enfortiment de la raça en forma d'educació física, moral i intel·lectual de la infantesa.

B) La Mancomunitat procurarà, per tots els mitjans que siguin al seu abast, protegir els pares prolífics, ja sigui col·locant-los amb preferència en les places vacants, ja rebasant o anul·lant, tant com es pugui, els tributs basats en la capacitat dels menors (ensenyament, cèdules, quintes, consums, etc.).

C. La Mancomunitat farà tot el que pugui per evitar i perseguir la pornografia i la propaganda de les pràctiques neo-maltusianes.

D) La Mancomunitat aprofitarà totes les oportunitats per a estendre els laços de solidaritat entre l'individu i Déu, la pàtria, la terra, la llar, la família, les professions familiars, valent-se de tots els mitjans possibles, com són cartilles populars, conferències, intensificant l'acció de la Comissió de cultura, concursos en els quals es premii obres que cantin o es demostrin els goigs i les avantatges d'aquestes solidaritats, avantatges d'ordre material.

Sisè. (Protecció a la infància). La Mancomunitat farà tot el que pugui per tal de protegir la infància sota les següents bases:

A) Es prodigaran per persones competents, conferències per tot Catalunya sobre maternologia i puericultura, a fi d'interessar el poble en aquests assumptes.

B) S'establiran, en tots els punts principals de Catalunya, dispensaris on les futures mares puguin consultar i don puguin ésser dirigides sobre el seu estat, i on les ja

mares puguin fer el mateix sobre la cria dels seus fills menors.

C) S'establirà un cos facultatiu encarregat d'organitzar els esmentats serveis, dirigint-los i tenint-los en funcionament, cos compost de metges i infermeres especialitzades, que serveixin de nexa entre la família i el dispensari.

D) Que s'activi tot el possible la construcció de la nova Casa Maternal Catalana, on puguin ésser assistides les parteres de pocs recursos o que vulguin ésser millor assistides.

Setè. (Malalties infeccioses d'origen hídric). La Mancomunitat es preocuparà de crear, si convé, laboratoris especials d'anàlisi de les aigües d'aliment, de les quals s'abasteixen els pobles de Catalunya a fi d'orientar-los sobre les que poden utilitzar-se, i les que han d'evitar-se, donant tota mena de facilitats per a la captació de les primeres, així com d'intensificar les vacunacions antitífiques en els llocs i casos de més perill, el mateix que les anticolèriques, quan el perill es presentés.

Vuitè. (Tuberculosi). Es procurarà generalitzar a tot Catalunya, sobretot en els grans centres de comarca, el servei antituberculós, establint amb la major urgència possible, els sanatoris necessaris per a les necessitats de Catalunya, i un Hospital almenys especial, pels que ja no puguin esperar el resultat del sanatori.

Novè. Tant als sanatoris com en l'Hospital, es procurarà que puguin tenir-hi allotjament els malalts de totes les classes socials, pagant, els que puguin, a proporció de la seva posició social.

Dezè. (Paludisme). Tenint en compte que les exacerbacions més importants del paludisme, són generalment degudes a l'ampliació dels terrenys de regadiu en males condicions de desguàs o a la intensificació del cultiu de l'arròs, així com que aquest mateix cultiu en males condicions, és una de les principals causes de la seva permanència, es posaran tots els obstacles legals a deixar instaurar nous regadius i nous cultius d'arròs que no esguin en les condicions que la Higiene aconsella.

Onzè. A tot nou regant i a tot cultivador d'arròs se li posarà un cànon per tal de sostenir les despeses de la campanya antipalúdica.

Dotzè. La Mancomunitat no farà més despeses sobre la lluita antipalúdica, mentre el seu estat econòmic no li hagi permès resoldre els problemes més urgents de la lluita antituberculosa contra les malalties infeccioses d'origen hídric i de protecció a la infància.

Tretzè. (Beneficència-Hospitalització). S'activarà tant com sigui possible l'estudi, que em consta que s'està fent ja, dels mitjans hospitalaris dels quals disposa actualment Catalunya, procurant utilitzar tots els que es puguin i ampliant-los, si convé, fins a complir totes les necessitats.

Catorzè. Es procurarà dotar els hospitals comarcals de tot l'utilitatge i personal competent necessari per a poder subvenir a tots els casos d'urgència, i a tots aquells altres que per la seva índole no obliguin a ésser centralitzats.

Quinzè. En tots els Hospitals es procurarà que hi hagi llocs distingits per als que paguin, cobrant-se'ls estances proporcionals a la seva posició social.

Setzè. S'estudiarà la manera de que, com succeeix en altres països, tots els individus hospitalitzats paguin les estances corresponents, essent-ne responsables, quan ells no puguin, els Municipis, províncies, consells respectius, etc.

Disetè. Els malalts distingits, ultra l'estada, pagaran tots els serveis especials dels quals siguin objecte.

Divuitè. Si es porta a la pràctica el servei de l'assegurament obligatori sobre malalties, es reconeixerà als hospitalitzats per aquest motiu, el mateix que als distingits, el dret de lliure elecció de metges i servei farmacèutic.

Dinovè. Dels honoraris pagats pels assegurats, els quals es refereixen a l'extrem anterior, igual que dels pagats pels distingits que siguin assistits pels metges de l'establiment, se'n donarà a aquest forosament la part que de justícia li correspongui.

Vintè. S'activarà tot el possible la realització de la clínica de psiquiatria, per obeir a una necessitat urgent.

Vint-i-unè. (Altres casos de Beneficència). Es procurarà, a la mesura que sigui possible, que una del

de les ciutats, les cases de Beneficència avui existents, situant-les en plena naturalesa, tot el que sigui compatible amb llur bon servei i procurant que llurs aïllats puguin fruit d'abundà de sol i aire, així com de tots els mitjans adequats en cada cas. Iguals circumstàncies es tindran en compte per les que es construïxin de nou com es veient ja.

Vint-i-dosè. (Bases generals). El personal tècnic corresponent a Sanitat i Beneficència, serà català i serà elegit per concurs. Solament quan hi hagi dubte per a l'elecció, el Jurat podrà acordar que es facin exercicis d'oposició que hauran d'ésser preferentment pràctics.

Vint-i-tresè. Els jurats que hauran de resoldre els casos als quals es refereix el número anterior, seran tècnics, o en la seva majoria absoluts. Els tècnics seran nomenats per les entitats professionals del país i els treballs seran remunerats.

Vint-i-quatrè. La Mancomunitat i en el seu nom el Consell, estudiarà i posarà en planta tots els mitjans possibles per tal d'arribar a la unificació de totes les manifestacions benèfiques de Catalunya, a fi d'obtenir major eficàcia, i si això no fos possible, procurarà interinament anar a la federació de totes les entitats benèfiques que es puguin, començant per les més similars.

Vint-i-cinquè. En crear serveis nous, o en ampliar els existents, es procurarà en el possible respectar els actuals, tant particulars com oficials, adaptant-los a la nova organització.

El Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya portarà a la pròxima reunió de l'Assemblea, els projectes d'acord que siguin immediatament factibles de ço que resta consignat en precedent motiu. — Puig i Sals.

El diputat que sotscrita, proposa a l'Assemblea, que des del vinent mes de setembre s'augmenti la mensualitat per a l'alimentament d'infants dessons, en quantitat que resulti superior o almenys igual a la que es paga per didatge d'exposits, fixant-se prèviament per la Comissió d'Hisenda el capital del pressupost on haurà d'aplicar-se la despesa que l'augment ocasioni. — Xuclà.

Reforma de Reglament

I. Un mes abans de la reunió de l'Assemblea, el Consell haurà tramès, a les omissions permanents a les quals correspongui, tots els projectes d'acord sobre els quals hagin de dictaminar.

II. En tractar-se de pressupostos, dos mesos abans de la reunió de l'Assemblea seran tramesos a les Comissions els capítols corresponents de les despeses, sobre els quals informaran. Aquests informes, junt amb el projecte d'ingressos, els rebirà la Comissió d'Hisenda, un mes abans de reunir-se l'Assemblea. — Nicolau d'Oliwer, Massó, Geli, i Noguer.

Interessos generals

A l'objecte de correspondre a l'obsequi que els nostres germans de Pàtria, els catalans que resideixen a Amèrica, feren a la Mancomunitat de Catalunya, amb la tramesa d'una rica i formosa bandera catalana, els diputats que subscriuen, tenen l'honor de proposar:

A) En la propera diada en la qual hom commemora l'onze de setembre de 1714, la dita bandera es col·locarà i exhibirà, durant tota la jornada, al balcó principal de la façana del Palau de la Mancomunitat, que afronta amb la plaça de Sant Jaume, dita també de la Constitució.

B) Seguidament, i a la major brevetat possible, es construirà una bandera de tamany gran, igual a la de què es tracta, que sigui força resistent i apta per exhibir-la a la intempèrie. Aquesta bandera es col·locarà en els dits balcó i façana en totes les festes de la Mancomunitat i diades en què hom commemori algun fet gloriós o esdeveniment assenyalat de la nació catalana. A l'ensams, es col·locarà en la façana del carrer del Bisbe, la que actualment s'hi exhibeix.

C) En els dies que per manament legal forçós s'hagi d'exhibir la bandera espanyola, no onejaran en el Palau de la Generalitat les ensenyes catalanes. — Massó i Llorens, Nicolau d'Oliwer. (Segueixen firmes).

Els diputats que subscriuen, per tal de donar a conèixer al món civilitzat que la nació catalana, terra de llibertat, de seny i de justícia, és com a tal, el seu sentit i voluntat, que

adona la sang generosa dels seus fills i la seva riquesa per a una guerra impopular amb que l'Estat espanyol vol imposar amb secular fracàs la seva barroera civilització a un altre poble que té dret a la llibertat, proposen:

Que pel Consell Permanent de la Mancomunitat s'adrexi una comunicació a tots els Municipis de Catalunya, preguntant si són partidaris de d'abandó absolut i immediat del Marroc i consegüent repatriació dels soldats catalans. — Massó i Llorens, Bassols, Nicolau, Geli i Roger.

Que l'Assemblea es dirigeixi als Poders Públics, demanant l'indult de l'empresonat per la causa de Catalunya senyor Delclós. — Mari, Bassols, Quintana, Seix i Nicolau.

Primer. Que la Mancomunitat de Catalunya ha vist amb gust que el Govern lliberal hagi resolt la darre ra vaga de transports, sense declarar l'estat de guerra, ni suspendre les garanties constitucionals.

Segon. Que aquest acord es comuniqui a l'Excm. Sr. president del Consell de Ministres. — Bausili.

Agricultura, Indústria i Comerç

Es proposa a l'Assemblea l'adopció dels següents acords:

a) La Mancomunitat de Catalunya, per mitjà dels seus tècnics, estudiarà les característiques de les comarques afectades per la crisi, i mitjançant conferències orals i instruccions i fulles escrites proposarà en cada comarca, els tractaments pràctics per a combatre les males principals que actualment ataquen els cultius agrícoles; els nous cultius que puguin substituir els avui no productius que sigui convenient abandonar; i quins són els cultius o procediments adequats a cada comarca per a substituir les fonts de riquesa que avui s'estronquen.

b) Així mateix, la pròpia Mancomunitat de Catalunya donarà tot el seu ajut a les iniciatives serioses que emprenguin Cambres, Sindicats i altres Corporacions de caràcter agrícola, amb el fi de remeiar la repetida crisi.

c) En el moment en què ho cregui més oportú, la pròpia Mancomunitat es dirigirà als representants de Catalunya en les Corts espanyoles, recordant-los la precària situació de les repetides comarques, en prec que proposin i exigixin del Govern espanyol les mesures necessàries per a remeiar tal estat de coses en quant depengui d'una actuació de Govern. — Geli.

Cultura

I. La Ponència d'Estudis normals, conservant la seva estructura i reforçant-la si cal, es nomenarà patronat de l'Escola Catalana.

II. Respectant, aprofitant i encoratjant l'obra realitzada i que realitzin els altres, tal seva pròpia serà de coordinar esforços i d'estudiar solucions conjuntes.

III La seva activitat tindrà un triple objectiu:

a) Pedagògic. Formar i orientar els mestres catalans. Confeccionar els programes i els llibres escolars. Seleccionar el material, etc.

b) De propaganda. Promoure arreu de Catalunya, en la forma en cada cas més adequada, la creació d'Escoles Catalanes.

c) Tutelar. Plaçar els mestres sortits dels estudis normals i els altres que puguin assimilar-se'ls, a les escoles que s'acullin al Patronat, etc. — Nicolau, Bassols, Massó Geli i Roger.

Primer. Per major realçament i solemnitat del campionat de Catalunya de futbol, que es concedeixi una copa que s'anomenarà «Copa Catalunya».

Segon. Serà guanyador d'aquesta copa el Club que compleixi les condicions que fixarà la Ponència de Cultura Física. — Bausili i Xuclà.

Obres Públiques i Comunicacions

El diputat que sotscrita té l'honor de proposar a l'Assemblea la inclusió al Pla general dels ponts sobre el Noguera Pallaresa, en terme de Boreu, i sobre el mateix riu, en el districte de Llavorsí, per a comunicar el poble de Sant Romà amb la carretera de Balaguer a la frontera. — Serafi Casanovas.

Que es faci un nou tiratge del pla de camins veïnals a construir per la Mancomunitat, per haver-se esgotat el primitiu. — Xuclà.

El diputat que sotscrita proposa que s'acordi la inclusió en el pla preferent de construcció de camins veïnals, del d'Avia a Clariana, amb ramal a les Birlotes.

Agricultura, Indústria i Comerç

El diputat que sotscrita proposa a l'Assemblea l'adopció del següent acord:

I. Es crea una Secció a l'Institut Social Agrari de la Mancomunitat de Catalunya, amb el nom de Secció de Comercialització Agrícola, la qual tindrà per objecte:

a) Dirigir l'activitat comercial de tots els Sindicats Agrícoles de Catalunya, especialment els de producció de vi i espart, que s'adhereixin a la Secció, prèvia acceptació de les bases corresponents. b) Instaurar cases comercials en les places de l'estranger que el consum o les transaccions comercials ho requereixin per la normal col·locació dels productes sindicals. c) Adaptar l'elaboració i preparació dels productes agrícoles a les exigències dels mercats més adequats per al costum de cada un, tenint al seu càrrec la propaganda, depuració d'informacions, relacions bancàries, etc., necessàries en tot comerç d'exportació. d) Procurar la transformació dels productes simples en derivats especialitzats pròpies per la venda directa al consumidor.

II. El Consell Permanent fixarà, prèvia informació pública, les garanties que hauran de prestar els Sindicats Agrícoles a la Secció, i en la proporció que hauran de contribuir a les despeses de la mateixa Secció.

III. El Consell Permanent fixarà, prèvia informació pública, les garanties que hauran de prestar els Sindicats Agrícoles a la Secció i en la proporció que hauran de contribuir a les despeses de la mateixa secció.

IV. El Consell Permanent fixarà la quantitat en què la Mancomunitat de Catalunya destinarà com a capital inicial de la Secció. — S. Palau Rabassó.

Els diputats que subscriuen, tenen l'honor de sotmetre a l'Assemblea l'adopció del següent acord:

Que la tasca patriòtica que realitza la Mancomunitat de Catalunya, mitjançant les institucions de cultura, tingui una major extensió forana i que feta excepció de l'ensenyament superior, les altres manifestacions s'orientin en un sentit de major universalització. — Santaló, Xuclà, Briançó, i Iglesias.

Sessió cinquena

Comença la sessió a un quart de cinc sota la presidència del senyor Jansana. (Al Banc del Consell els regidors senyors Vallès i Pujals, Sol i Mias).

S'aprova el dictamen de la Comissió de carreteres sobre dues proposicions, una sobre la inclusió en el Pla general dels ponts sobre el Noguera Pallaresa, en terme de Boreu i sobre el mateix riu en el districte de Llavorsí, i un altre sobre la inclusió en el mateix del camí veïnol de «Torà a Clariana amb ramal a les Birlotes».

ESTABLIMENT D'UN SERVEI DE SEGUROS MUTU DE LA RAMADERIA A TOT CATALUNYA

La Comissió ha acordat confiar al Consell aquest projecte d'acord.

Intervenen els senyors Mari i Palau, el primer per a defensar la seva proposició.

El Conseller d'Agricultura, senyor Mias, els contesta dient-los que en la pròxima Assemblea es portaran els treballs de preparació sobre aquest assumpte.

S'aprova el dictamen.

PROPOSTA DE MESURES PER A REMEJAR LA GREU I ACTUAL CRISI QUE AÇOTA ALS VITICULTORS CATALANS

La Comissió ha dictaminat que passi als Serveis tècnics d'Agricultura per al seu estudi.

El senyor Mari defensa la seva proposició.

Intervenen els senyors Robert i Palau.

Els contesta el Conseller d'Agricultura, senyor Mias, promentent ocupar-se de l'assumpte.

S'aprova el dictamen.

PROPOSICIO DE MESURES PER A REMEJAR LA GREU CRISI ECONOMICA QUE SOFREIXEN MOLTES DE LES COMARQUES CATALANES

El dictamen de la Comissió facultat

al Consell per a prendre les mesures que cregui necessàries per a remeiar aquella crisi.

S'aprova el dictamen.

PROPOSTA DE DRECCIÓ A L'INSTITUT SOCIAL AGRARI DE LA MANCOMUNITAT D'UNA SECCIÓ QUE ES TITULARA «SECCIÓ DE COMERCIALIZACIÓ AGRÍCOLA»

La Comissió no creu oportuna la creació de la secció que es demana. El senyor Palau defensa la seva proposició. Intervé el senyor Robert, preguntant-li al senyor Palau que no obligui a votar a l'Assemblea una proposició que té l'acceptació de tots els senyors diputats.

El Conseller d'Agricultura s'uneix al prec del senyor Robert i demana al senyor Palau que retiri la seva proposició.

El senyor Palau rectifica.

S'aprova el dictamen amb el vot en contra del senyor Palau.

PROPOSICIÓ PERQUE ES PREGUNTI ALS MUNICIPIS SI SON PARTIDARIS DE L'ABANDÓ DEL MARROC

El dictamen de la Comissió proposa passi com a moció al Consell.

El senyor Massó i Llorens defensa en nom del senyor Vidella el vot en contra del dictamen de majoria del Consell. Explica els motius que han promogut la presentació de la proposició.

El senyor Colominas Maseras intervé per adherir-se al sentit de la proposició.

El senyor Picart de Gayola, diu que l'enquesta que se sol·licita es feu ja pel Centre de Dependents del Comerç i de la Indústria.

El senyor Bausili també s'adhereix a la proposició.

El senyor Quintana coincideix també amb la petició del senyor Vidella.

El senyor Puigrefagut creu que s'ha de mantenir Espanya al Marroc amb el mínim esforç econòmic i amb la menor contribució de vides.

El senyor Nart creu que l'aprovació d'aquesta proposició és inoportuna. S'han creat al Marroc tals interessos diplomàtics que no pot abandonar-se en un moment donat. Quan es presenti el moment oportú per a expressar la voluntat de la Mancomunitat sobre aquest assumpte, serà hora que es doni com a expressió d'aquella voluntat al criteri d'abandó del Marroc que es proposa.

El senyor Palau diu que votará el dictamen de la Comissió.

El senyor Massó manté la proposició i demana la votació de la mateixa.

El senyor Puig i Cadafalch diu que la qüestió és greu i la responsabilitat de gran transcendència. Es demana un plebiscit. En aquest aspecte, la majoria pot votar lliurement. Però es creu en el deure de recordar paraules dites en altres ocasions. S'ha de tenir en compte la nua preparació d'Espanya per al protectorat. No hi ha hagut estudi previ de cap mena per al coneixement del país que havia de colonitzar. Recorda l'Exposició colonial de Marsella on estaven exposats tots els estudis fets del Marroc. Per a Espanya, abandonar el Marroc, és abandonar la seva vida internacional. Recorda les paraules pronunciades també en altre ocasió dient que la Mancomunitat havia de quedar-se en una actitud purament humanitària en espere dels fets que havien de venir a Barcelona. Prega que els senyors diputats redactin la informació. Diu que es farà el plebiscit i després serà tramès al gvern. Creu que això ha de convèncer a Acció Catalana per que renunciï a la votació.

El senyor Guanyabens intervé dient que subscriu les paraules del President del Consell.

El senyor Massó manifesta que en una sessió anterior el senyor President digué que el problema del Marroc el sentien amb fredor. Ara comença ja a caldejar els ànims i creu que és precis fer el plebiscit entre els Ajuntaments. No van que hi hagi diferència entre el que proposen i el que diu el senyor President. Demana que es doni compte a l'Assemblea del resultat del plebiscit i de mana votació nominal.

El senyor Colominas Maseras prega que s'expliqui clarament al que va a votar-se.

El senyor Xuclà demana que s'esclareixi si es pot presentar una esmena al vot particular a la minoria d'Acció Catalana, ja que si fos possible podria redactar-se una esmena contingint el criteri del President del Consell que es deixi a aquest l'oportunitat de l'enquesta. Pregunta a Acció Catalana si creuen que tots els Ajuntaments de Catalunya no són partidaris de l'abandonament del Marroc. Tots estem segurs que sí, però si anem a un plebiscit, per intimidació o pel que sigui, molts seran els

que no contestaran i aleshores ens trobarem amb que malgrat existir un estat d'opinió latent i veritat no podrà ésser recollit en el plebiscit del qual es tracta.

El President suspèn la sessió per cinc minuts perquè el senyor Xuclà presenti per escrit la proposició verbal que acaba de formular.

Represa la sessió es dona lectura a la proposició incidental del senyor Xuclà que diu així:

«El diputat que suscriu, interpretant el sentit unànime de l'Assemblea de la Mancomunitat de Catalunya, manifestat per totes les minories que la integren, creu innecessari fer un plebiscit sobre l'abandonament del Marroc entre els municipis catalans i declara la necessitat de limitar l'acció al Marroc a una obra civil, renunciant si és necessari, a extensions del territori.»

El senyor Massó demana que la votació sigui nominal.

Prenen part en la votació 40 senyors diputats. Hi diu que sí 28, que no 12. Queda aprovada la proposició.

Explica el seu vot el senyor Colominas Maseras.

Es llegeix una proposició del senyor Bausili preguntant que es feliçiti al gvern per la terminació de la vaga de transports. El dictamen de la Comissió rebutja la proposició per inoportuna, defensant-la el senyor Bausili i demanant que sigui votada nominalment.

El senyor Nicolau d'Oliver diu que la minoria d'Acció Catalana no votará la proposició. I es posa a votació el dictamen que és aprovat per 34 vots contra 4.

Explicuen el seu vot els senyors Colominas, Maseras i Quintana.

Es dona compte de la proposició dels senyors Massó i altres perquè es posi en la façana principal la bandera de Catalunya amb les mateixes prerrogatives que la bandera de l'Estat. El dictamen de Comissió és en el sentit que passi com a moció al Consell.

El senyor Massó defensa la proposició. Explica la motivació del dictamen el president de la Comissió d'Interessos generals, senyor Xuclà i diu que la façana principal no és la de la plaça de Sant Jaume, sinó la façana històrica del carrer del Bisbe, on ja onega la bandera catalana.

Replica el senyor Massó que el que desitja Acció Catalana és que no onegi en la façana principal la bandera espanyola i que la catalana la substitueixi.

El President de la Mancomunitat diu que Acció Catalana és una minoria separatista. No ha venut d'anganyar-nos. En canvi la majoria creu en una organització federal d'Espanya. I en aquesta qüestió de banderes es trasllueix aquell criteri. La majoria votará perquè onegin les dues banderes.

El senyor de Segarra, saluda a l'Assemblea i diu que li ha produït sorpresa que el Consell no hagi acceptat aquesta proposició ja que la bandera de la Nació és el seu símbol representatiu. En la proposició solament es vol retrar un homenatge a la bandera que oferiren els catalans d'Amèrica. Prega que es posi aquesta bandera a la façana principal i es posi en la pròxima festa nacional de Catalunya de l'11 de setembre. Manifesta que s'ha d'honorar tant més quant ella ha estat ofesa sovint per gent insensada.

El senyor Colominas Maseras intervé per a manifestar-se d'acord amb les paraules del senyor President del Consell. Manifesta a més que ha vist amb sorpresa que davant del representant del partit republicà-nacionalista en el Consell i el senyor Quintana pertanyent a la mateixa, no hi ha via acord en aquest assumpte.

El senyor Quintana diu que el partit republicà-nacionalista, creu unànimement que la bandera espanyola no és la d'un Estat federal, i per això no és la que representa l'ideal del seu partit. Es dirigeix a Acció Catalana i als diu que és preferible que el Consell procuri que la bandera de la Pàtria tingui el degut lloc d'honor, però prega que no els porti a votar aquesta proposició.

El senyor Puig i Sals saluda també l'Assemblea per ésser la primera vegada que parla davant d'ella. Pregunta si és ineludible que hagi d'estentar les dues banderes, i proposa que l'espanyola onegi els dies de festes espanyoles i la catalana en els dies de festes catalanes.

El senyor Guanyabens diu que el separatisme d'Acció Catalana és el que ha de dirigir la política de rancors i s'ha de dirigir al poble preparant-lo per als sacrificis que signifiqui la independència.

El senyor Vinyals intervé abundant en l'opinió dels senyors diputats que desitzen la cooficialitat de les dues banderes.

El senyor Nicolau d'Oliver diu que la lleialtat d'Acció Catalana no l'obligarà mai a realitzar un acte que comprometi en res i la Mancomunitat. Sobre aquesta proposició tots estan d'acord llevat en l'extrem tercer que demana que solament onegi la bandera d'Espanya els dies que per imposició de la llei esta preceptuat. Però els altres dies es demana que onegi solament la de Catalunya. Si la Mancomunitat, si la majoria, creu que la bandera catalana no pot anar sola, ja saben l'opinió d'Acció Catalana.

El senyor Puig i Cadafalch diu que aquesta dualitat de banderes no està imposada per cap llei, però ho serà demà. La majoria actua envers l'autonomia reconegut un poder comú. Recorda les notes publicades en ocasió dels crims contra la bandera de l'Estat i diu que en elles demanava respecte tant com per a la nostra. Se sotmet a la votació. El Consell diu que està disposat a col·locar la bandera catalana a la plaça de Sant Jaume, però que no s'extingeixi al Consell la realització d'actes que vagin contra un Estat amb el qual no s'està en guerra sinó en piet.

El senyor Bausili intervé. S'aprova el dictamen de la Comissió amb el vot en contra de la minoria d'Acció Catalana i del senyor Bausili.

PROPOSICIÓ PER A DEMANAR AL GOVERN L'INDULT DEL SENYOR DELOLOS

Es llegeix el dictamen de la Comissió d'acord amb la proposició i s'aprova una esmena del senyor Colominas perquè s'estengui la petició d'indult a tots els presos per idees polítiques.

PROPOSICIÓ SOBRE LA REMISSIÓ A LES COMMISSIONS PERMANENTS DELS DOCUMENTS QUE HAN DE DISCUTIR-SE EN L'ASSEMBLEA

El senyor President del Consell diu que sempre ha tingut el desig que l'Assemblea tingui coneixement dels assumptes que ha de tractar. Però quant a pressupostos existeix una limitació de temps ja que la delegació d'Hisenda no remet abans del novembre les sumes de contribució per a la formació del Contingent. Així doncs no serà possible estudiar el pressupost menys encara si es té en compte que com el de la Mancomunitat va vinculat als pressupostos de les Diputacions, aquella no pot confeccionar el seu fins que el de les corporacions provincials estiguin aprovats. Prega que l'extrem que es refereix al pressupost no sigui aprovat ja que l'Assemblea no pot fer desaparèixer les dificultats de temps.

El senyor Nicolau d'Oliver diu que la intenció de la seva minoria no era dificultar l'acció del Consell. No obstant com que les Comissions si existeixen han d'actuar, prega que es suprimixin aquestes si no poden deliberar fins el dia en que es reuini l'Assemblea, ja que els dictàmens que emeten són aleshores absolutament inútils. Amb la proposició aspira que els documents que sigui possible remetre per antelació, siguin sotmesos a les comissions.

El senyor President del Consell diu que els volums de projectes d'acord es reparteixen amb molta anticipació. Inclòs la liquidació es remet manuscrita a les Comissions. Insisteix que el temps que disposa el Consell per a confeccionar el pressupost no depèn d'ell i per tant no pot exigir-se-li coses impossibles. Agrairia que els signants retirassin la proposició.

El senyor Nicolau d'Oliver es congratula que s'hagi acceptat l'esperit de la proposició. Prega que els pressupostos de despeses no vagin enviats a la Comissió d'Hisenda sinó a les diverses Comissions corresponents.

El senyor President del Consell accepta el que proposa el senyor Nicolau mentre sigui donar coneixement a les Comissions de la part del pressupost que els correspon i la proposició és retirada i passada al Consell com a moció.

PROPOSICIÓ DELS SENYORS PUIG I SALS I NICOLAU D'OLIVER SOBRE QÜESTIONS DE BENEFICIENCIÀ

El dictamen de la Comissió passa la proposició al Consell. El senyor Puig i Sals defensa la seva proposició estudiant els extrems que abasta.

(President el senyor Carbon.) El President de la Comissió de Beneficiència i Sanitat senyor Bosch, apoia el dictamen de la Comissió.

(President el senyor Jansana.) Explica l'obra de la Mancomunitat en l'aspecte que preocupa al senyor Puig i Sals i el Conseller de Benefi-

cència i Sanitat intervé per a dir al senyor Puig i Sals que el Consell estudiarà amb tot deteniment la proposició però ha d'advertir-li que a la Mancomunitat no li serà possible no s'arriba en pràctica perquè no està dins del límit de les seves atribucions. El senyor Puig i Sals rectifica i s'aprova el dictamen de la Comissió.

El President declara obert el període de mocions, interpellacions i preguntes.

El senyor Palau demana al Conseller d'Agricultura que el servei forestal es posi a disposició dels propietaris de boscos cremats a fi que siguin altre vegada repoblats.

El senyor Massó i Llorens formula un prec relacionat amb les carreteres i el senyor Turó demana que s'hi plantin arbres.

El senyor Nicolau prega que s'imprimeixi el Reglament de l'Assemblea amb llurs audicions.

El senyor Xuclà demana que quan s'imprimeixi la relació de noms dels senyors diputats se suprimixi l'advertència dels motius perquè no té representació a Cortis el Partit de Cervera.

El senyor Vinyals demana que el Consell estudi la manera de dirigir-se al Govern perquè es reguli el contracte d'inquilinat.

El senyor President de l'Assemblea diu que les paraules del senyor Vinyals constitueixen una proposició que el senyor diputat havia d'haver presentat en hora oportuna.

I no havent més assumptes per a tractar, el President declara terminades les tasques d'aquesta Assemblea i aixeca la sessió a tres quarts de nou.

S'ha rebut la comunicació oficial de la Real Orden aprovant el projecte formulat per la Mancomunitat de Catalunya del Ferrocarril secundari de Reus a Montroig.

Problemes de la Llar

LA MASIA

Tothom les ha vistes les magnífiques construccions de la Masia catalana. Alrejades, clares, segures. Masies sense pesantor; elegants, sense enfangaments; sobries, riques. El seu estil és una de les característiques més notables de l'arquitectura de la nostra terra.

Quan una Masia s'enruna, talment com quan s'aterra un bosc, la seva ruïna patosa ressona esgarrifosament en el cor mateix de la Pàtria. I quan una mà atrevida gosa posar-se sobre una bella arcada, un fris, una cornisa, estrafent la porta, malferint la finestra, fent el raiatge de sol, o, audaciosa, aixeca al costat, com una llopia, un petit cos d'edifici nou, inadaptat; sembla talment que una mà invisible gosi abufetejar l'ànima dolça de la casa adormida. Però quan algun arquitecte assenyat, fidel a l'art i a les nobles tradicions arquitectòniques de la terra, reït amb paciència i gust una porta, un finestral, un tros de teulada, un pany de paret, ens agar, llavors, que una mà amorosa està ungint el cos mateix de la Mare Pàtria.

Degut a la imperícia, a un desplaçament del gust, a un desig de modernitat, a una proïja de guany imperdonable, moltes masies catalanes, magnífiques antany, han desaparegut o s'han deformat. L'actual renaiement català, però, està referent, sortosament, i replantant arreu de Catalunya, aquests bells arbres seculars, servadors d'un caire típic de Catalunya, arquisidíssim.

La masia, arropada a la terra, orientada al sol, plena de llum, de vent, d'aire, germana del bosc, reina de la vall, de la muntanya; rica de cabres, de bous, d'ovelles, de cavalls; remorosa d'aviram; plena d'ocells, vigilada pels cans, traspasada de pares a fills, guardadora de lleis i tradicions, té un nom una fesomia inesborrable i inconfusible: — és a Cal «Caballer de Vidrà, a Cal «No-guer de Segaró», a Cal «Mundet de Caniols», etc., etc. — El seu propietari, pel seu aire i majestat, rememora

el vell patrici de l'Antic Testament, el «paterfamilias» romà, l'antic comte de la nostra terra...

«Els pagesos catalans, que disputen a les roques vives els pansys de terra, són els fidels guardadors de la raça. Estacats a la terra aspra i colrats pel sol abrasador, no desmalen davant les penes ni les inclemències del temps — escriu En Gay de Montella — Un any i un altre any, confats en Déu, porten a compliment sa missió ètica, sense saber-ho.»

No és estrany, doncs, que la vida de la masia esdevingui agradosa i profitosa. Allí es viu honradament i es treballa en profit de tots. Elles són unes de les reserves més profundes de la pacificació i riquesa dels pobles. I quan arriba l'hora del traspàs, el vell patrici — com en sa casa de Castellersol el nostre Prat de la Ribera — s'aument clou els ulls, enyorat de tothom.

L'home que hi morava, era a casa seva!»

IVON L'ESCAP

Obituari

ENTERRAMENTS

En Francesc Marsà i Garcia. Avui, a les onze, Casa mortuòria, Girona, número 109.

PARTICIPACIONS DE DEFUNGIO

N'Andreu Rufat i Bosch.

Municipi

ELS CARRERS DE GRACIA PREMIATS

El Jurat qualificador dels premis als carrers guarnits amb motiu de la passada festa major de la barriada de Gràcia, ha designat els següents premis en metal·lic: Santa Eugènia, 300 pessetes; Vil·la, 200; Santa Rosa, 100; Rabass, 100; Ciudad Real, 100; Terrillo, 100; Neptú, 100; Guillerics, 50; Sant Pere Màrtir, 50; Diluvi, 50; Francesc Giner, 50; Fraternitat, entre Libertat i Torres, 50.

EL SENYOR MAYNÉS I EL DISTRICTE II

El tinent d'alcalde del Districte II, senyor Maynés, ha portat a cap recentment una detinguda inspecció en tots els sectors de la nova demarcació del seu càrrec, veient reprop les necessitats del districte i en particular la que és precis i urgent atendre per a posar en estat decorós les vies públiques i l'Exposició d'Indústries Elèctriques.

El senyor Maynés ha gestionat i seran executades tot seguit les següents obres: instal·lació d'il·luminació als carrers de Tamarit (entre Manso i Lleida), Bòbila, Fra Juncosa i Lleida. Reparació dels afamats de diversos carrers, adob de diverses fonts, desaparició de dipòsits de runes format a un dels extrems del Passeig de la Creu Coberta.

La proposta al·ludida pel senyor Maynés que sigui aviat un fet l'obertura d'algun dels carrers que facilitaran l'accés a l'Exposició.

SUBHASTA DE LLOCS DE MERCATS

Sota la presidència del regidor senyor Capdevila i amb assistència del notari don Josep Torrell, s'ha celebrat avui la subhasta de llocs vacants als mercats, havent-se adjudicat alguns d'aquest a tipus bastant superiors als de subhasta.

EL POU NEGRE DEL COLL

De les verificacions practicades minuciosament, per ordre de l'Alcalde, respecte a haver estat foradada la Tuna del Coll, en construir-se un pou negre damunt de la dita mina, a les cases núms. 1 i 3 del carrer de la Farigola, resulta que pel tros de mina foradada no correu actualment aigua potable, per haver estat desviada la font per una nova construcció, i per tant el dit pou no ha pogut causar cap infecció a la mina del Coll.

MOCIONS D'EXAMPLE

Davant la Comissió d'Exemple han estat formulades les següents mocions:

Dues dels senyors Cararach i Iglesias, perquè s'instal·li una font a l'entrecanvi dels carrers del Clot i Espronceda, i perquè sigui urbanitzat el carrer de Sicília, entre els d'Indústria i Travessera.

Altres dels senyors Escoll, Nadal, Santamaria i Massó, perquè es procedeixi al canvi de les bombetes elèctriques al carrer de Bertr IV, entre els de Marina i Riera d'Horta.

Altres del senyor Escoll, perquè sigui col·locada una font pública al carrer de Luchana, entre Pere IV i Puigada.

Altres del senyor Palau, perquè s'instal·li un font a la cantonada del Passeig de Vietri i carrer de Castillejos.

Altres dels senyors Escoll, Nadal, Massó i Santamaria, perquè s'urbanitzin els carrers de Xifre, Còrsega i Pradier, i s'instal·lin catifes als dits carrers.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIÓ, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA

Fórmula patentada a Espanya

per a fer miralls. Tothom pot fabricar miralls i adobar a casa els facats. No es necessiten aparells, experiència ni capital. Fabricuen miralls en hores perdudes i guanyau diners. Tinc fórmules i procediments alemanys per a tota classe de preparats o indústries. Consulteu-me sobre el que desitgen fabricar o preparar. Demaneu Catàleg gratuït.

Antoni Formoso Permy

Inventor

Santa Catalina, 12. — La Corunya

NOTICIES DE L'ESTRANGER

Destrucció de la ciutat de Yokohama

Londres, 1.—A conseqüència d'un terratrèmol ha quedat destruïda quasi per complet la ciutat de Yokohama. El nombre de víctimes és extraordinari.—Havas.

Dels Estats Units estant

El jurament de Mr. Coolidge

Quan, passats aquests dies de suprema emoció per la mort del president Harding, torni el poble americà el seus ulls vers la nova figura que d'avui endavant ha de regir els seus destins, no podrà menys de recordar amb franca simpatia el moment en què pujà al poder i les circumstàncies en les quals va pendre sobre si la responsabilitat suprema que imposa l'haver de dirigir una nació tan gran com és la dels Estats Units.

Eren les 730 de la tarda del dia 2 d'agost, de trista recordança, que les campanes de la parròquia de Sant Patric de la Ciutat de San Francisco escampaven arreu, en una melangiosa combinació de sons, el «Nearer My God to Thee» anunciant la mort de Mr. Harding. Moments després, i amb la velocitat vertiginosa amb què transmet les noves la telegrafia inalámbrica, repercutia tal trista notícia a la ciutat de Washington, on els rellotges marcaven aleshores les onze de la nit («Eastern times»). No és per dir el sentiment general que es produí en conèixer a la capital de la República l'inesperat desenllaç del president i molt principalment en els ànims del qual estaven encarregats de compartir amb ell els afers de govern. Però, sobreposant-se a l'angoixa de les circumstàncies, el ministre d'Estat, en funcions de Cap-director del Gabinet, va afanyar-se a buscar el substitut del president mort, per tal que la pàtria americana no es trobés orfena ni desamparada en aquells moments en què, més que mai, necessitava d'un esperit fort i decidit que sabés dirigir-la i animar-la a continuar sense detallaments pel camí de la civilització i progrés.

El ministre Hughes, en compliment d'una de les ordres més sacratíssimes del seu deure, fou l'encarregat de posar-se en comunicació amb el vice-president C. Coolidge, qui aquells dies es trobava descansant dels seus afers, en una petita propietat, del seu pare, situada als afores de Plymouth (Vermont) la qual ciutat distava unes mil milles de la capital de la nació. Però com que donava la casualitat que la casa de Coolidge estava perduda en mig d'un bosc, comunicada telefònicament amb el poble de Plymouth, del qual restava separada per deu mil-

les, fou precis enviar-li, des d'aquest últim punt, un missatger, i darrera seu una brigada que cuidés d'estendre un fil telefònic, a fi de poder-se posar en comunicació amb qui des d'aquell moment havia d'ésser la primera autoritat de la República.

En arribar el sudit missatger a sa destinació, aren transcorregudes escassament tres hores des de la mort d'Harding, regnant entorn de la masia el silenci més impenetrable.

Qui primer va donar-se compte del nou missatger sobresaltat sense dubte pel qui tan a deshora venia a interrompre la pau nocturna d'aquelles encontres, fou el pare del nou President, el qual, passats els primers moments d'indecisió i sense canviar una paraula amb el desconegut, rebé de ses mans el document que anunciava la promoció del seu fill a la primera magistratura, el qual en aquells instants es trobava ben a prop del seu pare per haver-lo seguit, temerós que li pogués esdevenir quelcom desagradable per part del qui tant fora de temps venia a trencar el seu epòs.

En tenir coneixement Mr. C. Coolidge de la seva promoció a la Presidència de la República, va interrompre la solemnitat d'aquella nit memorable i d'aquella escena muda, amb aquestes significatives paraules: «Déu continuï regnar, els destins de la pàtria americana. — I immediatament, amb l'activitat que li és característica i que hom li reconeix, anà a cercar una Bíblia, reuní la seva esposa i fills, i a la claror de les estrelles i d'una llàntia d'oli, agenollat als peus del seu ancí pare, que era «farmer» i notari públic, pronuncià pausada i solemnement el jurament que havia de consagrar el trigèsim president de la República americana.

A punta de dia s'encominava Mr. Coolidge amb la seva família vers la veïna població de Plymouth, on l'esperava el tren especial que havia de conduir-lo a la capital per assegurar al mateix sold que un dia ocuparen a Washington un Lincoln i un Harding...

FR. ESTANISLAU CARALT GATELL, C. D.

Tucson (Estats Units de l'Amèrica del Nord), agost de 1923.

Stresemann pronunciarà a Stuttgart un discurs important.

Paris, 1.—Comuniquen de Berlín a «Le Journal» que segons rumors que circulen als centres autoritzats, sembla que el Govern del Reich està ja decidit a entrar directament en negociacions amb França.

Sembla que el primer pas en aquest sentit serà fet demà a Stuttgart amb ocasió del discurs que allí ha de pronunciar el canceller Stresemann.—Havas.

Les festes de la Reina Guillemina

La Haia, 1.—A hui començaren les festes que es celebraran amb motiu del vint-i-cinquè aniversari de la pujada al tron de la reina Guillemina. Aquestes festes coincideixen amb el 43 aniversari del seu naixement.—Havas.

La aya, 1.—La Reina ha rebut en audiència a la primera i a la segona Cambres, que constitueixen els Estats generals, fent-li remesa d'alguns missatges de salutació.—Havas.

La Haya, 1.—La Reina de Holanda ha rebut en audiència el Tribunal permanent de justícia internacional.

Els imperialistes alemanys

Koenigsberg, 1.—La policia ha procedit a la detenció d'alguns membres

d'una associació secreta, de caràcter nacionalista i kappista.

En la dita associació ocupà nombroses armes i un dipòsit del llibre titulat «Manual de la teoria militar».

Irlanda a la Societat de les Nacions

Paris, 1.—La delegació irlandesa, que havia arribat ans d'anit a aquesta capital, sortí ahir matí en direcció a Suïssa i Itàlia.

Aquesta delegació es proposa principalment solucionar a Ginebra totes les qüestions relatives a l'admissió de l'Estat lliure d'Irlanda en la Societat de Nacions.—Havas.

Els Estats Units i Mèxic

Washington, 1.—Els Estats Units han reprès les relacions diplomàtiques amb la república de Mèxic.—Havas.

Yokohama

La simpàtica ciutat japonesa a la qual ara un terratrèmol acaba de fer malbé en gran part, era l'any 1854 un pobre poble de pescadors. L'haver-se assimilat el país nipó tan fàcilment la civilització d'Europa, ha ocasionat que aquell llogaret de barraques es convertís en una umbr de prop d'un milió d'habitants.

Yokohama, important port de mar, és la població nipona més agradable a l'home de raça caucàsica que la vista. Té tota ella una alegria clara i neta, oferint al viatger naturalment i artificialment, tot el colorit del Japó pintoresc. Per la causa esmentada ha estat Yokohama la ciutat preferida dintre de la literatura contemporània que tracta de coses de l'Orient llunyà.

Es capital del departament de Musashi i del «ken» de Kawagawo, i es troba al fons d'ella badia de Tokai, a 18 milles al S.W. La badia no és molt ebrugada per haver-hi molts corrents, i quan hi ha tifons cal que els vaixells tinguin les màquines enceses a fi d'aguantar-se.

Des de la badia es veu el Fusi-yama, la muntanya sagrada del Japó, volcànica i coberta sempre de neu, i qual silueta l'any japonès ha fet tant coneguda arreu del món en la diversitat d'objectes delicats que exporta el país.

Com a població nova es un país de naturalesa sismica no posseeix monuments antics.

Té la ciutat una dressana mercat i de guerra que potser és la més important de tot l'Estat.

El port està ben disposat i és el de més moviment comercial. Exporta ultra les curiositats de gust indígena, sedes i tè que es consumeixen depressa a Europa i Amèrica.

A Yokohama hi està establert el comerciant català En Miquel Vendrell, el qual es troba estiujant entre nosaltres, a La Garriga, acompanyat de la seva família.

Els incidents de Tànger

Paris, 1.—«Le Temps» publica el següent despatx:

S'han registrat últimament a Tànger un incident entre el personal de la Legació d'Itàlia i els oficials espanyols que manen el tabor marroquí de la ciutat.

Es tractava d'un individu al qual es volia agafar i amb aquest motiu es canviaren alguns trets.

A conseqüència d'aquest incident el Govern italià ha decidit trametre a la seva Legació de Tànger dotze «carabiniers» en vestit de paisà, els quals han d'assegurar la guarda de l'immoble.

Aquests soldats són els que fa pocs dies desembarcaren a Tànger.—Havas.

El terratrèmol del Japó

Brussel·les, 1.—L'Observatori de Uccle ha registrat a les tres de la matinada un sotragada de terra a la costa est del Japó.—Havas.

Osaka, 1.—Avui, al migdia, s'ha sentit una violent sotragada de terra, la qual ha durat ms de deu minuts.

Els rellotges s'han parat, i les comunicacions telefòniques entre Tòquio i Osaka han quedat interrompides.—Havas.

Finances germàniques

Berlin, 1.—El ministre d'Economia Política ha declarat davant del Consell Econòmic de l'imperi que sol a cessació de la resistència passiva, que devora sumes considerables, permetria equilibrar el lamentable estat financer d'Alemanya.

També ha protestat contra el pagament dels salaris als obrers d'indús-

De Vallparadís estant

Homenatge al mestre Guimerà

L'homenatge a l'eximí Cantor de la Pàtria nostrada i Mestre de la Gaia Clàndia, N'Angel Guimerà, ha pres relleu a l'Argentina.

De primer fou el «Casal Català» de Buenos Aires qui honorà el geni gloriós preadé de Catalunya; després, el «Centre» de Mendoza, i ara el «Centre» de Rosari de Santa Fe. L'ànima d'aquesta nacionalíssima festa d'homenatge i agraïment al despertador dels sentiments catalanesos dels nostre poble, ha estat un delicat poeta, el concurs entusiàstic del qual fou demanat amb precés pels catalans de Rosari: En Bonaventura Ramentol, prou conegut pels llocs que obtingué mantes vegades als Jocs Florals del «Casal» de Buenos Aires i en festes de calent patriòtic.

Es arribat a la nostra taula de treball un exemplar de la poesia escrita per En Ramentol per a ésser declarada el jorn de l'homenatge, i que el «Centre» téu imprimir i repartir als socis. Tan delicades i profundes admiracions vers el venerable Mestre i Patriarcat traspuja la poesia que no podem menys de transcriure-la:

A GUIMERA, L'IMMORTAL MESTRE

Per l'eterna gratitud humana al bon seny que vostra obra inspirà, l'homenatge d'una veu llunyana rebu, geni de sang catalana, Angel Guimerà.
Cor de Jove, patrici fervent, Catalunya, per vostra sapència, vol honorar tan preciosa existència, aixecant-vos un gran monument.
Tois alceu-lo com vella orfandad ben en l'aire del nou pedestal, d'amor patri, que abraçà la fama i pregoni com veu de la fama de vostra obra la glòria immortal.
Fem que siga un altar d'harmonies llàntia encesa dels nostres amors, on la terra, que vol millors dies, sos fills veu sense banderics ofrenar-hi corones de flors.

O mestre entre els mestres de la dramàtica De dolors, llegendes i enamoraments, ¡glòria! el dogma formàreu d'una tomatúrgia que mouen fets trágics i humans sentiments.

Del vostre teatre herois i heroïnes són creacions pures d'amor i bondat, concepcions serenes d'imatges divines que va ungir la gràcia de l'eternitat.

De «Joves i velles reïntes», la corona de l'art de Talia n'ha fet ric el dot, amb la senillesa de «La Baldrina» i la bonhomia de «Mossèn Janot».

Es el «Rei i Monjos flor d'aristocràcia», «Sol, solets», poema del cor resignat, i tendrament parla d'alta democràcia i moderns lluites «La Festa del Biat».

De Jesús que torna la veu amorosa porta a flor de llavis la frescor de mel, com la «Santa Espina», la «Maria Rosa», i «L'Ànima és meua» i el gran «Mar i Cel».

«Sainet trist» és joia de fonda hermosura, del poble les tres sublims «Lo cecic», i de «Terra Baixa» sorgex la figura, tan forta i serena, del gran Manelico.

Seran d'eixa raça de sang tan ardenta, que l'amor fa docil i el dolor no abat, els que a Catalunya, la pàtria irredempta, en gestes properes daran llibertat.

¡O germans de la terra anyorada! junts honrem el cantor de «L'any mil», i damunt de sa testa nevada, que ja en vida ha sigut consagrada, despullen-hi les roses d'Abril!

De les festes florals en la història sou l'alt Mestre que honorà el Gai Saver, i la Pàtria duren a la glòria de la vida de «Mestre Olaguera».

Vostre Nomen d'honrífica fama deus oímpics el van inspirar; tot un poble com gení us aclama i al món diuen les veus de la fama: ¡Glòria, glòria an el gran Guimerà!

tries particulars i contra l'extraordinària i sepre creixent inflació fiduciària.

Ha pregonitzat, en la adopció de mesures enèrgiques per a acabar l'actual estat de coses.—Havas.

Colissions a Moscou

Moscou, 1.—Entre els partidaris i adversaris del patriarca Tykon hi ha hagut algunes topades, en una de les quals resultà ferit el bisbe Theodosius, de la nova església russa.—Havas.

Mentre la senyora Victorina Vila declamava aquesta poesia, fou presentat un quadro plàstic compost pel retrat de l'il·lustre dramaturg, voltat de senyeres catalanes i els personatges representatius de «Mar i Cel», «Terra Baixa», «Mossèn Janot», «Maria Rosa» i «Joan Dalia». Divuit damelles que formen part del quadro escènic del «Centre Català» passaren davant el retrat, curulant-lo de flors.

Va pujar a escena «Maria Rosa», i després es cantaren «Enyoraments», d'En Clavé, i «Cançó de bressol» d'En Vidal, que despertaren els sentiments de pàtria als exiliats allí reunits.

La premsa de Rosari paria amb simpatia de la festa, afegint que els cabals que l'acte aportà a la subscripció pel monument sumen una quantitat respectable.

A la plana que amb el nom de «Pàgina espanyola» surt els dies festius al diari xilè «El Ilustrado», hem llegit un article, signat per Miquel de Zarraga, intitulat «Los catalanes en Nueva York». Després de criticar els catalans del «Centre» i colònia tota perquè volen ésser tinguts com a catalans i no pas com a espanyols, diu que s'han proposat cridar l'atenció del món, costi el que costi, i això treu de polleguera el senyor Zarraga.

Després d'alludir el «Centre Nacionalista Català», passa a parlar de la constitució del Comitè Cultural Català — que li escollo les carns, segons sembla — i del propòsit del dit Comitè d'oferir a les biblioteques públiques d'Estats Units la col·lecció completa de les traduccions al català dels clàssics grecs i llatins, o sia «La Fundació Bernat Metge». Per comentar posar la pregunta de si no hauria estat millor que regalesin les obres dels millors autors catalans traduïdes a l'anglès en compte dels clàssics que no guanyaran gran cosa traduïts al català i que tampoc cap l'any els entendrà en tal llengua, diu Zarraga: «I afegeix que els catalans, per ço que als Estats Units es refereix, van a perdre temps i diners».

Nosaltres creiem que l'enveja de no tenir ells una col·lecció com la de «Bernat Metge», que honra les lletres catalanes, mou a parlar de tal falsó articulista; però recordant l'adagi català: «Del enemic el consellor», aconsellàrem als catalans de Nova York que regalesin les obres més cabdals de la nostra literatura, traduïdes a l'anglès, a les mateixes biblioteques que «La Fundació Bernat Metge». I als editors de Catalunya que procurin fer les més acurades traduccions de literatura catalana a l'anglès i a l'alemany — que són les llengües més llegides i parlades — perquè reixin triomfants l'or fi i el vori del nostre tresor literari i cultural a despit dels enemics que volen amagar-los.

CARLOTA GUTERAS

27-VII-1923.

Per la decència universal

Ginebra, 1.—Aquest matí s'ha reunit la conferència internacional contra les publicacions de caràcter obscè.

El diputat M. Gaston Deschamps, primer delegat de França, que ha estat elegit president, ha pronunciat un discurs, el qual fou molt aplaudit.—Havas.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIÓ, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALÀ D'AVISOS I NOTÍCIES

Diumenge, 2 de setembre de 1923

L'autèntic derrotisme

El senyor Gómez Baquero ha publicat a *El Sol* un article molt interessant plantent-se de la manca del sentit de la proporció dels governants i dels diaris madrilenys. Com a una prova d'aquesta absència de sentit de la proporció, cita el senyor Gómez Baquero el que passa amb la campanya del Marroc. Fa pocs dies retrèiem unes paraules d'Edmund d'Amicis fent, cinquanta anys enrera, les mateixes observacions.

Es per això que els polítics i els diaris de Madrid parlen de derrotisme, com si la guerra del Marroc fos una mena de guerra europea. Però, àdhuc admetent les hipèrbols madrilenyes, cal reconèixer que l'autèntic derrotisme és el que produeix la conducta del govern.

Una actuació tan absurda, tan incomprensible, tan inexplicable com la del govern de concentració lliberal en els afers del Marroc constitueix la més eficaç propaganda derrotista. Adhuc aquells espanyols que creguessin convenient per a llur país l'expansió marroquina, hauran de convenir que, si els governs de Madrid no saben realitzar l'empresa africana d'altra manera millor, més val que pleguin i abandonin aquella terra. Una actuació de govern i una política que en vuit mesos donen com a resultat cinc mil baixes, episodis com els de Tizzi Azza i Tafarauin, sorpreses com la de Tetuan, espectacles com el de la crisi actual i les crisis anteriors, no pot produir sinó una opinió i una convicció derrotista.

El govern actual no pot queixar-se de les campanyes derrotistes. L'autèntic derrotisme és el de la concentració lliberal. Abans d'ocupar el poder aquest Ministeri, estava ja desacreditada la política de l'ocupació militar. El govern del senyor Garcia Prieto ha tingut la rara habilitat de desacreditar també la política del protectorat civil. Així que ara no queden pràcticament sinó dues solucions: o malversar els cabals i escolar la sang del país en una lluita estèril o abandonar el Marroc. Plantejada així, de fet, la qüestió per l'actuació del govern de la concentració lliberal, el país no pot dubtar en la tria.

Les àmfores i els testos

PARLANT de l'Assemblea de la Mancomunitat de Catalunya, diu *La Publicitat* que la seva dinovena reunió, amb els seus debats i votacions, ens ha afegit en el parer que hi ha a la nostra terra un excessiu nombre de grups polítics i que caldria, per a la clarificació i l'eficàcia de la política catalana, la formació de grans forces que absorbissin moltes de les fraccions actuals.

I afegeix:

«Ve't ací una política que podem anomenar de testos. Només hi veiem una o dues àmfores senceres. El restant són miques i bocins. Aquesta escampadissa dels testos pertanyents a les àmfores trencades, dificulta el camí de la nostra política i el fa incòmode en certs moments.»

Estem absolutament d'acord amb el volgut confrare.

Ara, que no veiem prou clar per què, tenint aquest criteri de la política catalana, *La Publicitat* i els nostres amics d'Acció Catalana, creient que hi ha a la nostra terra un excessiu nombre de grups polítics, n'han creat un altre, agreujant el mateix mal que denuncien.

Es molt bonica i molt exacta aquesta imatge de les àmfores i dels testos. Per això mateix és molt de dolbre i molt de plànyer que hi hagi hagut nacionalistes, que volem reconèixer plens de sinceritat i bona fe, que s'han dedicat a trencar àmfores i multiplicar testos...

L'Onze de setembre d'enguany

La Comissió Executiva, que aquests dies està realitzant actives gestions per tal que el vinent Onze de Setembre assoleixi el màxim llum, té en projecte portar a terme una nova iniciativa que ha de contribuir molt a la brillantesa que sempre adquireixen els voltants del monument a En Rafael Casanova.

Es tracta que als balcons de la Ronda de Sant Pere i carrers adjacents hi hagi aquella diada sengles draperies de les quatre barres. La Comissió recomana, d'aquestes planes estant, a tots els veïns de l'esmentada Ronda i carrers que hi fan cantonada, que posin als seus balcons masses de bandera catalana, no solament per adherir-se al tri de ma-

nera ben manifesta a l'homenatge als màrtirs de 1714, sinó per a produir un patriòtic i bell aspecte de la festa.

La Comissió agrairà a tots els patriotes que tinguin voluntat de fer gestions per a realitzar aquesta iniciativa, ajudant a la Comissió Executiva, que vulguin passar pel seu estatge, Rambla de Santa Mònica, 25, qualsevol vella, de deu a onze, a rebre instruccions.

Enguany quedarà evitada la manca de llum durant la nit de la vigília i la nit del mateix Onze de Setembre. L'Ajuntament, acedint a reiterades peticions, farà, a la placeta del monument a En Rafael Casanova, una instal·lació elèctrica, ara de moment amb caràcter provisional. Així ens ho comunica la Comissió Executiva, la qual, per a obtenir-ho, s'ha vist secundada amb molta eficàcia per patriòtics elements.

Les Idees i les Imatges

NITS DE LLUNA
I NITS DE CESTISTIA

Servem recordances gratíssimes de bon nombre de nits de lluna esparses en la nostra vida, a través d'èpoques, de contrades, de circumstàncies diverses.

Una nit de lluna, reconeixem-ho, resulta, tanmateix, una cosa excessiva. Es massa musical i fisiològica. Conté massa nacre.

Són les nits de cestistia — (admirable mot catalanesc!) — les que ens delecten cada vegada més i més. Les nits, podríem dir-ne, de lluna sense lluna. Les nits de passió sense objecte.

Durant aquesta vetlla calmosa d'agost, ajaguts en el sorral, la fosca obscura paral·lela al firmament, fruit d'una infinita dolçor, l'esguard ardent perdut en l'estelada.

Voleiàdiss, una estrella—oh! cara amiga impossible!—es fon, al lluny del lluny, amb la més folia de les nostres esperances.

JOSEP MARIA JUNOY

Dietari històric

2 setembre de 1841

L'AJUNTAMENT DE BARCELONA ESTABLEIX LES ESCOLES GRATUITES

La llei de 21 de juny de 1838, formula un pla d'instrucció primària que derogà tot el legislatiu anteriorment, instituint una reglamentació de les escoles públiques d'instrucció primària elemental, part de la qual encara regeix.

Així per l'Ajuntament de Barcelona s'obrien en aquesta data dotze col·legis, vuit de nois i quatre de noies. Estaven repartits en tots els àmbits de la ciutat amurallada. Els dels nens a la plaça de Sant Agustí Vell, carrer del Cid, Tallers, en la casa de les Santes, ex-convent de Sant Joan de Jerusalem, carrer de Sant Sadurn, ex-convent de Sant Gaudet, edifici dels Comuns Diposits, i carrer de Santa Clara, de la Barceloneta.

Les nenes rebien l'ensenyament als esmentats carrers de Sant Sadurn i Santa Clara, a més de l'ex-col·legi d'Agustins calçats, i l'ex-convent dels Agonitzants. Com es veu, els millors locals foren els dels suprimits convents.

Cada escola tenia un mestre i un ajudant, cobrant respectivament 6.000 i 4.000 rals anuals, amb dret d'habilitació a la mateixa escola. L'ensenyament de nenes, portava rebuda de sous, ja que tenien les mestresses 4.000 rals i 2.500 les ajudantes.

La llei, la qual posava la funció a càrrec de l'Ajuntament, prescrivia la inspecció per la Comissió local d'Instrucció primària, constituint el programa les següents assignatures: principis de religió i moral, lectura, escriptura, les quatre regles d'aritmètica i gramàtica castellana. Es donava importància a l'ortografia pels nens, i a les nenes la tasca de labors apropiades.

L'edat d'ingrés, era dels sis als tretze anys, celebrant-se exàmens privats i públics, donant-se premis i correccions, privant-se per acord de l'Ajuntament, de tot càstig que per la seva naturalesa pogués fer minvar el sentiment de l'honor.

En Joaquim Maria Sauradà, formula així el seu criteri sobre l'ensenyament que rebia: «No es donava aleshores a la instrucció primària la latitud que després ha anat prenent, per la senzilla raó de que la monopolitzava el clergat quasi en absolut. Ni aquest hauria trencat mai els antics molins a no intervenir la ingerència de l'element laic que el va anar ajustant paulatinament a les modernes necessitats. Tan oposat era l'absolutisme a la idea de fer volar la intel·ligència juvenil, que del 30 al 35, qualsevol projecte de reformar el vetust règim de les nostres escoles primàries, hauria estat pres per un mite. Es pot dir que fins el 15 de març de 1838 no s'instal·là a Barcelona la primera escola de nenes, i ho fou sota el patronat de la Junta de Dames; que fins el dia 2 de setembre de 1841 no s'obrien les escoles gratuïtes de l'Ajuntament, i que fins el 16 d'agost de 1845, no tinguéren allí una veritable escola de pàrvuls.

ESPIGOLAIRE

Butlletí internacional

1 de setembre de 1923

ELS ITALIANS
A CORFU

Els esdeveniments s'han desenrotllat amb una rapidesa molt dramàtica i molt conforme a la tradició italiana. Itàlia ha repetit el gest de Trípoli. Aleshores, l'ultimàtum, la declaració de guerra a Turquia i l'ocupació de Trípoli es succeïren en poques hores. Ara l'ultimàtum, la declaració que la nota grega no era satisfactòria i l'ocupació de Corfú han estat gairebé simultanis.

Mussolini ha mantingut el seu ultimàtum. Considerant que la nota de Grècia no era satisfactòria, ha actuat immediatament. L'esquadra italiana ha ocupat la ciutat i l'illa de Corfú. Diuen d'Atenes que l'ocupació no ha estat pacífica i parlen de quinze morts i edificis destruïts, entre ells una escola. Altres telegrams donen la notícia, encara no confirmada oficialment, d'haver ocupat també els italians l'illa de Samos, en la mar Egea.

El govern d'Itàlia ha tramès una nota a les altres Potències exposant els motius que ha tingut per a actuar en la forma que ho ha fet i declarant que l'ocupació de Corfú té un caràcter temporal. Tothom sap la valor que tenen aquestes declaracions en la política internacional i en la diplomàcia. És possible que la declaració de Mussolini sigui sincera, però ningú no pot preveure el desenrotllament ulterior dels esdeveniments.

Què farà ara el govern d'Atenes? Grècia no està en situació de sostenir una guerra amb Itàlia. Es troba feble i isolada. Els albanesos, els turcs i els búlgars sotgen les seves fronteres per a passar-les quan puguin. La Petita Entesa no l'ha admès encara al seu cercle. França i Anglaterra no s'oposaran per la força de les armes a les expansions bel·licoses de Mussolini, encara que diplomàticament procurin atenuar les seves iras.

Es segur que Grècia apel·larà a la Societat de les Nacions. Es segur també que aquesta apel·lació no tindrà sinó una eficàcia molt relativa. Els Estats Units, Rússia i Alemanya no hi són. El Japó viu massa lluny de Corfú. França no voldrà sentar el precedent de sotmetre aquestes qüestions al fall de la Societat de les Nacions, no estant disposada a sotmetre-hi l'afar del Ruhr. Anglaterra és l'única gran Potència que voldria lleialment sotmetre aquests litigis a la Societat de les Nacions, a la qual pertanyen, en aquest cas, els dos països en conflicte, Itàlia i Grècia.

Es probable que Grècia es limiti a protestar solemniament contra l'ocupació de Corfú i a demanar la intervenció de la Societat de les Nacions, sense declarar la guerra a Itàlia. És possible que els realistes o constantinistes, supervivents del rei Constantí, aprofitin aquestes circumstàncies per a combatre la gestió dels venizelistes revolucionaris que ocupen el poder. Però és segur que Itàlia no evacuarà Corfú fins aconseguir de Grècia les satisfaccions que demana.

A Londres, la sorprenent rapidesa de l'actuació feixista ha causat astorament. El govern britànic veu amb justificada inquietud la possibilitat de greus complicacions a les terres d'Orient. Turquia espera una ocasió per a passar el Maritza i envair la Tràcia occidental. Sent, encara, l'atracció de Salònica. Bulgària desitja aconseguir la sortida a la Mar Egea i esguarda amb ulls cobejosos Dedeağatz. Albània creu que li pertany una part de la terra epirota que ocupa Grècia. Els governs de Tirana, Sofia i Angora no són pas amics lleials i sincers del d'Atenes. I si la intervenció d'Itàlia desfermava aquestes cobejances i tornava a encendre la guerra a l'Orient europeu, a tot aquell món barrejat i caòtic que coneixem a Occident amb el nom un xic arbitrari dels Balcanes, ningú no pot profetitzar el que esdevindria a Europa.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

La mort d'En Pere Buxareu

«Catalunya Social»

Retallem de «Catalunya Social» aquestes nobles paraules d'En Ramon Rucabado:

«Es mort un periodista català i cristianíssim. L'ha perdut LA VEU DE CATALUNYA, l'han perdut altres diaris, i encara que amb ell nostre setmanari cap relació professional hi tingués, l'hem perdut també nosaltres, perquè era, dins la triple comunió dels catòlics, els catalans i els escriptors, un dels nostres, i àdhuc un dels millors dels nostres.

L'estimàvem, i estimarem sempre sa memòria viva, perquè, ultra qualitats diverses i de molt preu, tenia virtuts que nostra època no pot cotitzar perquè no són a les fulles del mercat col·lectivista. Era un silenciós, un treballador, un humil.

Era un home que no havia volgut avançar en sa situació: maridat sols amb sa modesta tasca de reporter, refusà tot ascens en el diari. Un amant de son ofici, un silenciós obstinat fidel a sa feina més aviat obscura! Ah, aquest home no era d'aquesta època!

També era un home de missa i sacraments i oració vespertal a les esglésies... i diarista ensem! Honor del periodisme que, com la llengua, que la premsa multiplica, és la més noble cosa del món o la més roïna.

Sembla que l'haver-li una contingència domèstica truncat la vocació clerical, no feu apagar dins de son cor la perseverança, el mig d'un

ofici mundà, en un sacerdoti íntim i secret, com el qui va pels carrers duent al pit, abscondit, un reliquiari. En Pere Buxareu havia renunciat a tantes coses de la vida, àdhuc merescudes! No podrà renunciar a l'honor que per sempre voltarà el seu nom, de la reverència cordial, la estimació sentida, i la gratitud pel seu edificant exemple.

Preguem per ell, i al Cel ens puguem veure!

Condol

Entre els nous testimonis de condol que hem rebut amb motiu de la mort del nostre inoblidable company En Pere Buxareu, cal esmentar els de Fra Rupert M. de Manresa, el de mossèn Josep Cardona, En Joan Llongueras i En Francesc Madrid.

La «Gazeta de Vich», en el seu darrer número publica una nota necrològica molt sentida i d'un alt esperit cristià.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé trametre'ns articles o notes suplicades, qual no ens és possible fer-ne la necròlogia absoluta (sense la menor cosa d'avaluar degudament els originals amb un segell a una firma).

IMPROMPTU

El xampany de mar i terra

A CABO de llegir, en la secció esportiva d'un diari, una nova que m'ha, no diré entristit, però sí fet una certa angúnia. Un personatge, entusiasta del futbol, ha donat un xampany d'honor al tim vencedor d'un partit dominical que tingué lloc en una via forana.

Fins ara, el premi als vencedors consistia generalment en una copa. Era un trofeu de patxoca, una copa seca que feia set, però una set moral, una set noble, estimulante, de les que no provenen de suades, ni de cansaments, ni eixuguen la boca. Els derrotats miraven com els victoriosos se n'enduien la joia i en beure xarop amb sífo restaven aconsolets, i, físicament, almenys, no s'afrien ni penaven. En el cas comentat sobre la depressió espiritual, s'hi afegeix l'enraigament fisiològic. Davant les necessitats del cos serà sempre una crueltat el fer distincions. Tinguem en compte que el beure, i beure bo, tan convenient és per als uns com per als altres, i si algú és mereixedor d'una obra de misericòrdia ho és aquell que més patiments ha suportat, el més desvalgut, el que té el paladar i la llengua ressecs, no sols de tan beure, sinó del despit i la vergonya inherents a una desfeta.

Dintre uns quants dies, ha dit un almirall espanyol, beurem a Cadix una copa de xampany a bord del creuer *Espana*. Quina victòria havien aconseguit l'almirall i el creuer? L'ofertor del xampany als futbolistes victoriosos hauria de tenir ben presents les paraules de l'almirall. El xampany comença a ésser una vulgaritat ofert als triomfadors, i si no esdevé una medicina per atenuar les depressions anímiques dels ineptes, és que el sentit de la pietat i de la justícia no arriba encara a imperar dintre els cors i les consciències.

Onze joves que, després de pernejar sis quarts seguits, de sang i aigua, amb la gola ardent de respirar la calda d'un estiu infernal, eixerrets de cos i d'ànima, han de contemplar com els seus adversaris traguen el xampany gebrat, són onze candidats a la revolta, onze possibles militants a l'acció dissolvent de l'anarquia.

I un *match* perdut, diguin el que vulguin, no té pas la importància d'un vaixell de guerra. I de xampany, o n'hi ha d'haver per a tothom, o per a ningú.

PRUDENCI BERTRANA

Polítiques

GUADA DE LA LLENGUA CATALANA A CALDETES

Ha quedat fixada per al 8 de setembre la festa patriòtica que, homentant la llengua catalana, se celebrarà a Caldetes.

Es el primer dia de la Festa Major de l'esmentada població, i, ultra el miting patriòtic de «Nostra Parla», que tindrà lloc a l'envelat, es celebrarà la festa del repartiment de premis als menes de les escoles catalanes.

En el miting parlaran els senyors Agust M. Argimon, president del Casal Català de Caldetes, i els senyors Domènec Pallarola, Ventura Gassol, Manuel Massó i Llorens i Martí Estève.

UNA CARTA D'EN MACIÀ

Retallem de «La Tralla»:
Senyor En Marcell Domingo.
Molt distingit amic: Vapeig entrem-me de l'article que vostè va publicar a «El Diluvio» d'aquesta ciutat, adreçat a diverses persones que pertanyen a la representació d'un nucli o sector polític entre les quals hi vaig veure el meu modest nom, i en el qual ens preguntava si estàvem decidits a dur la nostra col·laboració i esforç a una possible campanya contra la intervenció militar espanyola al Rif.

Haig de manifestar-li que el nucli radical nacionalista català, en la seva intensa propaganda que per les terres catalanes va realitzant, s'ha ocupat preferentment d'aixecar l'opinió catalana contra la participació forçada que els catalans hi tenen.

Anar contra la guerra del Marroc, he vaig i estic disposat a participar en tota campanya la finalitat essencial de la qual sigui impedir el vessament de sang per una causa impopular i injusta. Per això aniré al costat de qui honradament i lleialment com jo es sumi a aquest moment de dignitat civil.

Però haig de fer constar, amb tot, que em limitaré, en aquest cas, a ajudar solament a la campanya que es faci dintre Catalunya. Sento haver-li de dir, senyor Domingo, que amb els espanyols difícilment s'hi poden tenir tractes, tant més de dreta com si són d'es-

querça.

Es ara mateix que un sector determinat del sindicalisme agraeix amb una campanya contra les aspiracions catalanes la simpatia i l'ajuda moral que nacionalistes i radicals li aportaren en hores difícils.

A favor de la Llibertat de Catalunya no s'ha alçat ni una veu de les esquerres espanyoles. En el meu darrer discurs parlamentari les esquerres emmudiren. D'aquell sentit de la veritable llibertat n'és orfena majoria dels espanyols.

I, no obstant, pocs moviments nacionalistes tenen un sentit d'alta humanitat com el nacionalista català.

Fent constar aquestes observacions, la sap que pot disposar d'aquest seu afectíssim amic, Francesc Macià.

EL CASAL CATALÀ DE LA BORDETA

Amb motiu de celebrar la festa major, el Casal Català de la Bordeta prepara diversos festivals per als dies 7, 8 i 9 del present.

Entre altres, l'acte que tindrà més resonància serà el del repartiment de premis als alumnes de les seves escoles.

Tant per l'interès demostrat pels alumnes com pel nombre de premis rebuts, entre ells del senyor marquès d'Alella, En Joan Valles i Pujals, En M. Domènec i En Marian Gatus, etc., fa preveure l'èxit que les mateixes assoliran.

DIU EN PRIMO DE RIVERA

El capità general, referint-se a un escrit publicat per l'«Heraldo de Madrid», ha manifestat que desconeix la intenció de l'article esmentat, que es refereix a la seva persona, i que qualifica d'importú i més volent donar a l'assumpte un relleu que no té.

Afegeix el marquès d'Estella que si ha escoltat o no als seus generals i caps i si ha tramès o no informes al Govern per conducte del ministeri de la Guerra, és cosa que no té de declarar a ningú més que al mateix Govern i troba una prujia de censura en pendre per fets realitzats suposicions gratuïtes per a fer judicis crítics.

En tot cas, va dir el general, ell complirà amb el seu deure sense fer cas d'opinions anònimes que no l'han d'apartar del seu camí.

Hauria preferit — acabà — no haver de dir res; però tampoc està disposat a que el seu nom se'l porti capriciosament en el que fa referència a l'exercici i exercici del seu càrrec.

Breviari crític

«THE POEMS OF MANUEL DE CABANYES», ED. BY ALLISON PEERS

VIII

No fou el seu fer individualisme l'única nota del romanticisme de Cabanyes. La seva solitud altívola davant del món no és solament un gest, un capteniment, una afirmació sentimental i instructiva de l'individualisme radical d'un poeta; també té una transcendència filosòfica i social, i es tradueix dintre l'esfera del pensament en un pessimisme de noble mena i de sabor byronià. La composició «A Antio» és particularment rica de passatges d'un pessimisme autènticament romàntic.

Altres vegades llampeja en el seu front un sobirà menyspreu envers el món, i sols demana que el deixi viure tranquil en la seva solitària esfera, sol amb el seu pensament i amb el seu cor, únic recer en pot trobar el secret de la felicitat. El seu pensament, però, no es pot tancar en una fórmula. La seva orgullosa independència, si al davant del món es tradueix en el més amarg pessimisme, al davant del seu esperit, del seu destí i del seu ideal, s'encén en una fe sublim i es resol en la visió de l'hum divina que l'anhel de l'infinit ha revelat com a darrer terme de la vida a tots els grans poetes romàntics. Perquè en tot ver romàntic són correlatius el pessimisme davant del món i l'optimisme davant l'ideal. L'estrella dels romàntics, l'estrella que assenyala al poeta un «més enllà» de la vida terrenal en les esferes del somni i de l'ideal, també aparegué a Cabanyes en l'horitzó de la seva curta existència, i en el dolçíssim raig de la seva flama encengué ell l'ale i el to del seu cant, i cremà finalment les seves ales quan tot just havia començat el vol.

M. DE MONTOLIU

Per la nostra riquesa vinícola

Una Lliga

Hem sentit dir, i aplaudim la idea, que es tracta de constituir a Catalunya una Lliga de defensa de la llei de 27 de juliol de 1895, o sia una Lliga de defensa de la puresa dels vins i licors de Catalunya.

Els defensors d'aquesta idea creuen que haurien de formar part d'aquesta Lliga tots els catalans interessats en la defensa de la nostra riquesa vinícola, com són productors, comerciants i consumidors de vins i licors purs.

Entenen, segons diuen, els iniciadors d'aquesta lliga, que tots els catalans que estimen el bon nom de Catalunya estan directa o bé indirectament interessats que quedi normalitzada la producció autèntica de vi (que constitueix a Catalunya una gran riquesa) en la qual el comerç honrat i de bona fe de vins naturals no es vagi atropellat pels comerciants desaprofissats que amb esperit d'indústria i drogues estrafen i desacrediten marques de tota mena, perjudicant així al mateix temps, el producte legítim, el comerç honrat, i burlant el consumidor fins que acaba per no consumir-lo.

Per la defensa d'aquesta causa, segons diuen ells, no necessiten lleis noves ni derogacions de disposicions velles; n'hi ha prou amb la voluntat dels interessats.

N'hi hauria prou amb una «oficina» en cada localitat, encarregada de vetllar la producció, el tràfic i el consum i fer saber, mitjançant la premsa addicta, els noms de les persones i de les entitats que es proposen fer, vendre o comprar vins i licors purs, i les persones i entitats que fan, venen o consumeixen aquests productes amb barreja d'esperits industrials.

Els venedors podrien com fins ara denunciar tota mena de frau a les autoritats, i al mateix temps denunciar-los a l'oficina de la Lliga, perquè els associats en tinguessin coneixement. La multa de l'autoritat, no caldria esperar-la. La Lliga ja tindria cura d'esborrar-lo de la llista de socis si al denunciat pertanyia a la Lliga, i de fer el que calgués, si no hi pertanyia.

No combatem ni apadrinem la idea exposada, encara que qualsevol cosa que es faci serà preferible al «statu quo», al marasme, a l'anarquia que avui aprofita només als sense Patria. Als més desvergonyits.

V. ESTREM

Falset, agost 1923.

La infantesa d'En Massip

(Començament)

— La meua infantesa — va dir-me En Massip — ha estat dividida en set períodes. M'explicaré.

La meua mare tenia tres germanes; la més gran, tia Justina, era casada amb un notari, i no tenia fills; la segona, tia Amàlia, era casada amb un sastre del carrer de Gignàs; la tercera, tia Teresa, era una original que no s'havia volgut casar: trobava que les casades eren unes ximpletes que es cercaven els mals de cap i les monges unes babanes que cercaven d'esquivar-los.

El meu pare havia mort poc després de la meua naixença. Desgraciadament era cosí de la meua pobra mare. Dic desgraciadament, perquè si la dona té per casa la del seu marit, la família d'un marit és la de la seva dona, i si la seva dona és cosina seva, la família agafa un relleu enorme, us és, verament, massa rebllada. Us caseu per a liquidar, més o menys, el setge de la vostra família, i la dona-cosina us hi recapbussa amb una violència que us fa caure per sempre més les ales del cor. Un fill d'un matrimoni de cosins, com és ara jo, té sempre uns horitzons massa pròxims. Tota la vida heu de portar el rellotge que l'oncle us va regalar per la primera comunió, i us menen rigidament a pendre crema i cafè una pila de vegades a l'any, en les diades onomàstiques.

El meu pare havia deixat un germà i una germana. La germana, tia Pepeta, que era la més gran, s'havia casat amb un capità d'infanteria; i el germà era un petit rendista burleta que es va casar amb una pubilla de més amunt de Vich, tia Antònia, una dona callada, obstinada i malfada, i que amagava els seus bons sentiments com els avars amaguen les unces.

El primer període de la meua infantesa, havia esclatat una divisió a la meua família. El casament, una mica tardívol, de la germana gran del meu pare amb el capità, que no comptava sinó amb la paga, i del qual hom presumia — no sé per què — que portaria xinxes a la família, colligà la tia Justina, la tia Amàlia, la tia Antònia i la meua mare (i no cal dir que llurs marits) contra la tia Pepeta, amb la qual només es feia la tia Teresa, que deia en defensa de la tia Pepeta que, posats a fer una ximpleta, tant se valia fer-la sonada. Com que la tia Teresa va dir això d'una certa manera, i amb una certa rialleta d'un dring ofensiu, la tia Justina, la tia Amàlia, la tia Antònia i la meua mare van alçar-se de llurs cadires, i no van posar més els peus a casa de la tia Teresa. Aquest període es va cloure d'una manera singular. La tia Amàlia, mare fecunda, estava fora de compte, i la tia Pepeta va enviar-li l'assistent a saber notícies, d'una manera freda; poc es proposava de *faire des avances*, però no volia semblar inhumana. No sé si pel cop de veure's sobtadament un militar al davant mentre era, per casualitat, tota sola a casa, la tia Amàlia va infantar de cop i volta, ajudada per l'assistent, dos bells infants. Això, naturalment, va crear lligams. Havent aprovat la tia Justina, la tia Antònia i la meua mare que la tia Amàlia convidés la tia Pepeta al bateig, es refeu el quadro familiar.

Segon període. El sastre del carrer de Gignàs va començar de jugar a la Borsa. Tot li anava vent en popa. Veient que hi tenia nas, el notari va dar-li tres mil pessetes perquè els des una empena. Les tres mil pessetes van anar de mal borràs. El sastre també perdé del seu en l'operació, però ja tenia una casa a la Ciutat Nova, i només havia jugat amb diners de calaix. Entre els dos homes hi va haver un topament, preparat des de les respectives alcoves per la tia Justina i la tia Amàlia. La tia Pepeta es va aliar amb la tia Justina. La tia Teresa i la meua mare volien romandre neutrals, però havent dit el sastre, burxat per la seva dona, que les coses o eren blanques o eren negres, la tia Teresa i la meua mare es van picar, i van fer costat a la tia Amàlia.

En el terç període (l'anterior l'havia clos una intervenció diplomàtica d'un capellà que desitjava un benifit que depenia de tots plegats) un compliment atrevit del capità d'infanteria a la tia Antònia, li valgué d'aquesta, parlant amb perdó, una morrada. La tia Pepeta hauria perillat de trobar-se sola, altre cop, si no hagués estat que la tia Justina tenia la flaca de voler passar per persona de món, i si la mare no hagués hagut de demanar favors al capità, per un noi del nostre masover que havia caigut soldat. La cosa va durar dos anys, i potser encara duraria ara, si no fos perquè a la tia Pepeta li començaren de venir uns ofecs — que després resultaren nerviosos, i els hi va guarir un herbolari —; la tia Pepeta tenia la mania que un dia es moriria pel carrer, i trobant la tia Antònia se li va tirar al coll plorant com una Magdalena. Per un quant de temps el capità fou objecte d'una certa fredor, però ell, que era molt fi, va convidar tothom a veure la processó des de casa seva.

JOSEP CARNER

(Acabard)

Els Pomells de Joventut

En la ballada de sardanes que tindrà lloc avui, al matí, al Centre Catòlic de Sana, a càrrec de la cobla Cathalonia, s'ha pres l'acord de destinar el producte íntegre de recaptació de ramells i sortitge de garlandes, a profit del Patronatge per a la construcció del Pavelló de nou sobres a l'Hospital de Sant Pau.

Es ben de llor aquest noble gest de la prestigiosa entitat de Sana.

Els Pomells de Joventut que l'any passat portaren ofertes al peu del monument d'En Rafel Casanova, poden passar a recollir les cintes a la Redacció d'«Amfora», Clat, 15.

La situació a Barcelona

CATALUNYA SOCIAL

El número 123, data del 14 d'agost, publica el següent sumari:
 L'aventura d'un Estat decrepit (editorial).—El que passa.—Revista de «Revistes» (contra certs espectacles de moda), per R. Rucabado.—Sobre les modes femenines. «Venus i Espartaco», per R. Rucabado.—Foc contra foc, per Verax.—Cooperativa popular de Barcelona.—El Congrés de Constantza. Lliga Internacional Catòlica.—La qüestió dels queviures.—Pere Buxareu (nota necrològica) per R. R.—La baixa de la pesseta, per E.—Els estralls de la immoralitat. Vora l'abim, per Josep M. Comas i Roca.—No vos feu... per El Jalet.—El treball de la dona. Disposició important.—Esguardant el món. Els conflictes a Alemanya.—D'ací i d'allà.—Noticiari.
 Gravet. El fossar de la joventut (dibux), per Quelus.

DE L'ASSALT A LA FARINERA SALISACHS

No s'ha entaulat la qüestió de competència entre els jutjats civil i militar sobre els detinguts amb motiu de l'assalt al despatx de la farinera Salisachs. Els dos jutjats continuaran instruint diligències, podent el civil interrogar els detinguts. Aquests continuen incomunicats a presons militars.

FIANÇA

El jutge que instrueix la causa per la treballa d'explosius al local del Sindicat del carrer del Sant Crist de Sans ha assenyalat la fiança de 500 pessetes per cada un dels quinze detinguts.

RETIRS OBRERS

En exigir, el recent R. D. de protecció a les dones obreres i empleades, el requisit de la inscripció prèvia en el règim legal de retirs, per a percebre un subsidi immediat en el cas d'infant, mou aquesta inspecció a insistir sobre la transcendència que ofereix, per a les classes assalariades, la total implantació del retir obrer.

Ja no és solament l'obligació legal d'afiliar en el règim de retirs tots els assalariats compresos, l'únic resort que ha de moure les classes patronals i que ha d'estimular els elements assalariats a fer que tingui efectivitat, llur inscripció en l'esmentada assegurança, sinó, demés, la consideració dels perjudicis que la falta d'inscripció prèvia pot ocasionar als obrers i empleats d'ambdós sexes, privant-los de l'obtenció d'importants beneficis concedits per altres lleis socials complementàries; tals com el sistema voluntari de millores en la assegurança de la veïlla, l'assegurança subsidiària d'invalidesa pel recent avenç d'assegurança de maternitat.

La Inspecció Regional atendra, a l'esmentat a les indicacions que se li facin, individual o col·lectivament, pels elements interessats en les dites assegurances socials, i facilitarà, a tenor de l'apartat e) de l'Art. 5 del citat R. D., les informacions sobre la prèvia inscripció en el Retir, a les assalariades que tinguin dret als beneficis del subsidi maternitat.

OPERACIO

Els doctors Corominas Folguera i Soler Bachs han practicat amb tota felicitat l'extracció de la bala que tenia allotjada a la regió superior vasculo-nerviosa del muscle dret la nena Assumpció Masterrer, ferida a conseqüència de l'assalt a la casa Salisachs, creient-se que dintre pocs dies podrà eixir al carrer, completament restablerta.

LES DILIGENCIES DEL JUTJAT MILITAR

El capità d'infanteria En Vicens Sevil, jutge de causes d'aquesta capitaniageneral, va rebre ahir al matí declaració als guàrdies que intervingueren en la persecució dels atracadors del despatx del senyor Salisachs.

Encara que es guarda reserva sobre llurs declaracions, és molt probable que s'hagin ratificat, abintant, en les seves primeres manifestacions.

Els detinguts seguien als calabocs de la Inspecció Superior de Policia. Sembla que si la jurisdicció ordinària reclama les actuacions per a entendre en la causa, l'autoritat militar mantindrà a favor seu la competència per creure que hi hagué resistència i agressió a força armada.

ELS DINC DETINGUTS PER L'ASSALT A LA CASA SALISACHS

Els cinc detinguts amb motiu de l'assalt al despatx del fabricant de farines senyor Salisachs acabaren per confessar la seva intervenció més o menys directa en l'esmentat fet.

Segons sembla, Ramon Liansà ha declarat que fa uns dos mesos arribà a Barcelona procedent de Lyó, on era cambrer a café Paris.

Conta que fou declarat inútil per al servei de les armes, i que dies abans d'esdevenir el succés pel qual fou detingut, al Sindicat Unió del Ram de la Fusta se li acostà un subjecte, el nom del qual ignora, i li proposà pendre part en un «negoci». Acceptà, i quedaren citats per a entrevistar-se al bar Paris, el dilluns últim. S'efectuà aquesta entrevista, assistint-hi un altre subjecte que li donà al declarant una pistola i 25 pessetes. Decidiren allí trobar-se el dimecres a la tarda a Montjuich, on efectivament es trobaren amb altres vuit individus.

Des de Montjuich es dirigí la guadrilla al carrer de Girona per a realitzar el robatori. Al despatx del senyor Salisachs entraren set dels companys del detingut, deixant-lo de vigilància al carrer per a cobrir la retirada.

Diu que ell no féu res més, sinó que en sentir els trets disparà també la seva pistola, essent detingut als pocs moments.

Amadeu Sanmartín Suñer es trobava en l'actualitat en llibertat provisional, pendent d'un recurs que té entaulat contra la sentència de l'Audiència de Sevilla que el condemnà a quatre anys de presó correccional com autor de l'atemptat del qual fou objecte el senyor Lerroux a la plaça de braus d'aquella ciutat.

Negà haver pres part en l'assalt, i diu que sentí trets, i que temerós d'una agressió, disparà la seva pistola, fugint, fins que fou detingut.

Peroní Bautista, de 21 anys, cambrer, italià, ha declarat que no s'explica la seva detenció, puix no intervingué en l'atracament més que incidentalment.

Explica com en passar pel carrer sentí uns trets i arrencà a córrer, perseguit per alguns subjectes. Un dels perseguidors anava a agafar-lo quan ell, ràpidament, es tombà, i amb la culata de la pistola li donà alguns cops al cap, i que, en efecte, facilità la seva captura.

A Peroní se li ocuparen 1.150 pessetes. També estigué en França, d'on diu que arribà fa dos mesos.

Pere Oro Ricart, de 30 anys, calderer, fou detingut anteriorment en unió de Josep Espuñes, per portar armes.

Ha dit que la tarda del dimecres, al Parc, se li acostà un subjecte, el nom del qual ignora, encara que després s'ha sabut qui era, perquè el reconegué en fotografia. El tal subjecte li proposà que anés amb ell al carrer de Girona a assaltar un despatx, promentent-li una important suma. Afeix Oro que com que estava sense treball, acceptà la proposta. S'encaiminaren tots dos al despatx del senyor Salisachs, però ell, segons diu, va romandre fora durant l'assalt, i que fou detingut quan fugia.

Enric Albareda Miró, de 17 anys, declara haver disparat la pistola que al Sindicat Unió del Ram de la Fusta li donà un tal Ricard Rosell, conegut per «Quimet» i «Jonis Villuñers»; però assegura que no ferí a ningú.

La policia practica actives diligències per a detenir a aquest subjecte i al que proposà el robatori.

SOBRE LA QÜESTIO DE COMPETENCIA

S'ha parlat, no se sap, si amb fonament, d'una qüestió de competència que es deia volia entaular es fiscal contra l'haver estat posats a disposició del jutjat militar els detinguts amb motiu de l'assalt a la farinera Salisachs.

A propòsit d'aquesta qüestió el governador ha facilitat la següent nota: «Les referències que la premsa publica sobre la competència que es diu que va a formular la jurisdicció ordinària a propòsit del darrer atracament a la casa Salisachs, podrien induir a errors de greus conseqüències, que convé rectificar.

La guàrdia civil, quan va d'uniforme, i porta armes, com en el cas del caporal Salvador Galpote, es considera de servei i té l'obligació de perseguir els autors de tot delictes, estant la resistència o l'agressió a la guàrdia civil dintre el fur d'aquell Institut, segons la llei i segons constant jurisprudència.

Es molt natural i fins laudable, en

molts casos, l'afany de defensar la jurisdicció comú; però seria més laudable encara que es cerqués l'efectivitat de les lleis i el càstig dels delinqüents conforme el codi mana. Això és el que, sobretot, importa a l'Estat i als ciutadans.

També porta la premsa notícies, per cert ben exactes, sobre les declaracions prestades amb motiu d'aquell atracament. Es de fer constar que mentre aquestes actuacions depengueren sols del Govern civil, no es facilità cap notícia de les mateixes, essent de lamentar que, una vegada més, es facin públiques les actuacions sumarials, perquè la Llei mana que siguin secretes, i perquè el divulgar-les sol dificultar, com en el cas present ha esdevingut, la tasca d'investigació i detenció dels altres autors.

Sobre això sols ha d'afegir-se que, provada la intervenció d'estrangers en el fet i per la forma com aquest es realitzà, ha de suposar-se que el crim fou preparat i dirigit per individus pertanyents al gran banditisme internacional. Per les seves característiques recorda aquells assalts de París, Marsella, etc., que tantes vegades feren aixecar la guillotina a França.

RECLAMANT UNES DETENCIONS

Al Govern civil han donat una nota dient que s'han ofert cinc centes pessetes al qui descobreixi on es troba En Víctor Martínez Abarca i altres cinc centes per trobar En Ricard Rosell; subjectes que han desaparegut. Les senyes personals de Martínez Abarca són: d'uns 22 anys, bru, cabell abundant i negre, baix d'estatura, un xic gras. Les de Rosell, d'uns 25 a 30 anys, estatura alta, ben format de cos, cara més bé rodona, nas petit i ample en la seva base, esquena convexa, color de la cara ros així com el pel, front inclinat més bé estret i llarg, orelles d'altura petita i bastant desplegadas, li manquen tres dents superiors.

Sembla que els detinguts per l'assalt al despatx de la farinera Salisachs han declarat que aquests dos subjectes foren els que els remeteren les armes.

VAGA A SANTA COLOMA DE GRAMANET

Els obrers de Santa Coloma de Gramanet feren ahir una vaga de 24 hores com a protesta per haver estat detingut el president del Sindicat que va obligar els esquirols a plagar.

L'ENTERRAMENT D'EN VILALTA

Ahí a la tarda va tenir lloc l'enterrament de l'apoderat de la casa Salisachs Josep Vilalta Gras que resultà ferit a conseqüència de l'assalt. El governador va assistir a l'enterrament i diversos familiars i amics del difunt donaren les gràcies al senyor Portela per haver-hi assistir i interessat per la seva salut. També l'alentaren perquè continués en la seva actitud resolta a extirpar aquests fets vergonyosos de la nostra ciutat.

DETENCIO IMPORTANT

Per funcionaris de la brigada social ha estat detingut Lluís Lasiera Esquena, de 25 anys, natural de Saragossa, que està reclamat pel jutjat del districte de Sant Pau d'aquella ciutat i pel comandant jutge del regiment de Galícia per falta de concentració.

S'ha declarat autor de l'atemptat comès a Saragossa contra un redactor del diari «Heraldo de Aragón».

Els esports

ATLETIQUES

Boxa.—Dijous es congregà un nombre públic al ring del Parc a presenciar les anunciades lluites.

Alis, davant un adversari de la duresa de Castañé, posà de manifest, amb les vuit unces a les mans, no sols la duresa del seu «punch», sinó la seva rara precisió, puix ja en el primer round Castañé, acusà alguns drets que el feren vacillar, i en el segon, després d'esser tocat a la cara, encaixà un dur croxet a l'estómac, que el féu caure a terra per sis segons, per a caure novament d'un croxet a la cara també, abandonant completament, acabant abans que l'àrbitre pronunciés el «out».

Davant l'esplèndida forma d'Alis, es comprèn que Young Travet, Porcher, campió de França, i Bossizio, campió d'Itàlia, es desentenguin del rept que el nostre campió els ha assolit.

Castañé, féu un bon combat mostrant-se superior al Castañé, de l'any passat, quan combaté amb Saez

aquella mateixa distància, detall que també demostra que l'Alis a Saez hi ha certa distància.

En els altres combats, Puig vencé per punt a Cortès, fa temps retirat del ring, però que demostrà no haver perdut res del seu estil, encara que el seu adversari era massa dur per a la seva reparició; Ray fou declarat vencedor de Ramon Garcia, en un comba ten el qual la majoria del públic veia vencedor el Garcia, originant-se la consegüent protesta, i els menagers de Garcia i el mateix Garcia no foren els que es mostraren més satisfets.

Nosaltres que estem molt lluny de creure que tals decisions siguin el resultat d'un judici parcial, fem vots perquè aviat la Federació obri un concurs d'Àrbitres, i més que això un que marqui una pauta dient que és el que, deportivament, ha de tenir-se en compte en un combat, per a la puntuació, puix mentre sobre aquest punt no es posin d'acord els que arbitren, les decisions seran sempre un cau de discòrdies.

Arnan, per malaltia, fou substituït per Villanueva, el qual, davant de l'Àlberich, féu un combat dur, però sense ciència, que fou declarat nul.

Gran reunió atlètica internacional.

Si l'esplendidesa del temps afavoreix els bons desigs dels organitzadors, ens consta que aquests faran tots els possibles perquè el camp nou del F. C. Barcelona ofereixi les màximes garanties d'èxit en aquest gran concurs atlètic internacional a celebrar demà, a la tarda.

Les pistes estaran rigorosament marcades en aquelles carreres perilloses que representen perturbacions mútues entre els concurredants. Així, per als dos cents metre i quatre cents, s'establiran pistes individuals. En els salts i llançaments, es marcaren, amb una bandera de la nació respectiva, els records de França, Espanya i Catalunya, a fi que el públic pugui apreciar el valor de la marca assolida.

Demés, disposaran d'un magnífic quadre d'«afichage», a fi que el públic, als pocs moments d'haver-se celebrat una prova, pugui saber el resultat.

El dit quadre d'«afichage» estarà a càrrec dels senyors Manuel Nogareda i Josep Picart. Els altres càrrecs estaran distribuïts d'aquesta manera: Jutge àrbitre, don Marian Vintó; jutges de sortida i arribada, el president del Consell Federal de la Federació Catalana d'Atletisme, i els senyors Rosend Calvet i Lluís Bru. Compta voltes, don Francesc Masana. Jutge de marca atlètica, don Lluís Bru. Cronometradors, senyors Josep Pons, Manuel Montguio i Lluís Meléndez. Speaker, don Francesc Masana.

Per altra part, les setze proves de que consta el programa, es portaran a cap per l'ordre que a continuació les citem, començant la primera a les tres en punt de la tarda:

Carrera de velocitat sobre 100 metres.
 Carrera de velocitat prolongada sobre 800 metres.
 Llançament del pes 7 quilos, 250 grams.
 Carrera d'obstacles sobre 110 metres.
 Carrera de mig fons sobre 5.000 metres.
 Llançament de la javalina.
 Carrera de velocitat sobre 200 metres.
 Prova de marxa atlètica sobre 5.000 metres.
 Llançament del disc una sola mà.
 Triple salt.
 Carrera de mig fons sobre 1.500 metres.
 Salts d'altura amb carrera.
 Carrera de velocitat prolongada sobre 400 metres.
 Salt de llargada amb carrera.
 Salts amb perxa.
 Relleus, 1.500 metres, igual a 100, més 200, més 400, i més 800 metres.

MOTOR

De l'Autòdrom.—Llegim als diaris esportius estrangers que l'estat de Bordino és molt satisfactori. Tant és així que es té la confiança que podrà pendre el volant del seu cotxe «Fiat» en el gran premi d'Europa.

Molt hem d'alegrar-nos d'aquesta notícia, perquè a part de la satisfacció que ens causa el millorament de tan extraordinari i simpàtic corredor, és molt probable que podrem així presenciar en ocasió de les grans carreres que se celebraran per a la inauguració de l'Autòdrom de Sitges, que tindran lloc el dia 28 d'octubre vinent, una lluita formidable entre aquest «as» i Jimmy Murphy, «el rei de les pistes».

EXCURSIONISME

Centre Excursionista Rafel Casanova.—Aquest Centre es prepara per a celebrar amb gran solemnitat les festes del VIII Aniversari de la seva fundació.

A continuació publicuem el programa de les festes que tindran lloc la setmana inaugural:

Diumenge, dia 2 de setembre, a les cinc de la tarda, inauguració de l'exposició de fotografies presentades al primer concurs organitzat pel C. E. Rafel Casanova, amb assistència de les autoritats. A les deu de la tarda, xampany d'honor ofert al Consell rector per un soci.

Dia 6, a les deu de la nit, conferència a càrrec del diputat de Mancomunitat de Catalunya En Manuel Massó i Llorens, dissertant sobre el tema, lema de l'entitat, «Pàtria i excursionisme».

Dies 8 i 9, interessant excursió, les serres de Rocacorba, per Banyoles, Porqueres, etc.

Diu 10, a les deu de la nit, conferència a càrrec del digne patró En J. Grant i Sala, el qual dissertarà sobre el tema: «L'excursionisme i altres valors apolítiques del nacionalisme».

Després d'aquesta conferència, el senyor Grant i Sala, acompanyat de Consell directiu del Centre i dels assistents que vulguin acompanyar-lo, faran cap al monument del defensor de les nostres llibertats, En Rafel Casanova, per a disposar-hi l'ofrena que anyalment dipositen.

A les conferències, que seran públiques, com a tots els altres actes anunciats, hi són invitats tots els amants de les coses pàtries i les entitats aliades.

El Grup Esportiu Català, ha organitzat per a demà, al matí, una excursió a Montalegre i Riberes del Rossos. Sortida a dos quarts de sis, per l'estació de França.

Barcelona-Sabadell.—Al camp del Unió Esportiva de Vilassar de Mar han de jugar el dia 2 els primers equips del Barcelona i el Centre d'Esports de Sabadell.

El producte del partit es destinarà a les Cases Barates per a obrers, iniciativa de les quals es deu al signat senyor Jover.

Com que els equips s'aliniaren completos, es presumeix que la lluita haurà d'esser molt interessant.

MARITIMES

Demà, al matí, es celebraran a la Piscina del Club de Natació Barcelonès algunes proves d'entrenament, començant a les onze.

El programa és el següent: Partit de water-polo per a neòfits. Prova de 50 metres, neòfits. Proves de 50 metres estil lliure, braça per a selecció equip relleuaments.

Partit de water-polo d'entrenament per a jugadors de primera categoria.

F. C. BARCELONA

Inauguració de la

temporada esportiva
 Gran lluita atlètica internacional
 FRANÇA
 BISCAIA
 CATALUNYA

Curses - Salts - Llançaments

2 de setembre de 1923
 a les tres de la tarda

CAMP DE LES CORTS

Entrada general, 1 pesseta. Seient de preferència, 1 pesseta. Tribuna, 3 pessetes. Llotges, 15 pessetes. Les restants localitats a profit del públic.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé transmetre'ns articles o notes suplicades, la necessitat absoluta (sense la qual no ens és possible fer-ne el menor cas) d'avaluar degudament els originals amb un segell o una firma.

LES TERRES CATALANES

Notes d'un itinerari

IV i darrer

Hem sortit de Tarragona cap a Vilaseca. En la nostra excursió ajuntam a la vida de ciutat l'estada en una vila camperola. És un descans el tracte que portem de córrer pels camps. Una bona amistat ens fa grata l'estada. Aquesta població, entre Tarragona i Reus, forma un punt d'enllaçament per totes dues ciutats.

El «Serralló», barri de Sant Pere, Barcelona tarragonina, ens dona un punt i passem el pont del Franco. El progrés de Tarragona es remarca per aquella banda per fabriques que s'aixeguen i obres que realitza la Companyia de Ferrocarrils del Nord.

En la vida vilatana hem cercat les «estracions» corrents: alguna passejada i la visita als Casinos. Allí se'n parla de política, de bàndols de poble, de la necessitat de cultura, etc. Els parlem de la Comissió d'Educació General de la Mancomunitat i de la seva obra divulgadora, notem en els interlocutors l'afany de demanar-li el seu concurs, al qual poden prestar ajut els homes de caràcter del poble.

Un d'ells, el metge Antoni Andreu Sabatany, és el nostre guia, com fou company en la nostra joventut. S'escaia a fer-nos agradosa l'estada.

Vilaseca ha vingut en els nostres dies les febres que produïren els casus de Salou, dessecats i en els quals s'ha aplicat un règim sanitari. Té el seu terme Mas Calvó, on nasqué Bernat Calvó, la festa del qual es celebra, i en la reduïda àrea municipal conserva i manté un hospital per a la localitat.

Pocs edificis excedeixen: la casa consistorial, que és de 1848; una font pública erigida en 1873, que és potser l'única en terres espanyoles que consisteix en la trilogia «Libertat, Igualtat i Fraternitat», i l'església parroquial, estil romànic ogival, acabada a principis del segle XVIII, que és d'una sola nau, té un rosotó a la façana i un quadrat campanar. De valor artístic, cal citar l'antic retaulle de Sant Esteve, patró de la vila, pintat a l'oli.

La noble família Sicars ha construït un xalet, en el qual ha restaurat el vell castell, conservant els seus detalls que donen la impressió de la seva importància. Vilaseca de celana, tan disputada per senyors i Mitra, en altres temps, no nega la seva catalanitat en les lluites per la terra, i així la veiem a la guerra contra Joan II, tenint per senyor a Bernat de Capostella, diputat militar de la Generalitat de Catalunya.

L'estar a prop de Reus és un confort per a visitar un cop més la ciutat d'En Mata i En Bartrina. Una tarda és a bastament per a l'excursió, ja que no ens porta allí cap objectiu directe. Una estada sota els porxos del cafè de París, a la plaça de Prim, ens fa veure velles amistats. Es cobra local, a darreres hores del dia, passejar-hi, i és com una espontània invitació a veure's allí els coneguts. Recordem viatge que així no ha estat, sobretot en dies de mercat.

Una visita hem fet al benemèrit Centre de Lectura, en el seu nou restaurant local. Fa trenta anys, començar les nostres tasques a la premsa diària, al Centre varem arribar i un vell afecte ens porta al Casal que honora el divisme de Evariste Fàbregas. No hi tenim coneixença i se'n obre la porta com a estrangers turistes. Contemplem la gran biblioteca i veiem gent treballadora que llegeix llibres que proporcionen una gent damisella bibliotecària. És, com sempre, fogar de cultura, i, tanmateix, en un armari veiem volums que parlen de la vella història de Reus. Recordem haver-los consultat en les nostres incipients aficions literàries.

Després, un vol de revels que ens ofereix als diferents ambients, i una visita a la plaça del Mercadal, on veu l'antiga Casa de la Ciutat, que amenaça ruïna, i cal restaurar i enllestir. Ens apart un vell impenit, cec, amb les finestres tancades, mirant en la quietud del recó en aquella animada plaça.

L'auto ens porta, en entrar la nit,

al camí de Salou, i trencant els quatre camins, cap a Vilaseca.

Hem citat Salou. Podem assegurar que ha constituït la novetat en la nostra darrera etapa del viatge. Feia anys que no hi havíem estat. L'hem trobat en un pla de transformació i progrés que s'agermana en les belles condicions d'aquella platja.

A un costat hi ha l'església de Santa Maria, la Duana, edificada en 1816, després de l'insensat projecte del canal de Reus, està convertida en Casino, esplèndidament situat, i en Cafè i Restaurant, molt concorreguts; el que fou Capitania del Port i el Llatzeret, serveix d'habitacions particulars d'estiuejants. Com a guia de navegant, la farola projecta la seva mobilitat a sis milles, assenyalant a les embarcacions l'entrada al port de Tarragona.

Una excursió en barca cap a Vila Fortuny, ens distreu bella estona.

Van calent les desferres del que havia d'ésser port, projecte anul·lat en 1820; resten vuit o nou metres d'escullera que l'aigua i el vent abaten. Queda en la història la gesta de Jaume I en sortir cap a la conquesta de Mallorca, cantada per Dàmas Calvet, però res no la commemora. Aquesta torre ha perdut el concepte històric que alguns escriptors li adjudicaren: és una torre de senyals per a avisar als pobles de l'anterior la presència de pirates moros, que en el segle XVI obligaren a deixar el lloc mig desert.

La novetat de Salou és la construcció de formosos xalets, al peu d'una plaça d'arbres, al final de la carretera. A les botigues, tavernes i restaurants d'abans ha succeït un caixet d'elegància, de distinció i de platja de moda, que no és aventurat suposar germen d'una total transformació.

L'ànima d'aquesta serà el Casino. El presideix un excel·lent patrici. En Claudi Bonet, un vell catalanista de la finc, en els dies de la votació de la batessa de Mar. cor obert i aspiracions generoses. Li fan costat prescriptors noms de Reus, alguns dels quals saludarem allí, fills d'homes d'iniciatives, i els cognoms que porten obliguen a transpreses. Recordem aquest projecte de diputat nacionalista de la circumscripció, don Edward Recasens Mercadé, que allí també estiueja.

El que és Caldesa, Terramar, Sant Salvador, ho serà també Salou. El que fou inútil port per a operacions bèl·liques i no aconseguí el comerç esser via per a l'exportació, pot ésser un lloc d'atracció, de repòs i de festes, vista la facultat de comunicacions. Les condicions d'aquella badia admirable, són pròpies per a fer-ne un Sant Sebastià de Catalunya, per que que s'hi esmerci voluntat i capital, recursos necessaris per a tal empresa.

Una nit al Casino, que donà un ball amb orquestra de Jazz-Band, ple de dames i damiselles, ens fèu imaginar el que seria el canvi de l'abandonada platja convertida en «estació de temporada». Així com el tramvia de Reus va abocant gent i gent i els grups de carros pobletans van convertint indrets de la platja en zocs, i els establiments balnearis prosperen, així progressarà també Salou, per miracle del patriotisme dels que allí passen l'estiu.

Toca al seu terme el nostre viatge. De Tarragona, i seguint sempre la costa ponentina, tornem a la nostra ciutat. A Calafell, al costat de les clàssiques «botigues», i entre la munió de barques de pesca, ens fa albirar simbòlicament la colònia Vilamar que la Comissió de Cultura del nostre Ajuntament installa com a segon any. Les viles, bastides en els departaments que foren de la Fira de Mostres, presidides per la gran plènia, i davant de la mar, en les quals la infantesa rep els beneficis de la natura, ens expliquen l'afecte de la ciutat als seus fills, als quals es dona la instrucció i es proporciona també la salut.

Passem la riera de Cubelles i deixem les terres tarragonines. Vilanova i Geltrú, fèrtil i industrial, en la barriada de Ribes Roges, ha estat un enllai de xalets; després ve Sitges, que realitza el miracle de Terramar per a embellir-se més i atorgar més gràcies a les que té; les foradades de Garrat ens acosten al pla

SABADELL

EXPOSICIO DE L'ACADEMIA DE BELLES ARTS

ELS NOUS

Marius Vilató

Una pintura viva, feta amb una naturalitat i amb una franquesa remarcables. En alguns llocs, moments de la més pura tradició impressionista vigorosament sintètica. Severa, cenyida, amb una boirina finíssima d'emoció. I fresca sobretot com si hi haguessin al damunt una tènue rosada tremolosa.

El cas de la revelació de Marius Vilató, s'ha de qualificar necessàriament de prodigi. Passat tot just el portal de l'adolescència, el nostre joventut pintor demostra posseir una sensibilitat afuadíssima, i una serietat i un equilibri que més d'un — i no dels que tot just han passat el portal de l'adolescència, precisament — voldria per ell. La pintura de Marius Vilató constitueix un dels casos més interessants de precocitat que coneixem. No seriem sincers si altra cosa diguéssim.

Cal anar amb compte, però. La situació de Marius Vilató, no per ésser envejable deixa d'ésser perillosa. Sense un treball assidu, constant i fins i tot diriem una mica heroic, corre el risc d'immobilitzar-se. S'hem de vigilar moltíssim precocitat — nosaltres mateixos en coneixem alguna — que han acabat vegetant de la manera més lamentable. I la major part de les precocitats que cau, cau per manca de nutició. La precocitat té una viva tendència a viure d'ella mateixa, a devorar-se. I no totes les precocitats tenen aquella alta virtut del fetge de Prometeu.

La precocitat és una mena de doll turbulent i rude, d'una altra puríssima. I és precis que el qui tingui aquest doll, el canalitzi primer i el porti després al seu camp. Però aquest camp ha d'ésser sembrat i no amb llavors qualssevol; si no, l'aigua sols trobarà una plana nua, rocosa i pedrada, i farà bassals que de dies reflectiran la blava amplària llunyan, i de nits les estrelles. Aigua aturada, però, es descompon, per neta i puríssima que hagi rajat del pit de les roques.

Dintre l'hermètica solitud moltes vides s'hi ofeguen. I s'hi ofeguen també moltes velles vocacions que hom creia que havien nascut benides. L'home no en té prou amb el so de la seva veu, ni amb la seva cadència. Predicar en el desert és una algèria trágica, que al capdavall omplim amb la veu l'ampolla volta estrellada, encara que cap vida us escolti. Predicar en cambra closa és ja una més trista trágica; que les parets et tornen les veus estrafetes. Cal el diàleg, i un treball conscient, ja és una forma de diàleg, i ell les millors encara. Una finestra oberta pot salvar moltes coses. Si la tanquem, sigui sempre per obrir-ne una altra de nova. Que ningú no té dret de suicidar-se.

En Marius Vilató s'ha de llançar a la vida amb un esperit ben àvid i ben obert. No l'ha d'enlluernar mai la darrera conquesta. Sempre endavant i encara cremant les naus a cada port, no per pedanteria, sinó per apropar el mobili escalf de les flames.

WHITE.

del Llobregat, i entremig d'hortes i camps entrem als suburbis febrils de Barcelona.

Evoquem per darrera vegada les impressions de l'itinerari, i ens ressum sobre totes l'haver copsat la manifestació cada dia més catalana de ciutats i pobles, del pla, muntanya i mar. Tenen diferents gradacions i més o menys intensitat, tendències estètiques, però com a comú denominador cal assenyalar un culte més marcat a la llengua, una aspiració a la llibertat de la terra. I quan en molts pobles ibèrics domina la indiferència musulmana o la condemna a tot propòsit de vida i d'enllestiment, veiem en això una virtut en potencia, que temps a venir realitzarà el fet de la nostra alliberació com a homes i com a poble.

I. BO I SINGLA

GIRONA

(Conferència de les 9'30 de la nit)

Accident desgraciat

A Torroella de Montgri ha succeït un fet molt lamentable a la platja. En Joan Cases i Reig, acompanyat de la seva filla Rosa i d'una seva amiga anomenada Maria Escudé, van anar a banyar-se a un indret anomenat Terbell.

Quas les dues amigues ja havien entrat a l'aigua, al cap de pocs instants es sentiren crits d'auxili des del mar, puix s'estaven negant. El pare de la Rosa va llançar-se a l'aigua bo i vestit, anant per salvar la Maria, però en veure que so l'ania senyals de vida va agafar-li un treball.

Fent aquest senyor un esforç suprem, pogué arribar a terra, acudint tot seguit al lloc del succés una barca ocupada per Josep Mier i Miquel Garriga, els quals intentaren salvar la Rosa, so havent-ho pogut aconseguir per trobar-se aquesta ja morta.

A Torroella s'ha produït molta consternació en saber-se els detalls d'aquesta desgràcia, ja que les persones que han estat víctimes, són molt estimades.

Sessió de l'Ajuntament

Ahí, a la reunió de l'Ajuntament, es va perdre l'acord d'adherir-se a l'acord del de Tarragona, contra la guerra del MUarroc i l'enviament de tropes.

També fou acordada l'adquisició de la casa número 2 del carrer de Calderers, la qual casa serà enderrocada.

Altres noves

El mercat d'ahir va ésser molt concorregut. Varen entrar 390 bous, havent-se recaptat 156 pesetes en concepte d'arbitris.

S'ha organitzat un Centre Ciclista Català. D'aquí pocs dies començaran les excursions col·lectives per diferents pobles de la comarca.

S'annuncia per a finals de mes, el matrimoni del conegut odontòleg gironí senyor Joaquim de Vinyals, amb la molt distingida senyoreta Maria Gorgot.

Demà s'efectuarà a Olot, la benedicció de les senyeres dels pomells «Verge del Tur» i «Flores» de Sant Francesc. Seran padrins En Josep Maria Agustí i Masó i Na Pilar Ventós i Mir.

Durant el dia d'ahir ha fet el temps següent:

Temperatura màxima 20'8. Mínima 10'4. Aigua evaporada 9'3. Recorregut del vent 636'3. Pluja 4'6. Pressió atmosfèrica 757'4. Humiditat relativa 51. Vent E. Nivells normals. Quantitat de núvols 8.

LLEYDA

(Conferència de les 9'45 de la nit)

Crescuda sobtada

A primeres hores d'aquest matí, el riu Segre ha crescut sobtadament, havent-se emportat la seva corrent de tres a quatre mil vinyes, procedents de les talles de l'alta muntanya.

Les dones que rentaven a la vora del riu s'han vist aviat voltades d'aigua. La crescuda, però, ha minvat també d'una manera sobtada, havent començat a seguir de posar-se les aigües al seu nivell normal.

Topada

A l'estació de Bellpuig una màquina va topar, fent maniobres, amb el tre nre mercaderies número 1.223. Sortosament no ha ocorregut cap desgràcia personal.

Altres noves

L'Associació de Música d'aquesta ciutat, la qual donava els seus concerts a l'estatge de la Caixa de Pensions per a la Velleja, ens diuen que d'ara endavant ja no les donarà més en aquesta csa. Encara s'ignora on tindran lloc els dits concerts.

La comunitat de regants de la Sèquia d'Altona es reunirà demà, a les deu del matí. La reunió esmantada és de segona convocatória.

Està malalt, encara que sortosament no és de gravetat, el regidor senyor Antoni Ballester.

L'exposició de ferros reputats d'En Pere Corberó (de la qual ja n'hem parlat), és visitadíssima.

Tothom fa grans elogis de la valor artística de les obres exposades.

TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

Una pedregada

Avui, a la una de la tarda, ha caigut a Falset una forta pedregada, havent produït destrosses a les vinyes.

Al Priorat també hi ha produït uns efectes semblants.

Des de Reus fins a Vendrell, ha caigut una calabrçada.

Una nova Joventut Nacionalista

S'estan efectuant els treballs d'organització de la Joventut Nacionalista d'Alcassar. Sembla que un dia de la setmana entrant seran portats els estatuts al Govern civil.

Altres noves

Ha estat autoritzat un nou servei d'automòbils, per a passatgers, els quals vehicles comunicaran Amposta, Tomsa i Sant Carles de la Ràpita.

Avui s'ha obert, per tot aquest mes, la matrícula a l'Institut general i tècnic.

La companyia dels trens del Nord ha posat en circulació uns vagons nous, en el trajecte de Tarragona a Lleyda.

Al port hi ha aquests vaixells: vapors espanyols 33, amb 49.748 tones i 737 tripulants. Vapors estrangers 26, amb 22.744 tones i 586 tripulants. Velers espanyols 20, amb 1.281 tones i 107 passatgers. Velers estrangers 1, amb 320 tones i 5 passatgers.

BERGA

Regna gran entusiasme a Berga i sa comarca amb motiu d'obrir-se novament al públic l'església del Reial Santuari de Queralt.

La Reina de Queralt tornarà a veure's visitada pels seus fills del Bergadà, essent homenatjada per tots els devots que ja l'enyoraven, per implorar ses benediccions i el doll de gràcies que sempre han abundat com a Mare de merces.

S'està esperant el moment solemne de l'obertura. Després de prop de tres anys d'estar clausurat el Santuari per l'Excm. senyor don Valentí Comellas, bisbe de Solsona, tornarà a obrir-lo el dit prelat, venint personalment a celebrar la missa pontifical el dia 3 de setembre, assistint-hi les autoritats locals i fent el sermó el Dr. Ramon Espert, catedratic del Seminari de Solsona.

Regna també entusiasme a la Colònia de Queralt, els estiuejants de la qual, amb el cor batent d'alegria, s'estan esforçant en la confecció de flore, banderes, gariandes i altres ornaments per a obsequiar dignament la Mare que els abriga sota el seu mantell.

Coincideixen aquestes festes amb les no menys solemnes que es fan a Berga amb motiu de la conducció de les aigües a la dita ciutat, fent-ne prevenir totes un éxit falaguer.

La Costa

VILASSAR DE DALT. — Portats únicament per un anhel patriòtic i per tant absolutament desinteressat, s'ha aconseguit unir totes les antitades de la vila, amb l'Ajuntament al davant, per tal de tributar un homenatge al patriarca de les lletres catalanes l'eminent Angel Guimerà, fixat per al dia 9 del corrent, la qual festa es vol que sigui, ultra un reconeixement de la glòria i prestigi de l'altíssim poeta, una evident demostració de la catalanitat d'aquest poble.

A aquest homenatge ha volgut associar-se tot el poble, sense distinció de partits ni d'estaments, considerant que la venerable figura del mestre Guimerà està per damunt de divisions de classes, per ésser una glòria de Catalunya.

Formen la Comissió organitzadora: President honorari, Jaume Noll; Josep Font, Genís Amigas, Sixte Artigas, Emili Sala, Josep Clavell. — Pel Centre Vilassarenc, Salvador Rius. — Per «La Estrella», Gaietà Pons. — Per «La Aliança», Emili Font. — Per «L'Orfeó», Adria Gaietà. — Per «L'Agrupació Nacionalista», Francesc González. — Per «L'Esbart Popular», Francesc Pons. — Per la Societat del «Carme», Francesc Soler.

La Sagarra

IGUALADA. — Han transcorregut agraïssos els dies de la festa major, amb una naturalesa esplèndida i tota amaratada de sol de l'estiu, càlid i ple de vida, i si és o no és feixugos. Sense registrar el més petit incident, el passeig de mossèn Cinto, Rambles i carrers principals, s'han vist concorreguts, el mateix que els teatres, cinemes i altres llocs d'esbarjo. Al passeig hi donava animació una inintermitent de parades de n'raires.

Al temple parroquial de Santa Maria, se celebraren solemnes ofícis en honor a Sant Bartomeu, cantant-se una inspirada missa polifònica, i predicant l'il·lustrat catedràtic del Seminari de Vich reverend doctor Alfons Torrent. La processó en la forma tradicional de sempre, però molt més concorreguda de fidels, amb atres, que no hi anaven altres anys.

La moixiganga, els gegants, els diables i els bastoners — comparses típiques de l'antigor — feren les delícies dels forasters. Els gralls del camp de Tarragona també donaven una nota agradable a les festes.

No hi faltaren salves de morterets, tragues valencianes i castell de focs artificials, tot ben preparat i de bon efecte.

Han actuat en les festes les bandes militars dels regiments d'Alecan-lara i de Badajoz; les cobles «Principal Barcelona» i «La Farnese», i les orquestres «Torres», «La Moderna Artística», «L'Eco d'Igualada», i el quintet Maymí. S'han aixecat dos envelats, s'han celebrat partits de futbol i exhibicions de Circ Equestre, en el proper terme d'Odena; ultra les audicions de sardanes, veritats musicals, concerts esplèndids i brillants serenates. Els teatres organitzaren grans funcions dramàtiques i sarsueles, essent de remarcar la companyia de N'Enric Giménez, la qual sols representa obres catalanes al Mundial Cine, havent tingut brillant èxit «El foc de les ginesteres», de l'eximí poeta Josep de Segarra.

També cal feir esment de la festa del LX aniversari de la fundació de l'Ateneu Igualadí, per haver-hi ocupat la tribuna N'Estatuau Duran Reynals, regidor de l'Ajuntament de Barcelona, tractant de l'obra cultural d'aquell Municipi.

Ha aparegut el número del mes d'agost de la revista «Sembranta», por-

lona i Arbós F. C., resultatant guanyador dels Pomells d'Igualada i de la comarca. Hi és remembrada la bona memòria de la excel·lent i malaguanyada pomellista senyoreta Josepina Solsona, qui ara fa un any s'empassà del Pomell «Sant Crist», als pomells del cel.

El dia 23 del corrent es feren funerals per l'ànima de la simpàtica damisella Na Rosa Canameras i Rosell, filla d'Igualada, morta fa poc temps a la ciutat de Barcelona, a la floridora edat de 22 anys. (A. C. S.)

Operacions efectuades per la sucursal de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi durant la darrera setmana: Cobraments, 68.123'28 pessetes. Pagaments, 39.188'21 pessetes. Llibretes noves, 9.

Ha obtingut el títol de farmacèutic, distingit jove igualadí, En Pere Gabarró Garcia, resident ara a Mollet. L'enhorabona.

Penedès

ARBOS. — S'ha celebrat la festa major en honor de Sant Julià i competrans, màrtirs, amb les següents festes:

Populars. — Els gegants i la dansa dels «Diables» han estat els únics números populars d'aquest any. Es de dordre que no s'estimulin aquesta classe de festes que precisament en altres temps eren l'ànima i donaven especial caràcter a la nostra festa major. Les audicions de sardanes anaren a càrrec de la notable cobla La Principal del Camp, de Valls, estrenant «Antoneta», del fill d'aquesta vila En Ricard Domingo, la qual fou molt aplaudida, mereixent ésser repetida.

Religioses. — Els actes, tant al temple com les processons, han resultat esplèndids, essent realitzats amb l'assistència de les autoritats. Diumenge digué la missa el reverend senyor rector i el dia 27 el senyor Vicari. Els sermons estigueren confiats al reverend pare Ignasi Corrons, S. J., i la part musical a l'orquestra de Valls. N'Andreu A. Lleona, portà el Penó.

Teatre. — Al teatre Arborenc la companyia d'En Jaume Borràs posà en escena «La muerte civil» i «La teta gallinaire».

Esport. — Diumenge tingué lloc un partit de futbol per a disputar-

se la copa Pich i Pon, entre els equips «Segadors», del F. C. Barcelona i «Arborencs», del F. C. Arborenc. El dia 27, carreres ciclistes en pista, adjudicant-se diversos premis. El 28, partit de futbol entre el F. C. Vendrell i Arbós F. C., guanyant el primer per 1 a 0.

Balls. — Foren lluts, tant a la Societat «Grup Arborenc», com a la Societat d'Agricultors. Correran a càrrec de les orquestres La Principal del Camp i La Principal de Sant Sadurn de Noya.

Les indústries químiques

Està eridant poderosament l'atenció de quants es preocupen de les qüestions que afecten el desenvolupament industrial de l'esdevinidor de la pàtria, l'actual exposició dels treballs realitzats durant el curs acabat pels alumnes de l'Escola de directors d'Indústries químiques de Barcelona.

Aquesta escola, quin pla d'estudis i quin desenvolupament pedagògic i quina orientació tan ben definida han sabut realitzar el miracle que hi acudeixin no tan sols alumnes procedents de totes les regions espanyoles, sinó que en gran nombre hi van estrangers que procedeixen d'aquells països on estem acostumats a l'exportació i no a la importació d'estudians.

Una descripció detallada de quant representa l'exposició a que ens referim, no és possible fer-la, donat l'espai del qual disposem, ja que ocupen els treballs pels alumnes realitzats durant l'últim curs, solament treize grans sales.

Crida, especialment l'atenció del visitant, els treballs de les seccions de Síntesi Química i d'Electroquímica.

Amb els primers hi ha un nombre molt crescut de productes farmacèutics, matèries colorants, perfums artificials, explosius dels més moderns, i productes fotogràfics. Amb els segons es distingeixen un gran nombre de productes orgànics obtinguts per electrolisi.

Entre els treballs del curs d'especialitat, deixant a part els molt importants de síntesi orgànica, deuen

fer-se ressaltar la dels àcids orgànics, de tan interès per a nostre país, com la dels àcids oxàlic, salicílic, tàctic, tartàric i cítric, la de ciments i cals hidràuliques, la de curts i extraccions tàncies, la destil·lació seca del quítr, fustes i carbons, especialment de lignits, la gran indústria mineral, la refinació d'olis, sabons i especialment la de la fabricació al forn elèctric a base de minerals espanyols, de l'estany, del coure, del bronze i de l'alumini, que en quantitats i per procediments industrials s'han obtingut a l'Escola.

L'acollida tan entusiasta i per des-més favorable que ha dispensat la indústria als directors d'indústries químiques, sortits de l'Escola de Barcelona, és un motiu de satisfacció i un auguri de que no serà ja fins al present necessari acudir a l'estranger per a proveir-se de tècnics per a la indústria química.

Aplec sardanistic a la Torre del Baró

El Foment Sardanistic Andreuenc és una d'aquestes entitats que neixen i es desenvolupen sense abusar de les exterioritzacions arides i procurant fer lo creixença cercant la simplicitat de tots els estaments socials, sense distinció de colors polítics i fets sempre els ulls en la propagació de la dansa catalana, i contribuir amb totes les seves forces a la catalanització i culturació del nostre poble.

Aquesta tasca feixuga ha enaridit més als seus directors, els quals emblien n descansar treballant i de dia més i més en profit d'aquesta entitat.

Per això no és estrany que a Sant Andreu, a la Sagrena i Santa Eulàlia el nom del Foment Sardanistic Andreuenc sigui pronunciat amb respecte i consideració, i que a tots els actes que organitza hi acudeixi una gran gentada. Durant al temps que porta d'existència, son moltes les ballades que ha celebrat, moltes d'elles amenitzades per les cobles de més renom.

Volent portar el poble a la celebració de festes a ple boc, ha organitzat per a avui, 2 de setembre, un «Aplec sardanistic» a la Torre de

Baró, que segons impressions rebudes promet vestir gran importància. El lloc escollit, que reuneix totes les condicions per a celebrar-hi festes d'aquesta naturalesa, so es troba a lluny de ciutat: és als afores de Sant Andreu, a una petita distància d'aquesta barriada. Els que del centre de ciutat hi acudeixin podran fer-ho amb el tramvia número 40, que surt de la plaça d'Urquinaona, o bé els autònims de Drassanes a Sant Andreu. Per a major comoditat del públic hi haurà un servei d'autòmbus de Sant Andreu a la Torre de Baró, com també en aquest lloc s'hi instal·larà un excel·lent servei de refrescos.

Les cobles que podran part en aquesta festa seran l'Antiga Pep, de Figueras, i la Principal, de Santa Coloma de Farnés, que executaran un excel·lent programa de diferents autors.

A la nit es celebrerà la segona ballada a la plaça de les Palmeres de Sant Andreu, prenent-hi part les mateixes cobles.

Als llocs on es celebraran els actes hi hauran rètols indicadors. S'han cursat ja a les autoritats els convits amb els programes.

Publicacions rebudes

- «Revista Franciscana». Núm. 87.
- «El Iris de Paz». Núm. 1.345.
- La Direcció general de Contribucions acaba de publicar l'estadística corresponent a l'any 1922 de la contribució sobre les utilitats de la riquesa mobiliaria.
- Butlletí del Centre Excursionista Montseny. Núm. 75 i 76.
- «Ca-Nostre». Revista d'Inca. Núm. 43.
- «Scriptorium». Núm. 8.
- «Tota Pulchra». Revista mariana. Número 35.
- «Amforas». Butlletí dels Pomells de l'agost.
- «Boletín de la Feria Oficial de Muestras».
- «Revista Popular». Núm. 2.740.
- «Dieria». Revista dedicada al progrés de les ciències.
- «Orientaciones». Núm. 5.
- «El Hogar y la Moda». Número del 4 d'agost.
- «Boletín del Instituto de Reformas Sociales». Núm. 228.
- «El Consultor de los Bordados». Número 423 i 424.
- Bibliografía general española y hispanoamericana. Núm. 6.
- «El Cine». Núm. 593.
- «La Semana Financiera». Núm. 54.
- «Revista de Economía y Hacienda». Número 34.
- «El Trabajo Nacional». Núm. 1.348.
- «El Financiero». Núm. 1.349.

Rifa de Madrid

Premiat amb 100.000 pessetes
37.863, Barcelona, Màlaga, Melilla i Sevilla.

Premiat amb 60.000 pessetes
31.226, Madrid.

Premiat amb 20.000 pessetes
29.289, Madrid.

Premiat amb 10.000 pessetes
1.565, Sant Sebastià, Màlaga, Barcelona, Lucena, Toledo i Tarragona.

Premiats amb 1.500 pessetes
37.867, Guadix.

21.381, Madrid, Sevilla, Alora, Reus i Campillos.

11.058, Cadix, València, Màlaga, Madrid i Bilbao.

18.478, Madrid i Màlaga.

17.178, Santander, Lina, Granada i Sevilla.

38.094, Barcelona, Madrid i Granada.

31.451, Barcelona, Palma, Puerto de Santa Maria i València.

7.088, Mataró, Granada, Màlaga, Madrid i Vigo.

24.120, Barcelona, Tarragona, Vilafraça, Fernando i València.

15.148, Madrid, Pamplona, Lina, Tolosa i València.

25.867, Palma, Madrid, San Lucar i Sant Sebastià.

5.478, Madrid, Irún, València, Sevilla i Portugalete.

17.510, Barcelona, Guadix, Lina, Bencarlo i Vinaroc.

38.274, Sant Sebastià, Alacant, Màlaga, Oviedo i Barcelona.

34.647, Madrid.

Premiats amb 300 pessetes

DESENA

001 086

CENTENA

154 176 189 243 259 264 269 311 318

327 337 346 386 393 404 414 466 479

487 520 541 543 589 592 604 605 681

696 704 774 782 802 820 830 861 890

892 896 909 938 955

MIL

005 008 031 069 071 073 114 134 138

173 254 265 271 277 302 326 346 440

447 502 518 540 542 570 578 583 604

613 656 678 694 699 703 708 727 731

785 833 863 887 891 907 974 991

047 076 129 139 145 149 161 181 203

DOS MIL

227 233 250 261 263 284 288 304 328

346 347 354 361 403 407 456 463 470

484 515 517 535 542 561 578 593 614

623 655 660 661 666 677 683 701 758

835 839 848 849 934 966 969 977

TRES MIL

029 032 050 134 167 176 185 236 337

318 324 326 344 348 356 389 419 451

488 482 488 492 501 510 567 588 591

645 657 666 698 728 757 811 812 867

875 876 878 904 912 914

QUATRE MIL

030 038 065 079 106 148 151 182 186

209 222 232 278 283 312 315 316 333

351 359 402 403 406 437 467 553 555

623 639 658 676 731 738 744 758 764

771 788 794 809 810 822 833 865 915

921 956 989 993

CINC MIL

004 005 007 032 038 047 107 116 126

138 207 212 215 257 276 326 408 483

556 590 632 692 714 718 723 733 886

900 943 948

SIS MIL

006 050 141 150 159 189 199 262 281

322 341 362 383 397 421 431 435 450

489 504 511 529 530 537 539 564 565

580 595 600 606 614 708 761 787 792

856 863 868 870 903 926 935 945 997

SET MIL

022 043 061 067 094 111 114 201 229

239 249 285 321 322 323 346 360 363

471 476 480 484 553 583 696 700 704

720 731 809 941

VUIT MIL

001 074 105 139 154 171 174 220 257

271 320 327 356 361 373 384 411 421

447 448 462 482 503 548 571 472 679

683 767 785 796 824 887 892 898 941

NOU MIL

011 022 070 087 089 134 154 205 238

274 284 297 311 391 460 482 516 573

584 615 678 684 690 704 719 767 778

813 819 844 860 863 867 916 921 937

939 952 968 984 996

DEU MIL

093 094 108 109 123 145 151 194 221

227 229 268 275 280 284 293 325 326

333 359 374 377 383 426 451 491 525

545 648 660 668 684 701 716 736 750

786 794 853 863 940 962 968 993

ONZE MIL

000 021 050 088 095 105 111 144 148

170 174 178 225 254 278 310 366 435

459 569 541 470 604 606 607 658 667

715 784 787 859 886 924 967

DOTZE MIL

001 011 042 048 050 067 079 084 103

114 132 140 141 142 199 214 217 257

264 287 303 341 387 422 426 437 440

458 564 565 594 617 664 668 726 732

773 804 870 878 885 935 950 966 972

991 999

TRETZE MIL

010 015 025 030 031 065 094 150 210

217 226 229 241 317 325 346 379 391

398 433 434 492 538 615 622 764 779

810 811 855 880 907 912 954

QUATRE MIL

017 148 182 185 218 243 333 346 385

389 407 447 458 469 510 513 550 613

623 550 677 712 724 852 856 892 900

907 938 940 982 983 990

QUINZE MIL

056 071 076 138 147 157 195 209 214

219 233 303 347 365 375 421 450 476

478 482 521 524 539 545 548 602 613

636 644 674 722 774 781 833 903 963

985 988

SETZE MIL

021 038 052 055 097 117 120 138 304

207 286 372 383 424 492 534 516 561

569 578 583 586 614 652 675 697 726

771 906 908 936 956 959

DISSET MIL

037 048 151 206 209 218 223 238 239

243

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÀFICA
TELEGRAMS OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Responsable . . .	15.03	00.00	00.00	00.00		15.38
Octubre . . .	14.14	14.12	00.00	00.00		14.32
Novembre . . .	13.79	13.77	00.00	00.00		13.94
Desembre . . .	13.66	13.67	00.00	00.00		13.81
Gener . . .	13.52	13.53	00.00	00.00		13.67
Febrer . . .	13.29	13.32	00.00	00.00		13.42

Alexandria	Octubre	Desembre	Junel	Tanca anterior	Obriment avui	TANCA
Responsable . . .	28.30	28.66	Nbre .	16.10	00.00	16.25
Novembre . . .		Gener	Gener	16.28	00.00	16.40
Desembre . . .	33.03	00.00				

Nova York	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Responsable . . .	26.35	00.00	00.00	00.00
Octubre . . .	25.10	00.00	00.00	00.00
Novembre . . .	25.06	00.00	00.00	00.00
Desembre . . .	24.61	00.00	00.00	00.00
Gener . . .	24.82	00.00	00.00	00.00
Febrer . . .	24.95	00.00	00.00	00.00

Nova Orleans	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Responsable . . .	24.75	00.00	00.00	00.00
Octubre . . .	24.60	00.00	00.00	00.00
Novembre . . .	24.67	00.00	00.00	00.00
Desembre . . .	24.83	00.00	00.00	00.00
Gener . . .	24.60	00.00	00.00	00.00
Febrer . . .	24.51	00.00	00.00	00.00

Barcelona, 1 de setembre de 1923

Borsa de Barcelona

MERCAT LLIBRE DE VALORS

1 setembre de 1923.

Avui, com tots els dissabtes d'aquest estiu, no hi ha sessió oficial de Borsa. Unicament ha tingut lloc aquest matí l'acostumada sessió d'operacions de valors a terme, al Casí Mercantil.

S'ha fet de Nords de 68'55 a 68'60 i a 68'55, i d'Alacants a 68'45.

Diferències.—De la tanda d'ahir, a les cinc de la tarda, a la d'aquest matí, es baixa 0'05 de Nords i Alacants.

Canvi estranger.—En el mercat internacional ha influït poderosament, aquests darrers dies, la tragèdia de l'assassinat de la delegació militar italiana a Janina.

Així és com avui, en les quotidianes operacions que es fan tots els dies al matí, entre els bancs i banquers d'aquesta plaça, amb la mediació dels agents i corredors de canvi, s'ha operat amb algunes oscil·lacions en determinats signes, en comparació als primers dies d'aquesta setmana. Les enèrgiques notes del Govern Mussolini, trameses al d'Atenes, i la ràpida ocupació de l'illa de Corfú per les tropes italianes, feta segons sembla sense cap demostració de violència, ha fet que el canvi italià sigui el que ha minvat més, en comparació amb les altres monedes.

Els darrers canvis d'aquest matí eren: Francs a 41'75 i 41'85, Suïssos a 133'90 i 134'00, belgues a 34'15 i 34'10, lliures a 33'74, dòlars a 7'42 i llires a 31'10.

Banca Tusquets, S.A.

CANVI — VALORS — CUPONS
Rambla del Centre, número 2

MOVIMENT DEL PORT

Dissabte, dia 1.

VAIXELLS ENTRATS:

Vapor espanyol «Cierzo», de la mar, amb peix.
Vapor espanyol «Ramón», de la mar, amb peix.
Vapor noruec «Vilja», de Glasgow, amb carbó.

Vapor espanyol «Cabo San Vicente», d'Avil·la, amb càrrega general i 14 passatgers.
Vapor espanyol «Mallorca», de Palma, amb càrrega general i 199 passatgers.
Vapor italià «Dinamarco», de Gènova, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Andalucía», de Gijón, amb càrrega general i 25 passatgers.
Pailebot espanyol «Casandra», d'Alacant, amb càrrega general.

VAIXELLS DESPATXATS:

Vapor espanyol «Manuel Arriaga», amb càrrega general, cap a Marsella.
Vapor espanyol «Canalejas», amb càrrega general, cap a València.

Vapor espanyol «Juan Maragall», en llit, cap a València.
Vapor espanyol «Cullera», amb càrrega general, cap a Gandia i Escalés.

Vapor espanyol «Escalón», amb càrrega general, cap a Les Palmes i Escalés.
Vapor espanyol «Tintoré», amb càrrega general, cap a Alacant.

Vapor espanyol «Giuseppe Padre», en llit, cap a Alghero.

VAIXELLS SORTITS:

Vapor espanyol «P. Claris», amb automòbils cap a Cartagena.
Vapor espanyol «Iturri Gorris», en llit, cap a Marsella.

Vapor anglès «Gibel Kedir», amb ciment cap a Algèria.
Vapor noruec «Freikoll», en llit, cap a València.

Vapor espanyol «Ramón», amb càrrega general, cap a Màlaga.
Vapor espanyol «Enrique Ballesteros», amb càrrega general, cap a Mahó.

Vapor holandès «Amazonas», amb càrrega general i transit, cap a Tarragona.
Vapor italià «Dinamarco», amb càrrega general, cap a Colón i Escalés.

Vapor espanyol «Mallorca», amb càrrega general, cap a Palma.

Després de la sessió de dissabte, el port ha estat tranquil, amb poca movimentació de vaixells. Els vaixells que han entrat al port han estat rebuts amb normalitat, i els que han sortit ho han fet també sense cap incident. El port està preparat per rebre amb normalitat els vaixells que arribin.

El port de Barcelona ha estat tranquil, amb poca movimentació de vaixells. Els vaixells que han entrat al port han estat rebuts amb normalitat, i els que han sortit ho han fet també sense cap incident. El port està preparat per rebre amb normalitat els vaixells que arribin.

ALS ADOREUS

Sabó «La Oca»

Fabricant: J. ALERMA - MATARO
Qualitat superior

Biblioteca Popular de Pineda

El propi passat diumenge, el vicepresident de l'Institut d'Estudis Catalans, En Pere Coromines, donà la conferència anunciada a la Biblioteca Popular de Pineda. A la sala de lectura no pogueren encabir-s'hi, ni de molt, les persones que acudiren a escoltar-la, demostrant així l'interès que el tema i el conferenciant havien merescut del públic.

El tema de la conferència era «Una excursió al Vesubi: Estat actual dels estudis científics sobre les erupcions volcàniques». — Les cartes de Plini sobre la destrucció de Pompeia. — Visita a les runes de Pompeia. — Ascensió al cràter per l'estiu de 1922. — El cràter vist per dins. — L'espectacle del cim estant del Vesubi. Va ésser desenrotllat pel senyor Coromines d'una faula més trivolt que a tota sabé interessar i a tota donà coneixements profitosos. Nombroses projeccions ajudaren a fer comprendre allò que la paraula sola de vegades no assoleix a fer imaginar en les justes proporcions.

L'Associació de la Premsa Diària de Barcelona

Un dels números del programa del festival que se celebrarà el dia 16 al corrent a l'Exposició Internacional del Moble és un

Concurs de sardanistes en el qual adjudicaran tres següents premis: Primer premi, d'una copa d'argent de 50 pessetes.

Segon premi, de 100 pessetes.

Tercer premi, de 50 pessetes, amb objecció a les següents bases:

El concurs constarà de dues sardanes, una de concurs mèdita i a l'altre de tot sardanista i una altra de lluitament.

El primer premi serà adjudicat a l'agrupació que millor balli i repartirà la sardana de concurs.

El segon, a la que millor balli la sardana de lluitament i el tercer a la que segueixi en mèrits als dos anteriors.

Les sardanes han d'ésser ballades repartides a la usança empordanesa.

El veredict del Jurat serà inapel·lable.

Cas que resulti més d'una agrupació reivindicadora del primer premi, el Jurat es reserva el dret de repartir-lo a la forma que cregui convenient.

Les agrupacions hauran d'ésser formades de vuit balladors com a màxim i catorze com a màxim.

En igualtat de circumstàncies se'n preferiran les agrupacions mixtes.

Les inscripcions hauran de dirigir-se al local de l'Associació, carrer de la Cantada, núm. 13, primer, segona, a nom del senyor president de la Comissió de Festes per tot el dia 12 del corrent mes.

La inscripció és gratuïta.

Haurà d'expressar-se el nom, motiu de l'agrupació, el seu director i nombre dels que la componen.

Les agrupacions hauran d'estar reunides a la plaça central de l'Exposició Internacional del Moble en el dia del concurs a les tres de la tarda, per a donar començament al mateix a dos quarts de quatre.

El concurs serà executat per una nomenada cobla el nom de la qual es donarà a conèixer ben aviat.

El Jurat el formaran persones competents els noms de les quals es publicaran pròximament.

La sardana de concurs és deguda al mestre don Antoni Juncà i porta per títol «La Busqueta rosinyolenc».

La de lluitament serà «La Processó de Sant Bartomeu» del mestre Antoni Català.

«Després del concurs es tocaran sardanes per al públic».

Si a causa del mal temps se suspengués el festival, els concurrents no tindran dret a cap reclamació. — La Comissió Organitzadora.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIÓ, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

La Mare de Déu de la Cinta, de Tortosa, a Barcelona

Ahir, al matí, es va celebrar dins l'església parroquial del Pi, la funció religiosa per a beneir la imatge de la Mare de Déu de la Cinta, patrona, i posar-la a la veneració dels tortosins residents a Barcelona i restants fidels.

La instal·lació de la imatge és interina, a la segona capella del costat de l'Epistola. Hi ha el projecte de bastir-hi un artístic altar d'estil gòtic, la maqueta del qual estava exposada al costat de la capella.

La imatge, una còpia de la qual es venera a la capella de la Santa Cinta, de la Catedral de Tortosa, és obra perfecta de l'escriptor barceloní senyor Parera.

Hi han concorregut gran nombre de distingides famílies tortosines: Vergez, Pallarès, Tallada, Fernández, Salvador, etc. També hi havia el president del Centre Comarcal Tortosí, doctor Manuel Canivell, i el secretari doctor Sanxo, els quals portaven la representació de l'Ajuntament de Tortosa; el diputat de la Mancomunitat per Tortosa, En Francesc Canivell; el juriconsult tortosí Joan Martí Miralles, i el degà del Capítol de la nostra Catedral, doctor Pasqual Lloper, i altres personalitats. La concurrència omplia tota la part del temple de davant de la capella.

Amb les solennitats litúrgiques que són de rubrica, l'ecònom del Pi, doctor Jaume Franquet, va beneir la

ELS ACREDITATS ESCALFADORS

“IRIS”

PER A QUARTOS DE BANY

Més de 1.500

funcionen a Barcelona

Garantits inexplorables

JAUME SAURET

7 - Carrer de Pelayo-7

imatge per delegació del governador eclesiàstic.

Va oficiar després solennitament el dit ecònom, i la capella de música del Pi ha cantat la missa de Sant Josep Calasanz, del mestre Ravanello.

El canonge de la Seu de Tortosa, doctor Josep Matamoros, per una inadvertència dels organitzadors de la festa, no va parlar en tortosí en fer el sermó, en el qual va historiar el culte que Tortosa tributa a la Mare de Déu, que corporalment baixà a la Seu de Tortosa i com a patrona hi deixà la Santa Cinta que s'hi venera. Parlà de la devoció mariana que hi ha en aquella comarca, esmentant totes les esglésies i ermites on es ret culte a Maria Santíssima, i en lloar l'intent dels tortosins que

resideixen a Barcelona, de venerar la imatge de llur patrona, els ha encarregat que també tinguin cura de venerar l'excel·lent Verge Moreneta del Montserrat, patrona de tota la nacionalitat catalana.

En acabar l'ofici, la Comunitat del Pi va anar a l'altar a cantar la «Salve Regina», que després va seguir la Capella.

Per al 25 de març, cap d'any del Descens de la Verge de la Cinta, el Centre Comarcal Tortosí està organitzant la seva festa religiosa patriòtica, per a solennitzar la inauguració a Barcelona del culte a llur patrona.

GRANS
MAGATZEMS

TÍVOLI

Casp, 17 i 19
(davant el teatre)

Regal del dilluns dia 3

4 panyos esponja superior per 2 pessetes

8 " " " " 6 "

FABRICACIÓ PROPIA // MAJOR I DETALL

GRANS REBAIXES A TOTES LES SECCIONS

Liquidació de 500 edredons, procedents de la temporada anterior

Els dijous venda de retalls, restes de nostres tallers

Tots els dissabtes regal d'artístics globus als nois

Sardanes

Avui, Diumenge, 2 de setembre
MATÍ. — Carrer Parlament. Agrupació Sardana de Barcelona. Còpia, La Principal de Santa Coloma de Farnés.
Carrer Viladomat. Còpia, La Principal de Barcelona.
Carrer Sant Vicenç. Còpia, Barcelona.
Sana. — Centre Catòlic. Carrer Fernández Duro. Còpia, Catalunya.
Vilafranca. — Turó Park. Còpia, Barcelona.
TARDA. — Turó Park. Còpia, Barcelona.
Floria. — Club Lawn-Tennis. Còpia, La Principal de Barcelona.
Esplanades del Llobregat. — La Plana. Còpia, La Principal de Barcelona.
Torre del Baró (al bosc, entre Sant Andreu i Montcada). — Apic sardanista, organitzat pel Foment Sardanista Andreuenc. A la tarda, onze sardanes per les còpies La Principal de Santa Coloma de Farnés i Antiga Fes de Vilatorrada.
8 h i pot anar per tren, baixant a l'estació de Montcada-Bifurcació i autos que des de les dues de la tarda sortiran de la Plaça Comerç (Sant Andreu).
A la nit, a la plaça de les Palmeres de Sant Andreu.
Manresa. — Plaça de Sant Domènec. Festa de la Dansa Catalana, per l'Esbart Dansaire Manresà (adherit a l'Esbart Folkloric Catalunya). 21 dansaires. Còpia, La Principal de Barcelona.
NIT. — Ronda de Sant Antoni-carrer Casanova. Grup Sardanista Nou Esclat. Còpia, La Principal de Barcelona.
Sarrià. — Plaça Prat de la Riba. Unió Sardanista. Còpia, Catalunya.
Sant Martí. — A l'Ateneu Obrer. Còpia, Barcelona.
Dilluns, 3 de setembre, tarda
Santa Coloma de Gramenet. — Còpia, Catalunya.

Cultura

A l'Associació de la Dependència Mercantil (Aribau, 21, segon, dreta), queda oberta la inscripció de les matricules per al curs pròxim, que comprèn les assignatures següents:
 • Calligrafia, Gramàtica castellana, Gramàtica catalana, Aritmètica i Càlcul Mercantil, Teneduria de Llibres, Francès (primer i segon curs), Anglès Algebra i Logaritmes, Taquígrafia, Dibuix Liniar i Orientacions Generals d'Art antic i modern.
 Per a inscripcions i altres detalls, a la Secretaria del local tots els dies de deu a dotze de la nit.
 L'Associació Escolar Femenina avisa a les seves sòcies que desitja assistir als cursos de preparació per a les properes oposicions i no s'han inscrit encara, que fins el dia 7 de setembre queda oberta la inscripció els dimarts, dijous i dissabtes de sis a vuit, en el local social (plaça interior de Santa Anna). La matrícula

és de 10 pessetes per les sòcies antigues. Dilluns dia 10 de setembre començarà el curs de Ciències a càrrec de la senyoreta Pilar Mas de la Facultat de Ciències d'aquesta Universitat. Les conferències tindran lloc els dilluns, dimecres, divendres i dissabtes a dos quarts de sis de la tarda.

Dimarts vinent, a dos quarts de dotze del matí, tindrà lloc a la sala d'actes de l'Escola de Directors d'Indústries Químiques, la conferència pública anual que donarà el director de l'Escola doctor don Josep Agell i Agell sobre el tema «Resultats del curs en l'Escola d'Indústries Químiques». Queden invitades a l'acte, ultra els antics alumnes, totes aquelles persones que demostrin tenir un ver interès per la indústria química de la nostra terra.

Espectacles

Teatre Novetats

Circ Equestre
 Avui, diumenge, 2 grandioses funcions. 2. Tarda, a les quatre. Nit, a les deu. **EXIT** creixent dels

60 galls comedians, 60
 Els artistes més petits del món

Fred Silvester i C.
 El més difícil, l'extraordinari l'executen els inimitables

Les 4 Uessens
 Exit definitiu dels JAPONESOS, FONTANAS, 3 BERETTES, LES 4 MARYLAND, CHASSINO, THE ARQUES, LES STRAKAY, REVALET i els reis de la gràcia

POMPOFF, THEY i EMIN
 NAVAS i GEROME, SILVA i KODAK.
 Demà, dilluns, tarda, a dos quarts de cinc, matinee extraordinària a preus especials. Nit, a les deu. — El propiament dijous, dos importants DEBUTS.

ELDORADO

Coliseu de varietats
 Avui, diumenge, a dos quarts de cinc de la tarda, i a les deu de la nit. Últimes funcions en dia festiu. Programa extraordinari. Gran quadro d'atraccions. Projectió de notables pel·lícules. Exit de la famosa ballarina PILAR IVON. Exit indiscutible de JACK HANNA i els seus

JAZZ-GIRLS, cants i balls anglesos i americans. Succés del cèlebre maledarista NAVARRO. Grans ovacions als famosos equilibristes BARTOS. Grandioses esdeveniments de la gentilíssima cançonetista CANDIDA SUAREZ. Repertori selecte. Riquíssima presentació.

TEATRE COMIC

Avui, diumenge, tarda, a dos quarts de quatre, i nit, a dos quarts de deu. **LA VIEJECITA, LA CANCION DEL OLIVIDO i LA MOZA DE MULAS.** — Demà, dilluns, a la tarda, TRES GRAN TRES O PADRES QUE TENENES HINAS i LA DOGARESA. NIT, LA CASA DE SOCORRO, LA CANCION DEL OLIVIDO i LA MOZA DE MULAS.

Gran Teatre Espanyol

Avui, diumenge, a les cinc de la tarda, i a les deu de la nit, s'exhibiran les novíssimes pel·lícules científiques: **ALCOHOL RELACIONAT AMB SEXUALITAT i CRIMINALITAT i VENERI: LES SEVES CONSEQUENCIES: MANERA DE CURARLO.** — Demà, dilluns, i cada dia, tarda, a les cinc, i nit, a les deu, les interessants pel·lícules **VENERI i ALCOHOL.**

Coliseu Pompeia

Travessera, 8 i 10. Telèfon 272 G.
 Avui, diumenge, tarda, a un quart de cinc, i nit, a dos quarts de deu. **JUGAR A CASATS** (un acte), i **LA NOIA MACA** (tres actes).

Teatre Bosc

Temporada popular d'òpera
 Avui, diumenge, tarda, a dos quarts de quatre. Primer: l'encisadora obra en quatre actes, **BOHEME**, per Josepina Blanch, Francisca Marlet, i el notable tenor Coriada, el bariton Fusté, el baix Florit i Oliver, Calvo, Serret. Chors. Banda en escena, etc. Segon: quadro segon del tercer acte de **IL TROVATORE**, pel colossal tenor Artell i Carme Buitart. Nit, a dos quarts de deu. Fixeu-vos! Tres tenors en tres obres. Primer: **CAVALLERIA RUSTICANA**, amb el debut del tenor Feli Parés i la senyora Guitart, Tiboada, i Valls. Chors. Segon: **I PAGLIACCI**. Exit sorollos del tenor Vicenç Semper, i la senyoreta Coromina i els senyors Valls, Parera, Serretti, Pomer, i Chors. Tercer: quadro segon de **IL TROVATORE**, pel colossal tenor dramàtic, Miquel Artell i la senyoreta Guitart. Chors, etc. 30 professors d'or-

questra. Preus econòmics. — Dilluns, assaig general de **LOHENGREN**, la qual obra es representarà el vinent dimarts (Fixeu-vos amb els cartells). — El propiament dijous, debut d'**LENA FONS.**

Teatre de la Comèdia

Companya catalana Claramunt-Adria. — Avui, tarda, a tres quarts de cinc, i nit, a tres quarts de deu. Primer: la comèdia en un acte **DITXOSOS COLOMS**; segon: el drama en tres actes, original del poeta Ignasi Iglesias.

LA RESCLOSA

PALACE CINE

Gran Saló de Moda
 Avui, diumenge, dues sessions extraordinàries. Tarda, a tres quarts de cinc. Nit, a dos quarts de deu. Programes selectes. La formosa comèdia **EL CULPABLE ACUSADOR**; les pel·lícules còmiques **NICOMEDES DIVERTIT i L'ESGUERRAT HEROIC**. Com a esdeveniment, **EL FALSARI**, grandiosa pel·lícula de l'acreditada marca Firs Nacional Circuit, interpretada pel cèlebre artista Lionel Barrymore, i **ALS CONFINS DEL NORD SILENCIOS**, de la marca de primer ordre Universal, executant el protagonista l'as de la pantalla Frank Mayo. — Preus de costum.

Diorama

Programa per a avui diumenge: Grans sessions. A la nit, augment de programa i estrena de la sèrie **LA REINA DELS GITANOS**, projectant-se el pròleg i el primer episodi. **CARRER-GUIHO AL MEU COMPTES**. UNA CARRERA DE POBLE, còmica d'extraordinària bromes. **LA ROSA DEL RASTRE**, **LENGANY DE LA IL·LU-SIO**. — Demà, dilluns, grans estrenes.

Cine Princesa

Granvia Layetana. Telèfon 1371.
 Tocant a la Plaça de l'Àngel
 Avui, diumenge, escollit programa: **LA REINA DELS GITANOS**, sensacional super sèrie dividida en deu episodis, projectant-se el pròleg i el primer episodi. **NO SEMPRE TRIUMFA L'AMOR**, creació de la eminent artista Dorothy Dalton. **BONES REFERENCIES**, sensacional comèdia, interpretada per la tan desitjada artista Constance Talmadge. **ELS ESPERITS**, còmica en dues parts, de bromes contínua. A la nit, estrena dels segon i tercer episodis de **LA REINA DELS GITANOS**. —

Saló Catalunya

El local més fresc de Barcelona. Avui, diumenge, gran matinal d'oreze a una. Tarda, sessió contínua. Estrena: **MONEDA FALSA**, per E. sie Ferguson. **DUES SETMANES DE VACANCES**, creació de Constance Talmadge. **EL PINTOR**, còmica. Nit, estrena del Programa Ajuria: **EL MOCOSI**, pel malaguanyat Bartoo C. ruso. — Demà, dilluns: **EL CRIM DE LA MASIA**, per Charles Ray. **O NO**, per Norma Talmadge.

PARC

Avui, diumenge, tarda i nit. Concert **BANDA VERGARA**. **PISTA DE GEL**. Pròxim reobrimient. Sopars a l'esplèndida Terrassa. Acurat servei. Trogans Verdura. Especialtat en banquets.

TURC PARK

PABO DE MODA. Delicieux jardins. Grans atraccions. Avui, diumenge, tarda i nit. Concert **BANDA CACHORS PLASENCIA**. Sardanes, Putxinel·lis. A la plaça de festes, elevació d'un grans globus tripulat per un aeronauta figurat damunt d'un trapez. Café-Restaurant de primer ordre.

MONTALEGRE

Conraria, Colònia Bosc, Pont Moig. Servei diari d'autobusos, des de Badalona. Horaris i detalls Telèfon 46 B, 3290 A i 685 B.

Casa Beethoven

Tenim un gran assortit d'òperes antigues i modernes, d'ocasió, que realitzem a preus sumament econòmics.

Es requirit indispensable que les notes que ens siguin tramessos per a la publicació vinguin redactades en català i amb concisió periodística.

CADENES «TITAN»

Per a TOTA MARCA d'Autocamions de QUALSEVOL TONELLATGE d'acer cromo-niquel garantitzat
PELAYO, 16, ENTRESOL

BLENORRAGIA (PURGACIONES)

en totes les manifestacions: uretritis, prostatitis, orquitis, cistitis, gonorrea, etc., per crònica i rebel·losa que sea, se curan prompto i radicalment con los **Cachets del Doctor Solvré** que depuran la sang i los humors, comunican a la orina sus propietats antisèpticas i microbicidas: sus admirables resultados se experimentan a las primeras tomas, la mejoría prosigue hasta el completo i perfecto restablecimiento de todo el aparato genito-urinario, curándose el paciente por sí solo, sin lavaciones ni lavados en que haya de intervenir el médico, i nadie se entera de su enfermedad. Basta tomar una caja para convencerse de ello.

Venta, 6 ptas. franco: SAGAL, Rambla de las Flores, 14; FARMACIA GILBERT, Princesa, 7 y principales farmacias de España, Portugal y América.

Traspasos

Botiga comestibles tocant al Mercat Sant Antoni. Traspaso.
Botiga amb habitació, lloguer 12 ds. Traspaso.

Espardenyeria molt centrada gran vivenda, poc lloguer, 6.000 pessetes de traspas.

Traspaso pls moblat, al carrer Comte de l'Asalto, molt ben situat, set habitacions, per absentar-me, per 6.500 pessetes.

EL CARBURADOR «IRZ»

espanyol de socarrel, i a mes, millor que els estrangers, té dret a dir-vos:
 La ignorància, la indiferència i l'anònimisme fan d'Espanya una nació d'esclaus.
FABRICA A VALLADOLID, APARTAT 78

Acadèmia de Sans

agregada a l'Acadèmia Cots. c. de Sans, 131, seg. (hi ha ascensor)
COMERC - IDIOMES
 Exclusiva per a majors d'edat i joves d'ambdós sexes. Classes especials per a senyors i senyores.
 Classes fins a les deu de la nit.

Pis amoblat amb disposes, traspaso per 15 mil pessetes, 10 habitacions. Lloguer 45 duros en punt centric.

Taberna-Bar i menjar traspaso molta clientela, tocant carrer Carmo.

Botiga amb gran vivenda, tocant carrer de Sant Pau, lloguer 15 duros, se traspasa.

Pensió d'artistes, se traspasa, en bon preu en el carrer Comte Assalt, moltes habitacions.

Piset en torre, se traspasa amb mobles, bon preu. 4 dormitoris, menjador, sala, roig, water i electricitat. Lloguer 20 duros.

Pis 8 habitacions totes ben moblades amb ascensor, bany, water, comoditat, lloguer 45 duros, traspaso 5.000 ptes.

Pis lloguer 30 duros traspaso amb mobles, 2.500 pessetes, al Paral·lel.

Pis 4 habitacions se traspasa amb moblat per 3.000 pessetes, lloguer 5 duros, prop carrer Princesa.

Empresa Ideal d'Informació Rambla de les Flors, 18, baixos De 3 a 5 de la tarda

Vendes

Gramofon venc
 el millor que existeix a la meitat de preu per necessitat; venre'l se compraria. Carretos, 43, tercer, tercera.

MEDICAMENTS
 químicament purs, específics farmacèutics i algunes minerals, es reben directament dels punts d'origen. Farmacia de Botta i Botta, Rambla de Catalunya, núm. 1, cantonada Ronda de la Universitat.

Mobles ocasió
 liquidat tots els d'un pis avui demà. P. Gràcia, 19, segon, 2. de 10 a 1 de 4 a 7. Hi ha un superb dormitori.

Casa torre gran, en poble prop de Barcelona amb jardí i hort, es ven per 4.500 duros.

Auto semi-nou, dos baquets marca Doby, roda recanvi, venç per 3.500 pessetes.

Caseta barraca feta tota d'obra a Montjuïc es ven per 1.500 ptes.

Torre es ven, peu tranvia, alguna gas. electricitat, confort modern, baralimà, 15.000 ptes.

Torre es ven prop Passeig de Sant Pau, molt ben situada per 12 mil duros.

Auto esport arrancada elèctrica, cinc seients, a tota prova, es ven per 9.000 ptes.

David motor mag. 2 baquets, en perfecte estat, es ven per 2.500 pessetes.

Auto «Martini» 1822 set seients, estat nou, venç a tota prova, per ptes. 11.500, molt bon estat.

Ford Sedan, en molt bon estat, venç per 4.000 pessetes. Arrancada elèctrica i a tota prova.

Se ven en c. Majorca casa 12 pisos i botiga renda l'any 8 % per 38.500 duros.

Se ven en c. Mallorca casa de 6 pisos i botiga, renda al mes 100 pessetes, per 25.000 duros.

A Gràcia locant carrer Salmeron es ven casa de 10 pisos i 2 botigues, renda 11.500 ptes. anyals, per 38.500 duros.

Joies d'ocasió
 Batates i serveis de plata, a pes. Compror or, plata, platí brillants i perles.
 Joies de 2. Hades
 Rambla de les Flors, 8 A
 Cardenal Casañas, 8.

Piano 500 ptes.
 bon ús. C. Angels, 4, segon, 2.

Piano per vendre
 per 500 pessetes. Carrer Universitat, 96, entresol.

Venc finca rústica
 bosc, vinya, secà, regadiu, carretera oficial a les portes de la casa, a 3 kms. d'important ciutat i 20 de Barcelona per 100.000 pessetes. Informes directes al comprador escrivint al 0.532: Rambla Flors, 16 (Anunciis).

ELECTROMOTORS i DINAMOS

especialitat en les des **ELECTROQUÍMICA** Bobinats - Instal·lacions Reparacions

Maquinària Elèctrica, S. A. (Antics tallers Balcells) Cortes Catalanes, 416, T. 658 H.

Auto i camió
 venç a termini. Ruc: Balton, núm. 86, tercer.

Terrenys a preus ventatjosos per a vendre
 en bloc o en parcel·les, formant en total uns 14 solars, situats davant a la Sagrada Família. Ruc: Federació de la Propietat. Escudillers, 4, 7 i 9, primer, segon.

Professor de piano i solfeig
 s'ofereix: Consell de Cent, 391.

Premsa per a vi
 1 oli, 4 columnes, gran pressió, bon estat. Es ven d'ocasió a baix preu. Mas Pitarra, Corbelló.

Tapissos pintats
 La casa més important d'Espanya. Especialitat en tapissos religiosos. Exposició permanent de quadros a l'oli, gravats, oligràfics, etc. Fabricació de marcs. Encomiades. No compreu sense visitar aquest casa.

F. MONTFALCÓN Boters, 4, final Portaferriss.

Anuncis
 Per l'Onze de Setembre

Es broden i pinten tota classe de llacades i altres ensenyes per a la commemoració dels martirs de Catalunya.

Duran i Bas, 13, segon.

PER A ANUNCIAR
 en els periòdics servint-se de l'EMPRESA IDEAL d'INFORMACIO estalviarem temps molesties i diner. - 16, Rambla de les Flors, 16 baixos. Telèfon 4863 A.

BALNEARI VALLFOGONA

Aigües clorurades - sòdiques - sulfatades varietat brom iodurada, altament radio-actives

Temporada oficial de 1.ª de juny a 30 de setembre. Gran Hotel-Restaurant, Xalets, Parcs, Boscos, Església, Telèfon, Gagatge, Diversions variades

Informes: «Epicor Central», Rambla Sant Josep, 13. Barcelona

Correspondència: Administrador del Balneari (Per Tàrraga)

L'Hèrnia

Curada per 50 pessetes

mitjançant el nou "PERFECT" Aquest còmode i embolcall americà pràctic aparell elàstic, sense ressort, que s'amotilla al cos com un guant, no té els defectes dels sistemes francesos, superant-los en qualitat, comoditat i en els resultats positius de curació i curació radical de l'hèrnia (trencadura). 5.000 pessetes es regalen al qui demostrí el contrari. Desconfien dels estrangers que, fracassats en llurs països, circulen per Catalunya i cantant-se en els Hotels, prometen al Trencat coses impossibles. No comprar cap altre embolcall ni bragues, sense abans veure i assajar aquest meravellós aparell. Assaja gratis: al pati de Sa 7. Casa PALAU, carrer Ample, número 14 (tocant a l'església de la Mercè).

Bombeta "OPALINA"

RAY & WATT

LLUM DIFUSA

MOLT DECORATIVA

GRAN ECONOMIA

ULTIMA NOVELTAT

Rbla. de les Flors, 16

POPLEJIA (Feridura) — PARALISIS —

Angina de pecho. Vèjex prematura y demás enfermedades originadas por la Arteriosclerosis e Hipertensión

Se curan de un modo perfecto y radical y se evitan por completo tomando

→ RUOL ←

Los síntomas precursores de estas enfermedades: dolores de cabeza, ramba o calambres, zumbidos de oídos, falta de tacto, hormigueos, vahidos (desmayos), modorra, ganas frecuentes de dormir, pérdida de la memoria, irritabilidad de carácter, congestiones, hemorragias, varices, dolores en la espalda, debilidad, etc., desaparecen con rapidez usando Ruol. Es recomendado por eminencias médicas de varios países; suprime el peligro de ser víctima de una muerte repentina; no perjudica nunca por prolongado que sea su uso; sus resultados prodigiosos se manifiestan a las primeras dosis, continuando la mejoría hasta el total restablecimiento y lográndose con el mismo una existencia larga con una salud envidiable.

VENTA: Segalá, Rambla Flores, 14, Barcelona, y principales farmacias de España, Portugal y Américas.

ANALGÉSICO

SOLER ARANDAS

Medicamento granulado

Heroico en el tratamiento

del reumatismo articular

agudo y crónico, neural-

gias, cefalea, ciática, lum-

bago, menstruaciones

dolorosas, etc., etc.

De venta en buenas farmacias

y Centros de Específicos.

Depositos

VIDAL Y RIBAS

y Centros de específicos

Pianos de lloguer de diferents preus. Bruch n.º 78, entressol. C. BIEGER.

Casa a Sitges

situada al Passeig, davant la mar, bany, gas, electricitat, molta aigua de mina, temporada setembre i octubre, o setembre sol. Informes carrer de Cuba, 6, Sitges.

Despatx instal·lat

amb valles, mobiliari i telèfon, prop Passeig Gràcia. Lloguer módic. Es traspasa per 5.000 pessetes. Escriure: Tirolenses número 14.985.

HORTA

Torre per a tot l'any, punt deliciós, 4 habitacions, menjador, galeria, lavabo water, jardí, aigua i electricitat. Raó: C. Canigó, al costat de la mateixa torre.

Comandes

Serventa jove

acceptaria servir persona sola. Inútil si no's presenta personalment. Comte Assat, 67, F. Victòria.

Personal profesional

per a pel·lícules de la U. A. C. films ambdós sexes. Gomis, 84. De deu a una.

Taladradora

de paper d'ocasió. Raó: El Vano, Hospital, 19.

Representants Gen

per Catalunya falta, no precisa sigui comerciant, però indispensable tingui 5.000 pessetes metàl·liques per a dirigir en el seu domicili una empresa distingida amb pocs corredors, podent guanyar extraordinàriament i crear-se posició de duració. A més del mostrari, rebra impresos, retó dels ingressos 3 per 100 per a despeses petites, 500 pessetes per oficina i 50 per 100 de la ganància. Ofertes per correu al Sr. F. K. Hotel Colón, Barcelona. (Inútil provar-ho personalment.)

Aprenent

falta per a treballs en or guanyant, presentant-se Florida Blanca, 66, pral., segona.

Delineant

maquinaria. Molts coneixements tècnics i pràctica taller, ofereix. Escriu: 6380, Empresa Ideal d'Informació, Rambla de les Flors, 16 (Anuncia).

Noi per a recados

falta, Dgrn i Bas, 4, entressol, segona.

Depilació elèctrica

Rambla de les Flors, 8, Fàbrica de maniquins.

Dispeses

Família aragonesa

cedeix habitacions amb assistència, comida casera. Rambla del Centre, 15, primer.

Casa particular

penso completa a senyor o sola a merjar, centrada. Diputació, 270, tercer, tercera.

Se cedeixen 2 habits.

moblades d. c. 15 duros mes. R.: Diputació, 120, primer, 2.º

Casa particular

1 o 2 habit. tot estar. Carme, 10, tercer, segona.

Casa particular

desitja 2 o 3 joves a tot estar. C. Ample, 31, segon, primera.

Senyora cedeix habitació

amb o sense, a senyoreta o senyor. Raó: Ramalleres, 2, escriptori.

Casa particular

una o dues boniques habitacions, tot estar. Carme, 10, segon, segona.

Canuda, 23, 2on

Sala moblada a dos amics.

La Mutual Agrícola de

Propietaris, S. A. per a l'extracció de latrines. Dirigir-se, per a avisos, al Passeig de Sant Joan, 30, 1.º, i tel·l. 1373 S. P. i 529 H.

Exposició Internacional

/ / / del Moble / / /

i Decoració d'Interiors

B A R C E L O N A

SETEMBRE - OCTUBRE DE 1923

PARC DE MONTJUICH

Més de cent habitacions d'estil modern, presentades per les millors cases d'Espanya i de l'estranger.

Gran col·lecció d'objectes d'arts i de mobiliaris a l'àmplia Secció especial de França, en la qual s'exhibirà, a més, una important aportació del guardamobles de l'Estat francès.

Esplèndida instal·lació d'habitacions històriques, reproduïdes exactament dels més famosos originals de l'art nacional.

Riquíssima col·lecció de mobles i objectes decoratius antics, procedents de les més importants col·leccions particulars.

Nombrosíssima sèrie de tapissos antics. Dues notables col·leccions cedides per la Casa Reial. Altres col·leccions procedents de diversos Capítols i particulars.

Grans festes d'art durant els dies de l'Exposició. Inauguració del Teatre Grec del Parc de Montjuich, primer a Espanya construït segons les característiques pròpies del seu original.

Grans concerts per la Banda del Reial Cos d'Albarders, per la Banda de la Guàrdia Republicana de París, per la Banda Municipal de Barcelona, per l'Orquestra Pau Casals, per l'Orquestra Simfònica. Gran festival de música catalana, amb la col·laboració dels Orfeons de Catalunya, fins quatre mil executants. Gran cursa de braus de gala amb motiu de l'Exposició.

Festivals populars i infantils.

Conferències, etc., etc.

En tots els establiments de Barcelona es venen abonaments de l'Exposició al preu de 20 pessetes

Lloguers

Torre a Horta amb jardí, aigua i electricitat, lloga per 50 duros.

Torre per llogar sense traspàs, peu tranvia, net

habitacions, bany, water, jardí

de 45 duros.

Is gran 6 habitacions, safe-

reig i terrat: aprop

ambles. 50 duros lloguer sen-

traspàs.

Pis principal en carrer cen-

trio, prop tranvia, elec-

tricitat, terrat, lavabo, molt

regant. Lloguer 55 duros.

Casa lloguer 2 pisos, sense

traspàs, lloguer 40 duros, mo-

Torre a Gràcia, pou tran-

via amb tot confort, lloguer 50 duros.

Dos pisos carrer Aragó dra-

ta d'Amplia. Lloguer

50 duros.

Torre a Sant Gervasi, llo-

guer 35 duros sense

traspàs.

Pis sense traspàs, 8 habita-

cions, ascensor, bany,

water, molt centric, lloguer 40

duros.

Raó: Empresa Ideal d'Informa-

ció, Rambla Flores, 16, baixos

De 8 a 6

Necessito terreny

tancat a lloguer, detalls al nú-

m.º 165.161, Rambla Flores, 16

(anuncia)

DARRERES INFORMACIONS

El Rei ratifica la confiança al Sr. García Prieto Nou delegat de Finances de Barcelona

PENINSULA

MANIFESTACIONS DELS MINISTRES A LA SORTIDA DEL CONSELL

Madrid, 2, 12'30 matinalada.
A dos quarts de deu, com hem dit, ha sortit el Consell de ministres. En sortir el senyor Villanueva, li han preguntat els periodistes:

— Hi ha crisi?
— No ho sé — ha contestat —. L'única cosa que jo sé és que surto del ministeri.

— Els altres parlaran pel seu compte. L'arranjament no era cosa fàcil. Hi ha hagut un canvi d'impressions retrospectives, i jo he arribat al meu punt de vista.

— Els altres ministres, en sortir de la sala de Consells, han afirmat que s'havia plantejat la crisi.

El senyor Chapaprieta ha dit:

— Ja ha arribat tot.

Al senyor Gasset, que ha sortit després, li han preguntat els periodistes si havia deixat anar les amarras.

Ha contestat el senyor Gasset que això ja era cosa senyada. Al migdia ja era pública la discrepància entre els ministres i la marea sortida del ministeri.

En el Consell d'avui he contestat a algunes apreciacions, i he mantingut el meu criteri.

Ja ho sabem — ha afegit — des d'aquest moment no sóc ministre.

En sortir el marquès d'Alhucemas ha manifestat que no podia ampliar la nota oficiosa del Consell, ja facilitada.

Ha afegit que havia conferenciat per telèfon amb el Rei, i que aquesta nit aniria al Palau a remetre-li la dimissió del Gabinet.

EL PRESIDENT AL PALAU. — LI ES ATORGADA LA CONFIANÇA PER A RECONSTITUIR EL GABINET

A les 10'40 ha arribat al Palau el marquès d'Alhucemas.

— Vanc — ha dit als periodistes — a remetre al Rei la dimissió de tot el Govern.

Després ha pujat a l'ascensor. A les 11'20 ha sortit del Palau el marquès d'Alhucemas.

— He donat compte a S. M. — ha dit — de les discrepàncies sorgides al si del Govern i li he remès la dimissió del Gabinet.

S. M. m'ha honorat atorgant-me la seva confiança perquè realitzi els treballs necessaris per a la conformació d'un altre Gabinet.

Demà, diumenge, realitzaré gestions. Si puc, vindré a les dotze, i si no, a les vuit de la nit. Cree que a aquesta hora ja estara tot arranjat. El més tard el dilluns, al matí, estarà conjurada la crisi parcial.

ATROPELL

Al carrer del General Ricardos, davant del núm. 50, el tramvia número 172 de la línia de Carabanchel, ha agafat el nen de vuit anys, Teodor Torres, causant-li ferides tan greus que ha mort al cap de poc.

El conductor ha estat detingut.

A LA PRESIDENCIA

Aquest matí han estat a la Presidència el general Weyler, per a recomendar-se una vegada més del president, puix marxa avui a Balears, i el comte de Sagasta, president del Consell d'Estat. Cap dels dos ha vist el president, el qual no ha arribat al seu despatx fins a la una de latara.

SIGNATURA DE FINANCES

Real decret nomenant, per trasllat, sots-director de Contribucions a don Manuel Obregón, cap d'administració de primera classe del cos general d'administració de la Hisenda pública.

Idem nomenant, per trasllat, interventor central de la Hisenda, a don Antoni Ruiz Castañeda, cap d'administració de primera classe del cos general d'administració de la Hisenda pública, delegat d'Hisenda de Barcelona.

Idem nomenant, per trasllat, delegat d'Hisenda de Barcelona a don Francesc Sambalamberti, que ho és electe per al mateix càrrec de la de Valladolid.

Idem, idem, idem, de Valladolid a don Pere Antoni Armendariz, que exerceix el mateix càrrec a la de Jaén.

Idem, idem, idem, de Jaén a don Llaurea Caraguel, que exerceix el mateix càrrec a Càceres.

Idem, idem, idem, de Càceres a don Enric Muslera, cap de Negociat de segona classe en el cos general de l'Administració de la Hisenda pública, interventor d'Hisenda a Badajoz.

Idem, idem, idem, d'Alacant a don Ferran de Illana, que exerceix el mateix càrrec a Guadalajara.

Idem, idem, idem, de la província de Guadalajara a don Francesc de Laguardia, que exerceix el mateix càrrec a la de Toledo.

Idem, idem, idem, de la província de Toledo a don Celestí Trelles, que exerceix el mateix càrrec a Ciudad Real.

Idem, idem, idem, de la província de Ciudad Real a don Josep Alcoverro, que exerceix el mateix càrrec a Alacant.

Nomenant cap d'Administració de segona classe i inspector general d'Hisenda a don Baldomer Sobrino, delegat d'Hisenda a la província de Segovia.

Idem delegat d'Hisenda de la província de Segovia a don Joan Sanz de Andino, cap de Negociat de primera classe.

Autoritzant la celebració d'un concurs entre societats particulars espanyoles o estrangeres per a l'aplicació de la fotografia aèria en els treballs del cadastre.

CARRETERES

Ha estat inclosa a la relació de subhasta d'obres de noves carreteres el segon tros de la carretera d'Ampost a Corra, per import de 471.817'97 pessetes; la qual subhasta s'ha fixat per al dia 23 del corrent.

També, i a instància del diputat per Igualada En Manuel Girona s'ha inclosa a la pròpia relació la variant dels quilòmetres 547 al 48 de la carretera de Madrid a França per La Junquera.

El mateix, i mercè de gestions del diputat a Corts per Vilademuls En Narcís Pla i Carreres s'ha fet a la carretera del servei del port de Roses per import de 95.000 pessetes.

Igualment ha estat inclosa en la pròpia relació la subhasta del tram A, tros primer de la carretera a la platja de Pals pel seu import de 191.000 pessetes, que ha vingut gestionant el diputat a Corts per La Bisbal, En Salvador Albert.

RECTIFICACIO OFICIOSA

El ministre de la Guerra ha manifestat avui per mitjà del Cap del Negociat de Premsa que era totalment fals que determinats elements hagin adoptat cap actitud com diuen alguns periodistes.

DEL ROBOTORI DE GIRON

Giron. — Una parella de la guàrdia civil ha detingut un individu anomenat Josep Ribello, el qual en veure la parella ha llençat a terra una pistola.

En ésser detingut ha manifestat que s'adrija a la Felguera i que havia llençat la pistola per por a que se li trobés la pistola si era registrat.

Aquest individu, així com el xòfer, han estat traslladats a Giron.

Un dels atracadors, del qual s'havia dit que portava carreta, sols portava unes ulleres negres. Això ha motivat que circulés el rumor que anava emmascarat.

Quan fou traslladat al seu domicili el director de la sucursal del Banc, senyor Azcarate, ha disposat que un alt empleat de la sucursal sortís immediatament cap a Madrid, per a donar compte de tot l'esdeveniment.

També ha ordenat que es cridés a don Ermengol Cuevas, de Giron, per a lliurar-li alguns documents que guardava a la seva criera.

Els atracadors en el moment de cometre el robatori han tancat les portes del local.

Alguns d'ells anaven pobrament vestits i un dels que apuntaven amb les pistoles deia al que estava robant: —No t'apuris; calma que jo m'encarrega de contenir a aquest.

ELS FILLS DE VAGUISTES DE BILBAO

Bilbao. — S'ha efectuat una exposició composta de 50 nens, fills de vaguistes miners, a Bilbao, per a remetre'ls a diverses famílies pobres.

Una comissió de mares visità el governador interí amb objecte de conèixer on es troben els seus fills.

El governador els remeté una llista tramesa per la Casa del Poble en la qual s'fixa el domicili de cada un dels nens.

PELS OBRERS DE MATAGORDA

Cádiz. — L'alcalde de Puerto Real ha organitzat per al dia 28 de setembre un festival benèfic a favor dels obrers de Matagorda que han quedat sense treball.

Segovia. — En entrar en aquesta estació descarrillà un tren de mercaderies.

Les destroces són enormes. Resultà mort un gradatí anomenat Gil, que es trobava a la seva casa, ferits greus altres dos guardafrens i ferits lleus el maquinista i el fogaller.

ACCIDENT FERROVIARI

Les destroces són enormes. Resultà mort un gradatí anomenat Gil, que es trobava a la seva casa, ferits greus altres dos guardafrens i ferits lleus el maquinista i el fogaller.

DELS FETS DE MALAGA

Málaga. — El jutjat militar continua treballant en el descobriment de l'autor de la mort de sots-oficial Orgaz.

Continuen arribant classes i soldats dels cossos que es trobaven a Málaga la tarda del dia 23, per a prestar declaració en el sumari.

EL SENYOR PULIDO A TANGER

Tànger. — Ha arribat a aquesta ciutat per a donar diverses conferències sobre el sefardisme, el doctor Pulido.

La colònia hebrea prepara en honor del banquet.

L'AJUNTAMENT D'ALACANT

Alacant. — A l'Ajuntament es celebra una sessió molt alterada, discutint els regidors la qüestió del gas.

L'alcalde aconseguí amb la seva autoritat dominar diversos incidents evitant que en algunes ocasions arribessin els regidors a les mans.

NOTES DE SEVILLA

Sevilla. — Al Govern civil s'ha rebut una comunicació de la guàrdia civil del poble d'Osuna donant compte d'un sagnant succeís esdevingut a la masia La Albina que costa la vida a Antoni Segura, fill de l'arrendatari.

Segons l'esmentat oficial l'agressió al caporal Drumonte sortí del fill de l'arrendatari i la guàrdia civil no féu més que defensar-se.

Han ingressat a la presó d'Ecija alguns individus que protegiren el criminal apodtat «El Vivo».

S'ha comprovat que un d'ells donà de menjar a l'assassí en passar per la masia, sense donar compte d'això ni de l'estància al dit mas del bandoler.

La guàrdia civil intensifica els treballs de persecució.

DE MELILLA

Melilla. — Al local de la Junta d'Arbitris es reuní la comissió de festes i acordà suspendre-les i que es celebrin en la primera quinzena de setembre.

Amb insistència ha circulat el rumor que un grup de rebels es disposava a hostilitzar Tizzí Asa, i amb tal motiu s'han adoptat precaucions.

Continua malalt el general Echagüe.

Es diu que fa alguns dies Abd-el-Krim ha rebut algunes caixes contint bombes de mà.

Se sap que en la nit del dia 28 en la qual vivaquejaren les forces del Terc, en rompre el dia aparegué dormint entre els legionaris un moro rebel, el qual fou afusellat.

Com en dies anteriors l'aviació ha bombardejat la costa rebel d'Alhucemas.

S'ha dut un comboi a Tifarautin sense novetat.

Un altre comboi sortí cap a Afran. El comboi era marítim i hagué de tornar a conseqüència d'un fort Ponent.

LA TRAMITACIO DE LA CRISI

Madrid, 2, 2 matinalada.
El president, en sortir del Palau, ha marxat a descansar.

Demà, diumenge, al matí, celebrerà una conferència amb el senyor Alba i acordaran els noms dels substituents dels senyors Gasset i Villanueva.

No entrerà en el Govern cap reformista, contra ço que es creia.

El marquès d'Alhucemas ha sostingut avui al migdia, una conferència telefònica amb don Melquíades Alvarez, donant-li compte de tot el que passa. No hi ha demanat nom per a ministre, per entendre el marquès d'Alhucemas que en aquests moments no seria l'ideal exposar els amics del senyor Alvarez a les dificultats del Govern.

El president, quan expliqui davant del Parlament l'esdeveniment, demanarà a tots els homes de la Concentració liberal l'hor col·laboració. Si no l'obté, se'n anirà a casa seva.

Demà intentarà una nova gestió prop del senyor Chapaprieta perquè continuï en el Govern.

Creiem que si el senyor Chapaprieta continua en el Govern, passarà a ocupar la cartera de Finances.

El ministeri del Treball l'ocuparà un amic del marquès d'Alhucemas, que serà, segons es diu, el senyor Casado.

Talvegada el senyor Francos Rodríguez ocupi la cartera de Foment.

AMPLIACIO DEL CONSELL

En la conferència que al matí ha sostingut el president del Consell amb els senyors Villanueva i Gasset, s'ha pogut convencer que era irredueïble l'actitud del primer.

El senyor Villanueva ha sostingut el seu criteri de que, acceptada la ponència de l'Estat Major Central, amb la línia que proposa, les enormes despeses de la campanya impediran confeccionar el pressupost.

En quan al senyor Gasset, ha manifestat al marquès d'Alhucemas que sols prometent-li que serien respectats els seus projectes de reconstitució nacional, podria seguir, però com des del moment que s'empenygué Pobra del Marroc no hi haurà suficient diner, no podria continuar en el Gabinet.

El president, doncs, a l'arribar al Consell d'aquesta tarda, sabia que la crisi era inevitable.

Sembla estrany que un Consell de discrepàncies durés cinc hores; i no obstant, així ha estat, pel fet que el president intentés de nou estudiar la proposta de l'Estat Major Central i podés, per a fixar la seva actitud, que tots els ministres exposessin la seva.

El senyor Gasset no s'ha fet pregar a tret unes quantilles, molt extenses, i ha començat a llegirles, anunciant prèviament que en elles es consignaven solucions per al problema del Marroc.

El senyor Salvatella li ha sortit al pas per a dir-li que si cada un dels ministres intentés fer el mateix la reunió no acabaria mai.

El president, en vista de les derivacions que ponia la reunió, ha demanat a tots que amb breu vetat expressessin la seva opinió sobre el punt concret que determinava la crisi.

El senyor Villanueva ha mantingut amb fermesa el seu punt de vista de no continuar en la cartera de Finances amb les actuals despeses del Marroc.

El senyor Gasset ha al·legat els mateixos arguments.

El senyor Chapaprieta ha manifestat que comprenia la gravetat d'una crisi en els moments actuals, i que per tant, subordinava el seu criteri al del president i al del seu cap polític, senyor Alba.

Els senyors Salvatella i López Muñoz, han dit en nom del comte de Romanones, que no crearien la menor dificultat política al voltant d'un problema de tal importància per a Espanya.

El senyor Alba ha manifestat que per a ell era inexplicable tot el que passava. A judici seu, es pot plantejar una crisi sobre fets concrets i determinats, però no sobre fets encara no realitzats. Fonamentant una crisi

sobre els possibles resultats d'una proposta de l'Estat Major Central un absurd.

Per últim, els ministres min s'han mostrat unànims en acceptar la proposta de l'Estat Major Central.

El president, aleshores ha manifestat que no podent mancomunar les opinions, es creia en el cas de sentir la qüestió de confiança.

Advertí que ell continuaria en lloc, si se li ratificava la confiança entre altres raons perquè no volia portar una crisi extraparlamentària.

Ha afegit que ell se el compromís solenn davant l'opinió pública el complirà, d'ésser a les Corts i obrir aquestes el dia primer d'octubre per a tractar de la qüestió de responsabilitats i que per això podia ara abandonar el poder, però que no es podés creure que ell aquista qüestió.

Encara ha dit més: ha dit que no creia faltar al programa de la Concentració acceptant la proposta de l'Estat Major Central, perquè es tracta en ella d'avançar a Alhucemas, sinó de formar una mta forta per a allançar l'obra protectora.

De totes maneres, een el dia demà, es creu que quedara tot res i que a les vuit de la nit, hora que el Rei tornará de la Granja, drà portar el president a l'aprovació del monarca la designació dels ministres, que jurarien immediament.

ESTRANGER

Més del conflicte entre Itàlia i Grècia

Corfú, 1. — Tots els vaixells estrangers ancorats al port de Falera s'han refugiat a Salamina. — Havas.

PROCLAMA DE L'ALMIRALL SOLARI A LA POBLACIO DE CORFU

Corfú, 1. — L'almirall Solari, que ha desembarcat recentment a Corfú i ha dirigit als habitants de la següent proclama:

«El barbre assassinat de la designació militar italiana de delimitar de fronteres, portat a cap en terra de grec i la negaiva del govern hel·lènic a les peticions formulades a Itàlia amb tal motiu, m'imposen el cupacio de la vostra ira.

Amb això Itàlia no entén realitat un acte de guerra sinó solament manifestar la seva inflexible voluntat d'obtenir les reparacions degudes.

L'ocupació d'aquesta illa amb carter temporal, és pacífica. I d'aquesta manera es mantindrà, si la vostra actitud no obligués al comandament a adoptar mesures especials per a garantir la seguretat absoluta de les tropes italianes». — Havas.

França, Anglaterra, Itàlia i Espanya

París, 1. — Referint-se a un telegrama de Madrid anunciant que, segons els diaris, el fi de la visita del Rei d'Espanya a Roma seria el d'establir les bases d'una acció defensiva recíproca, que servissin per a contrarestar els desmesurats projectes de supremàcia mediterrània concebuts per una determinada potència llatina.

Diu «Le Figaro» que aquest telegram fou publicat abir el matí en les edicions parisenques d'un gran diari britànic, el qual acabava pel seu compte dient que França esta desbordada d'una manera manifesta.

Fàcilment es concebeix — afegia «Le Figaro» — que la diplomàcia britànica, en el moment en que el president Mussolini acaba d'afirmar la seva adhesió en nombrosos punts a la tesis franco-belga en la qüestió de les reparacions, no descuida cap ocasió d'assenyalar i inclòs suscitar equívocs entre París i Roma. — Havas.

Vaga de minaires als Estats Units

Nova York, 1. — Gran nombre d'obrers de les mines d'antracita s'han delatat en vaga. — Havas.